
ÚZEMNÝ PLÁN obce **OPONICE**

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

II. SMERNÁ ČASŤ

OBSAH V ZMYSLE VYHLÁŠKY č. 55 z. z. 2001 § 9 a 12	strana
I. Základné údaje územného plánu	05
II. Smerná časť územného plánu	15
III. Závazná časť územného plánu	
IV. Grafická časť	
V. Dokladová časť	

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

01. Identifikačné údaje	05
02. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	07
03. Vyhodnotenie doterajšej územno plánovacej dokumentácie obce Oponice	11
04. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a ďalšími stupňami ÚPN	13

II. SMERNÁ ČASŤ

05. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický popis.	17
06. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.	19
07. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady	25
08. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy obce dokumentujúce začlenenie do systému osídlenia.	31
09. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.	33
10. Návrh funkčného využívania územia obce s určením prevládajúcich funkčných území vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania.	37
11. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou štruktúrou, výroby a rekreácie.	41
12. Vymedzenie zastavaného územia obce.	47
13. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	49
14. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami.	53
15. Návrh ochrany kultúrno – historického dedičstva, ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.	57
16. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.	63
17. Starostlivosť o životné prostredie.	77
18. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.	79
19. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie.	81
20. Vyhodnotenie perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely.	83
21. Hodnotenie navrhovaných riešení z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	87

III. ZÁVÄZNÁ ČASŤ

01. Regulatívy územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.	3
02. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia – limity územia	7
03. Zásady a regulatívy jednotlivých funkcií umiestnených na území – bývania, občianskeho vybavenia, výroby, športu, rekreácie a cestovného ruchu	9

04. Zásady a regulatívy dopravného a technického vybavenia územia	11
05. Zásady a regulatívy zachovania kultúrno historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov,	17
06. Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene.	21
07. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, vymedzenie zastavaného územia	23
08. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	25
09. Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.	29
10. Časti obce na ktoré je potrebné obstarat' a schváliť spodrobňujúcu územnú dokumentáciu.	31
11. Zoznam verejnoprospešných stavieb.	33
12. Kniha regulatívov	35

IV. GRAFICKÁ ČASŤ

01. Výkres širších vzťahov	M 1:50 000
02. Komplexný výkres priestorového. usporiad. a funkč. využív. územia	M 1:10 000
03. Komplexný výkres priestorového. usporiad. a funkč. využív. územia	M 1:5 000
04. Ochrana prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
05. Využitie poľnohosp. a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	M 1:10 000
06. Využitie poľnohosp. a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	M 1:5 000
07. Verejné dopravné vybavenie	M 1:5 000
08. Zásobovanie elektrickou energiou VN a NN, telekomunikácie	M 1:5 000
09. Zásobovanie plynom	M 1:5 000
10. Vodné hospodárstvo – vodovod a odkanalizovanie	M 1:5 000
11. Výkres regulatívov	M 1:5 000
12. Výkres verejnoprospešných stavieb	M 1:10 000

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE
ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE OPONICE

01 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov úlohy: VÚC:	Územný plán obce Oponice NITRA
Obstarávateľ: Zastúpený:	Obec Oponice – obecný úrad, 956 14 Oponice Mgr. Peter Marko, starosta obce
Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPD:	Ing. Katarína Francová,
Schvaľujúci orgán:	Obec Oponice – Obecný úrad, 956 14 Oponice Krajský stavebný úrad Nitra
Spracovateľ: Zastúpený	Architektonický ateliér A4 Janček Lupták Němec Papp Pappová Jelenia 1, 811 05 Bratislava Ing. arch. Marian Lupták AA
Autori:	Ing. Róbert Janček AI Akad. arch. Branislav Kulich, AA Ing. arch. Marian Lupták, AA Ing. Antonín Němec
Hlavný projektant:	Ing. arch. Marian Lupták AA
Zodpovedný riešiteľia	
Doprava:	Ing. Milan Mušák
Zásobovanie vodou:	Ing. Juraj Kőbőľ
Kanalizácia:	Ing. Juraj Kőbőľ
Zásobovanie plynom:	Ing. Juraj Kőbőľ
Zásobovanie elektrinou:	Fels, s.r.o., Ing. Vrbovský
Telekomunikácie:	Fels, s.r.o., Ing. Vrbovský
Ochrana prírody a USES:	Ing. Katarína Staníková
Vyhodnotenie PP:	Ing. Katarína Staníková
Termín spracovania:	Január 2012
Zákazka č. :	KL11-07

02. HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

02.1 Dôvody na obstaranie ÚPN obce Oponice

02.2 Súčasný stav

02.3 Určenie hlavných smerov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy rozvoja územia

02.4 Požiadavky na spracovanie a rozsah

02.5 Východiskové podklady

02.1 Dôvody na obstaranie ÚPN obce Oponice

Územný plán je základný územno plánovací nástroj obce pre riešenie územného rozvoja mesta. Obec nemá vyhotovenú žiadnu územno - plánovaciu dokumentáciu. Obecný úrad objednal územný plán obce z dôvodu zrealizovaných a pripravovaných zmien v území.

Nový územný plán obce Oponice vytvára nové rozvojové plochy v katastrálnom území Oponíc pre všetky funkcie sídelnej vidieckej štruktúry v súlade s ekologickou stabilitou územia. Potreba určenia rozvojových plôch bývania, základnej občianskej vybavenosti, a ich dopravnej a technickej vybavenosti pri rešpektovaní historického vývoja obce a jej historických pamiatok (Kaštiele a hrad Oponice) bola vyvolaná potrebami občanov v zastúpení obecným zastupiteľstvom.

Územný plán na úrovni obce bude základným predpokladom koncepčného usmerňovania všetkých činností s územným priemetom a garantom udržateľného rozvoja územia.

02.2 Súčasný stav

Povojnový vývoj rozvoja obce zasiahol necitlivo do vtedy homogénnej historickej štruktúry obce tak v zastavovanom území ako v nezastavanom území. Prestali sa rešpektovať pôvodné typologické charakteristické tvary vidieckej zástavby (dlhý dom, ktorý využíval miestnu materiállovú základňu). Prestali sa rešpektovať vzácne historické objekty a ich zázemie, vrátane cenného vnútorného zariadenia (chýrna Apponyiho knižnica a pod.) Nová družstevná poľnohospodárska výroba necitlivo funkčne a esteticky zasiahla nielen do existujúceho hospodárskeho dvora ale vybudovaním nového areálu aj do sídelnej a poľnohospodárskej štruktúry.

Nová zástavba nerešpektovala ani hmotou, ani dispozičným riešením pôvodnú vidiecku zástavbu a to ako vo funkcii bývania, tak aj občianskej vybavenosti nekvalitnou zástavbou nerešpektujúcou merítka objektu v zastavanom území ale i v krajine. Nerešpektovali sa ani historické kultúrne pamiatky, ktoré boli zdevastované na polo ruiny, individuálnou bytovou zástavbou čela zámockého parku, zanedbaním vysokej zelene v parku a celom osídlení a spontánnym rozvojom individuálneho bývania pozdĺž hlavných komunikácií bez citlivého funkčného a kompozičného usmerňovania obecným zastupiteľstvom. Vybudovaná občianska vybavenosť doteraz postráda primeranú kompozičnú, hmotovú a materiállovú kvalitu a rešpektovanie „génia loci“ Oponíc.

Pozitívny zlom nastal v posledných rokoch 20. Storočia, kedy začalo vedomé plánované zlepšovanie životného prostredia, urbanistickej kompozície, rekonštrukcie a obnovy kultúrnych pamiatok /najmä Veľkého kaštieľa kde v súčasnosti vzniklo komplexné hotelové zariadenie s ubytovaním a potrebnými službami na vysokej funkčnej a historickej úrovni, v zámockom parku o. i. so znovu nainštalovanou chýrnou Apponyiho knižnicou, a postupnou záchranou a čiastočnou rekonštrukciou Oponického hradu v súčasnosti združením „Aponyiána“ v spolupráci s pamiatkovým dohľadom.

Rovnako prichádza z iniciatívy miestnych občanov spracovanie ÚPN obce Oponice, pre plánovaný rozvoj celej urbánnej štruktúry Oponíc

02.3 Určenie hlavných smerov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty a alternatívy rozvoja územia

Cieľom Územného plánu obce je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie, vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Ciele a smerovanie rozvoja územia bude Územný plán podriaďuje rozvoj územia ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia. ÚPN sa snaží o optimálne využitie zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Medzi hlavné priority pre riešenie územného plánu patria:

- návrh funkčného a priestorového usporiadania obce s určením základných regulatívov pre využitie jednotlivých plôch v rámci priestorovo homogénnych jednotiek,
- vytvorenie územných podmienok pre bytovú výstavu pre vlastných obyvateľov obce s cieľom pozitívne ovplyvniť stabilizáciu mladšieho obyvateľstva a možné dosídľovanie,
- vytvorenie územných podmienok pre lokalizáciu podnikateľských aktivít, s cieľom zabezpečiť pracovné príležitosti pre bývajúce obyvateľstvo v obci,
- pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného a sídelného prostredia zachovať a chrániť v katastrálnom území obce ekologicky hodnotné plochy a začleniť do siete prvkov ekologickej stability za účelom zachovania biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia
- dopravný systém obce riešiť vo vzťahu na nadradenú dopravnú sieť, stanoviť zásady rozvoja dopravného systému v riešenom území, riešiť územnú rezervu pre severo - južné dopravné prepojenie Nitrianskeho kraja komunikáciou R 8.
- zvýšiť súčasný štandard technickej vybavenosti obce s dobudovaním kanalizácie a ČOV, riešením požiarnej ochrany a zabezpečením intravilánu obce proti prívalovým vodám,
- vymedziť verejnoprospešné stavby a stanoviť priority a postupnosť realizácie verejnoprospešných stavieb,
- využitie kultúrnych, historických a prírodných daností pre rozvoj turistického ruchu
- riešiť turisticko rekreačné využitie zrúcaniny hradu Oponice, zapojiť ho aj do dopravného napojenia pešími a cykloturistickými trasami
- Návrhovým obdobím územného plánu obce je rok 2035.

02.4 Požiadavky na spracovanie a rozsah

Postup obstarania a spracovania ÚPN Obce Oponice je v súlade so zákonom č. 50/1976 Z.z. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a Vyhláškou č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

ÚPN Obce Oponice bol spracovaný v postupe:

Oznámenie verejnosti o začatí obstarávania ÚPN obce Oponice	14.11.2007
Zverejnenie na úradnej tabuli obce	07.01.2008
1.etapa Prieskumy a rozbor (analýza skutočného stavu územia celého katastra, s určením limitov, potenciálu a problémových bodov), odovzdanie	13.03.2008

Prieskumy a rozbor boli prvou etapou prác na ÚPN obce Oponice. Cieľom prieskumov a rozborov bolo zdokumentovať aktuálny stav územia z hľadiska urbanizmu a hmotovo priestorovej štruktúry, verejného dopravného a technického vybavenia

územia, ako aj krajinnej štruktúry a ekológie v celom katastri so zameraním na zastavané územie.

2. etapa Zadanie (stanovenie limitov, podmienok a požiadaviek rozvoja územia)

Odovzdanie **15.08.2008**

Schválenie **13.11.2008**

Zadanie je druhou etapou prác ÚPN a vychádza zo spracovaných prieskumov a rozborov. Zadanie bolo spracované v súlade s § 20 ods. 1 stavebného zákona, v zmysle § 8 ods. 3 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a Metodickým usmernením obstarania a spracovania územného plánu obce vydaným Ministerstvom životného prostredia SR.

3. etapa Koncept riešenia (na podklade schváleného zadania, v súlade s vyššie uvedenými zákonmi a predpismi, vypracovaný v textovej a grafickej časti, s návrhom záväznej časti a verejnoprospešných stavieb, koncept riešenia bol spracovaný v 2 alternatívach: (nulový variant a variant rozvojový).

Na základe súborného stanoviska bol prijatý rozvojový variant riešenia Územného plánu, schválenie **16.12.2009**

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o závažný rozvojový strategický dokument, ktorý určuje využívanie územia obce, v ktorom sa nachádza navrhované vtáčie územie Tríbeč, bol Územný plán obce Oponice posudzovaný podľa zákona č.24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zmene a doplnení niektorých doplňujúcich zákonov. V zmysle uvedeného obstarala Obec Oponice nasledovné dokumentácie, ktorých prerokovanie bolo zabezpečované Obvodným úradom ŽP v Topoľča-och:

- vypracovanie Oznámenia o strategickom dokumente: **január 2008**
- správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN obce: **september 2009**
- odborný posudok pre vydanie záverečného stanoviska: **október 2009**

Spracovaný Koncept územného plánu bol prerokovaný podľa § 22 ods. 5 stavebného zákona s obcami, ktorých územia sa týka, so samosprávnym krajom, s dotknutými orgánmi a fyzickými osobami a dotknutými právnickými osobami, toto prerokovanie bolo verejné. Na základe súborného stanoviska bol prijatý rozvojový variant riešenia Územného plánu. Po vyjadrení zúčastnených orgánov ku Konceptu riešenia bol spracovaný návrh riešenia, následne znovu posúdený.

4. etapa – Návrh riešenia ÚPN Obce Oponice

Odovzdaný na schválenie zúčastnenými orgánmi **15.03.2010**

Po vyjadrení zúčastnených orgánov k Návrhu riešenia bol spracovaný návrh riešenia, ktorý po vyjadrení zúčastnených orgánov bol prerokovaný na verejnosti.

V rámci prerokovania **návrhu územného plánu v roku 2010** boli občanmi vznesené nové pripomienky po mesiaci Júni, na rozšírenie nových rozvojových plôch pre bývanie, ktoré neboli uplatnené v predošlých etapách spracovania územného plánu napriek tomu, že zadanie a koncept riešenia boli riadne spracované celej šírke aj s technickým vybavením územia, prerokované a odsúhlasené so správcami sietí a prerokované s verejnosťou, ktorá si mohla uplatniť tieto pripomienky skôr.

Verejné prerokovanie návrhu územného plánu **13.07.2010**

Vznesené pripomienky boli s občanmi opätovne prerokované spracovateľom, zapracované do návrhu územného plánu v zmysle požiadaviek súhlasu Krajského pozemkového úradu v Nitre vydanom v liste zo dňa 18.10.2010 na použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

09.08.2010

Odovzdanie

15.11.2010

Zpracovanie pripomienok bolo prekonzultované pre ich závažnosť a dobu podania už k spracovanému a posudzovanému návrhu ÚPN obce Oponice na aj na Krajskom stavebnom úrade v Nitre.

O rozsahu zohľadnenia pripomienok vznesených občanmi v rámci prerokovania návrhu územného plánu môže rozhodnúť iba obstarávateľ čiže Obec Oponice. V mesiacoch november až december 2010 predošlé vedenie obce odmietlo odsúhlasenie odovzdaného návrhu ÚPN obce Oponice s tým, aby to vykonalo už nové vedenie obce, po komunálnych voľbách konaných v decembri 2010.

Nové obecné zastupiteľstvo obce Oponice odmietlo takto navrhnutý Návrh ÚPN obce schváliť a preto zvolalo pracovnú poradu konanú dňa **29.06.2011**

za účasti zástupcov Krajského stavebného úradu v Nitre a zástupkyne obvodného úradu v Topoľčanoch, kde sa definovali požiadavky na spracovanie ÚPN obce Oponice. Na záver bude ÚPN obce Oponice predložený na posúdenie dodržania postupu obstarávania Návrh Územného plánu obce Oponice Krajskému stavebnému úradu v Nitre a následne bude schválený v Obecnom zastupiteľstve obce Oponice.

02.5 Východiskové podklady

Zoznam východiskových podkladov a dokumentov

- ÚPN VUC Nitrianskeho kraja, 1998
 - Zmeny a doplnky ÚPN VÚC NK č. 1, 2004
 - Zmeny a doplnky ÚPN VÚC NK č. 2, 2008, ktoré boli schválené uznesením č.271/2007 zo dňa 17.12.2007 a ich záväzná časť bola vyhlásená VZN č.1/2008 zo dňa 14.1.2008.
 - Územný plán obce Oponice - Prieskumy a rozbor, 2008
 - Územný plán obce Oponice - Zadanie, dátum spracovania: 2008
 - Územný plán obce Oponice – Koncept riešenia, dátum spracovania: 2008-2009
- Vzhľadom k tomu, že sa jedná o závažný rozvojový strategický dokument, ktorý určuje využívanie územia obce, v ktorom sa nachádza navrhované vtáčie územie Tríbeč, bol Územný plán obce Oponice posudzovaný podľa zákona č.24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v zmene a doplnení niektorých doplňujúcich zákonov. V zmysle uvedeného obstarala Obec Oponice nasledovné dokumentácie, ktorých prerokovanie bolo zabezpečované Obvodným úradom ŽP v Topoľčanoch:
- vypracovanie Oznamenia o strategickom dokumente: **január 2008**
 - správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN obce: **september 2009**
 - odborný posudok pre vydanie záverečného stanoviska: **október 2009**
 - Územný plán obce Oponice – Návrh riešenia, dátum spracovania: **Jún 2011**
 - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oponice

03 VYHODNOTENIE DOTERAJŠEJ ÚZEMNO PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE OBCE OPONICE

Obec doteraz nemala spracovaný územný plán obce.

04 ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA SO ZADANÍM, SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU A SÚBORNÝM STANOVISKOM NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU.

04.1 Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

04.2 Zhodnotenie súladu riešenia so súborným stanoviskom konceptu ÚPN obce Oponice

04.3 Zhodnotenie súladu riešenia so súborným stanoviskom návrhu ÚPN obce Oponice

04.4 Časové obdobie územného plánu

04.1 Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Návrh je v súlade s požiadavkami na riešenie, ktoré boli stanovené v zadaní schválenom uznesením OZ č. 15 zo dňa 13.11.2008. Štruktúra textovej a grafickej časti korešponduje s podmienkami, týkajúcimi sa rozsahu a úpravy dokumentácie územného plánu obce. Návrh ÚPN obce je v súlade s konceptom riešenia - variant rozvojový, po zapracovaní pokynov na dopracovanie, list č. 590/2009 - Obec Oponice, Koncept ÚPN -O, " v zmysle § 12 ods. 3 písm. c/ Vyhl. Č.55/2001 Z.z.

04.2 Zhodnotenie súladu riešenia so súborným stanoviskom konceptu ÚPN obce Oponice

ÚPN –O Oponice je rozvojový strategický dokument, ktorý určuje využívanie územia obce, v ktorom sa nachádza navrhované vtáčie územie Tríbeč, preto sa Územný plán obce Oponice posudzoval podľa zákona č.24/2006 o posudzovaní vplyvu na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Správa o hodnotení strategického dokumentu územného plánu obce bola zverejnená a pripomienkovaná podľa zákona č.24/2006. Následne bolo v 10/2009 Obcou Oponice zabezpečené spracovanie Odborného posudku pre vydanie záverečného stanoviska v zmysle uvedeného zákona, ktorého spracovateľom je Artplan, s.r.o. Bratislava, hlavný spracovateľ Ing. arch. Andrej Papp, zapísaný v zozname MŽP SR odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie pod č. 383/2006-OPV.

Obvodným úradom ŽP v Topoľčanoch bolo vydané dňa 15.12.2009 pod č. ŽP2009/00119 záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu v zmysle § 14 zákona č.24/2006 Z.z., ktoré v zásade odporúča riešenie variantu č.2 /tzv. "rozvojový variant"/ konceptu riešenia zapracovať do návrhu územného plánu obce Oponice. Pripomienky uvedené v tomto záverečnom stanovisku boli zapracované do návrhu predmetnej ÚPD.

- Dňa 21.9.2009 sa v zasadačke Obecného úradu v Oponiciach uskutočnilo verejné prerokovanie konceptu riešenia Územného plánu obce Oponice /ÚPN/. Zároveň sa v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uskutočnilo verejné prerokovanie Správy o hodnotení konceptu riešenia Územného plánu obce Oponice ako strategického dokumentu z hľadiska jeho vplyvu na životné prostredie.

4. etapa – Návrh riešenia ÚPN Obce Oponice

Odovzdaný na schválenie zúčastnenými orgánmi

15.03.2010

- Po vyjadrení zúčastnených orgánov k Návrhu riešenia bol spracovaný návrh riešenia, ktorý po vyjadrení zúčastnených orgánov bol prerokovaný na verejnosti.

04.3 Zhodnotenie súladu riešenia so súborným stanoviskom návrhu ÚPN obce Oponice

- V rámci prerokovania **návrhu územného plánu v roku 2010** boli občanmi vznesené nové pripomienky po mesiaci Júni, na rozšírenie nových rozvojových plôch pre bývanie, ktoré neboli uplatnené v predošlých etapách spracovania územného plánu napriek tomu, že zadanie a koncept riešenia boli riadne spracované celej šírke aj s technickým vybavením územia, prerokované a odsúhlasené so správcami sietí a prerokované s verejnosťou, ktorá si mohla uplatniť tieto pripomienky skôr.

Verejné prerokovanie návrhu územného plánu

13.07.2010

- Vznesené pripomienky boli s občanmi opätovne prerokované **09.08.2010** spracovateľom zapracované do návrhu územného plánu v zmysle súhlasu Krajského pozemkového úradu v Nitre vydanom v liste zo dňa 18.10.2010 na použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. **Odovzdanie 5.11.2010**

- Zapracovanie pripomienok bolo prekonzultované pre ich závažnosť a dobu podania už k spracovanému a posudzovanému návrhu ÚPN obce Oponice na aj na Krajskom stavebnom úrade v Nitre
- O rozsahu zohľadnenia pripomienok vznesených občanmi v rámci prerokovania návrhu územného plánu môže rozhodnúť iba obstarávateľ čiže Obec Oponice. V mesiacoch november až december 2010 predošlé vedenie obce odmietlo odsúhlasenie odovzdaného návrhu ÚPN obce Oponice s tým, aby to vykonalo už nové vedenie obce, po komunálnych voľbách konaných v decembri 2010.

Nové obecné zastupiteľstvo obce Oponice odmietlo takto navrhnutý Návrh ÚPN obce schváliť a preto zvolalo pracovnú poradu konanú dňa **29.06.2011** za účasti zástupcov Krajského stavebného úradu v Nitre a zástupkyne obvodného úradu v Topoľčanoch, kde sa definovali požiadavky na spracovanie ÚPN obce Oponice. Na záver bude predložený na posúdenie dodržania postupu obstarávania Návrh Územného plánu obce Oponice Krajskému stavebnému úradu v Nitre a následne bude schválený v Obecnom zastupiteľstve obce Oponice.

04.4 Časové obdobie územného plánu

Časový horizont územného plánu sa predpokladá na obdobie do roku 2035, pričom v rámci urbanistickej koncepcie sú špecifikované aj výhľadové možnosti rozvoja po návrhovom období.

II. SMERNÁ ČASŤ
ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE OPONICE

05. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ POPIS.

Riešeným územím je katastrálne územie obce Oponice. Obec má vymedzené hranice zastavaného územia. Územne patrí obec Oponice do Nitrianskeho kraja, okresu Topoľčany.

Z hľadiska územných väzieb je obec viazaná k susedným sídlam:

- Lefantovce z juhu
- Kovarce zo severu
- Súľovce z východu, vzdialené od Oponíc iba 400 m.
- Zo západnej strany hraničia Oponice s obcami Preseľany, Belince, Mýtňa Nová Ves, Kamanová a Dvorany nad Nitrou, pričom hranica prechádza pôvodným korytom rieky Nitra, ktorá tak tvorí prirodzenú bariéru medzi týmito obcami.

Najvýraznejšou väzbou obce je väzba na mestá Nitra a Topoľčany, nielen z hľadiska územnosprávneho členenia, ale aj z hľadiska blízkej dopravnej dostupnosti a fungujúcich sociálnych, dopravných a ekonomických väzieb.

Kataster obce je územie terénne a krajinársky mnohotvárne a bohaté na významné hodnoty územia. Zastavané územie obce je zo severnej, západnej a južnej strany obklopený veľkými blokmi poľnohospodárskej pôdy rovinného charakteru. Na tomto území sa nachádza rozsiahla sieť zavlažovacích a odvodňovacích kanálov. Z východu je hranica tvorená Trábečským pohorím, ktoré sa smerom k zastavanému územiu zvažuje.

Tabuľka 1 Výmera katastra podľa plošných výmer

PPF spolu	751,2883 ha
Lesné pozemky	366,2123 ha
Vodné plochy	31,8479 ha
Zastavané plochy	58,1909 ha
Ostatné plochy	22,0257 ha
Spolu	1229,6572 ha

Celá plocha riešeného územia má výmeru 1229,6572 ha, z toho je 751,2883 ha poľnohospodárskej pôdy, čo je 61%. V katastrálnom území obce sa nachádza, alebo doňho vstupujú ochranné pásma vodného zdroja, rozostavanej ČOV, ochranné pásma VN a NN, ochranné pásma VTP a STP. Na rozsiahlych častiach katastra sú zrealizované meliorácie (zavlažovanie).

Kataster obce leží celý v Chránenom vtáčom území, v zastavenej časti a na plochách poľnohospodárskej výroby je určená ochrana podľa vyhlášky 17/2008 §2, v juhovýchodnej časti (lesné plochy) je vyhlásený 2. stupeň ochrany.

Juhovýchodnou časťou katastra prechádza hranica Chránenej krajinej oblasti Ponitrie. Hrášková lúka (juhovýchod katastra) je návrh na vyhlásenie chráneného areálu za oblasť genofondovej lokality.

V katastri sa nenachádzajú minerálne pramene a vrty.

06. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

- 06.1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry
- 06.2 V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky
- 06.3 V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry
- 06.4 V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva
- 06.5 V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekol. aspektov, ochrany prírody a PP
- 06.6 V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva
- 06.7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
- 06.8 V oblasti rozvoja nadradenej technickej vybavenosti územia
- 06.9 V oblasti hospodárstva
- 06.10 V oblasti odpadového hospodárstva
- 06.11 Verejnoprospešné stavby

Obec Oponice nemá doteraz vypracované žiadne územno plánovacie dokumentácie. Súvisiace spracované územnoplánovacie dokumentácie z ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja na územie obce a z nich vyplývajúce záväzné regulatívy:

- ÚPN VUC Nitrianskeho kraja, 1998
- Zmeny a doplnky ÚPN VÚC NK č. 1, 2004
- Zmeny a doplnky ÚPN VÚC NK č. 2, 2008, ktoré boli schválené uznesením č.271/2007 zo dňa 17.12.2007 a ich záväzná časť bola vyhlásená VZN č.1/2008 zo dňa 14.1.2008.

06.1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- formovať ťažiská osídlenia na celoštátnej, nadregionálnej a regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príľahlých vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia.
- podporovať rozvoj mesta Topoľčany ako centra osídlenia regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií
- podporovať územný rozvoj v zásade v smere sídelných rozvojových osí výstavbou príslušného dopravného a technického vybavenia územia a to predovšetkým: ponitriansku sídelnú rozvojovú os: Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Topoľčany, Nitra, Nové Zámky, Komárno
- podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov

06.2 V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- usmerňovať funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami pri súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä Nitry a ostatných väčších miest, na každodennú a víkendovú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov domácej a cezhraničnej turistiky na poznávaciu a rekreačnú turistiku,
- usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov
- dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačnej turistiky s poznávacou turistikou,
- vytvárať podmienky na rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky,

- lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, vo voľnej krajine umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach,
- zabezpečiť nadštandardnú vybavenosť na hlavných turistických dopravných trasách,

06.3 V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry

Školstvo

- rozvíjať školstvo, dobudovať absentujúcu materiálno - technickú základňu
- Zdravotníctvo:
- rozvíjať zdravotnú starostlivosť vo všetkých oblastiach – preventívnej, liečebnej a rehabilitačnej,

Sociálna starostlivosť

- zabezpečiť rozvoj programu sociálnej starostlivosti a jeho realizáciu pre rôzne vekové, zdravotné a sociálne skupiny občanov a dobudovať sieť sociálnej starostlivosti tak, aby územie kraja bolo v tejto oblasti sebestačné,
- vo väzbe na predpokladaný demografický vývoj očakávať nárast obyvateľov v poproduktívnom veku a zabezpečiť adekvátne nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy – penzióny pre dôchodcov) a služby,
- rozvíjať sieť zariadení sociálnej starostlivosti pre ťažko zdravotne postihnutých občanov, a to najmä zariadení pre dospelých, ženy i mužov, vo väčšine okresov kraja (predovšetkým Topoľčany – mentálne postihnuté ženy) a pokračovať v založenom trende využívania voľného disponibilného fondu predškolských zariadení v menších kapacitných radoch

Duševná a telesná kultúra

- podporovať rozvoj zariadení kultúry v celom priestore kraja a nadviazať na prerušenú kontinuitu rozvíjania tradícií v kultúrno-spoločenskej oblasti jednotlivých regiónov kraja,
- podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení lokálneho významu, predovšetkým siete knižníc, ako aj ďalších zariadení kultúrno-rekreačného charakteru,
- rozvíjať zariadenia na športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky

06.4 V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva

- rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodárska pôda a lesná pôda ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj,
- rešpektovať pri rozvoji územia ochranu trvalých kultúr vo vyhlásených vinohradníckych a chmeľových oblastiach,
- zabezpečiť protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- podporovať alternatívne poľnohospodárstvo na chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a na územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,
- zabezpečovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov citlivejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov,

06.5 V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekol. aspektov, ochrany prírody a PP

- zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieroznu ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov
- odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov, ako aj miestnych územných systémov ekol. stability),
- revitalizovať upravené toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov; opatrenia realizovať v súlade s projektmi pozemkových úprav území,
- uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálne možnú mieru obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi,
- citlivo zvažovať rekultivácie vo vinohradníckych oblastiach s cieľom zachovať prirodzené biokoridory a v prípade veľkoplošných vinohradov s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov,
- regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability, v lesných ekosystémoch, rekreačný potenciál využívať v súlade s ich únosnosťou,

06.6 V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

- chrániť kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a na vyhlásenie navrhované urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma),
- akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia,
- potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej, a vytvárať pre ne vhodné prostredie,
- uplatniť rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane vidieckej štruktúry v rozptyle,
- potenciál takých kultúrno-historických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (vinohradnícke tradície, etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- akceptovať v zámeroch do budúcnosti a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty, prvom rade hrad Oponice a kaštiele v obci

06.7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:

rezervovať koridor pre výhľadové vybudovanie cesty R8 ako rýchlostnej komunikácie R22,5/100 Nitra – Topoľčany – hranica kraja, východne od existujúcej trasy I/64 s miourovňovými križovatkami s ostatnými cestami.

06.8 V oblasti rozvoja nadradenej technickej vybavenosti územia

Vodné hospodárstvo

na úseku ochrany pred povodňami

- vykonávať na upravených tokoch údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity
 - zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v ich povodiach zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych povodňových situáciách, ako aj v obdobiach sucha
 - revitalizovať odstavené korytá rieky Nitra, zabezpečovať dostatočné množstvo kvalitnej vody v odstavených korytách tokov,
- na úseku odvedenia vnútorných vôd
- vykonávať pravidelnú údržbu odvodňovacích kanálov s cieľom zabezpečiť prietok,
 - na úseku verejných kanalizácií v súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky z roku 1994 zabezpečiť
 - vypúšťanie odpadových vôd do recipientov v súlade so zákonom č. 138/1973 Zb. a nariadením vlády Slovenskej republiky č. 242/1993 Z. z.,
 - ochranu podzemných zdrojov vody a iných vôd budovaním kanalizácií a čistiarní odpadových vôd
 - zabezpečiť odkanalizovanie sídiel s vybudovaným verejným vodovodom, čím sa zníži veľký podiel obyvateľstva na znečisťovaní povrchových a podzemných vôd) rozvoj odkanalizovania rozvinutých sídiel,
 - zabezpečiť výstavbu čistiarní odpadových vôd a stokových sietí v ďalších sídlach: Oponice....

V oblasti zásobovania plynom, energiami a telekomunikácie

- rešpektovať koridory jestvujúcich vedení,
- rešpektovať koridory súčasných plynovodov prechádzajúcich územím,
- podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje, najmä v oblastiach s dobrým potenciálom vodnej energie, tvorby biomasy a veternej energie

06.9 V oblasti hospodárstva

06.9.1 V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

- koordinovať proces programovania implementácie Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vytvoriť podmienky na trvalo udržateľný rozvoj

06.9.2 V oblasti priemyslu a stavebníctva

- pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov a využívať pri tom predovšetkým miestne suroviny
- podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka

06.10 V oblasti odpadového hospodárstva

- riešiť zneškodňovanie odpadov na území kraja v súlade so schválenými aktualizovanými programami odpadového hospodárstva slovenskej republiky, nitrianskeho kraja a jeho okresov,
- uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení
- zabezpečiť lokality na výstavbu zariadení na dotriedňovanie, zhodnotenie, kompostovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov v obciach

- riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky
- vybudovať zberné strediská pre nebezpečné odpady a problémové látky vrátane ich kontajnerizácie
- zabezpečiť postupnú sanáciu, resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží
- sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody

06.11 Verejnoprospešné stavby

06.11.1. V oblasti dopravy

- rýchlostná komunikácia R8 Nitra-Topoľčany-hranica kraja v kategórii R22,5/100 východne od existujúcej trasy cesty I/64 s mimoúrovňovými križovatkami s ostatnými cestami, s dokončením obchvatu obce Topoľčany,

06.11.2. V oblasti vodného hospodárstva

- dobudovať stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd čistiarne odpadových vôd a stokové siete v obciach ...Oponice - Súlovce...

06.11.3. V oblasti zásobovania plynom a energiami

- vybudovať stavby pre výrobu energie s využiteľných zdrojov, (geotermálna energia, veterná energia, vodná energia, zo spracovanej biomasy, a pod.) slúžiacich pre zásobovanie verejnosti

06.11.4. V oblasti hospodárstva a priemyslu

- (žiadne týkajúce sa riešeného územia)

06.11.5. V oblasti telekomunikácií

- Vybudovať stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma

06.11.6. V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

- zabezpečiť stavby civilnej ochrany obyvateľstva
- zabezpečiť zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia
- zabezpečiť zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia

06.11.7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

- chrániť stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky a ich okolie a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými parkami
- chrániť stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických nálezísk

06.11.8. V oblasti poľnohospodárstva

- rešpektovať stavby pre závlahové systémy, rozvodné siete a čerpacie stanice
- vybudovať stavby viacúčelových vodných nádrží pre zavlažovanie s využitím pre rekreáciu a turizmus, rybné hospodárstvo a ekostabilizáciu územia.

06.11.9. V oblasti životného prostredia

- zabezpečiť stavby na ochranu pred privalovými vodami ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehrádzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže.
- zabezpečiť stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia

06.11.10. V oblasti odpadového hospodárstva

- vybudovať stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov.

06.11.11. V oblasti ekostabilizačných opatrení

- zabezpečiť plochy pre revitalizáciu krajiny výsadbou plošnej, líniovej a pre výsadbu náhradnej zelene a protieróznych opatrení

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa: § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb., zákona č. 262/1992 Zb., zákona NR SR č. 136/1995 Z.z., zákona NR SR č. 199/1995 Z.z., nálezu Ústavného súdu SR č. 286/1996 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z., (úplné znenie vyhlásené pod č. 109/1998 Z.z.), zákona č. 175/1999 Z.z., zákona č. 237/2000 Z.z., zákona č. 416/2001, zákona č. 553/2001 Z.z., v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 217/2002 Z.z., zákona č. 103/2003 Z.z. a zákona č. 245/2003 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

07. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

07.1 Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

07.2. Obyvateľstvo

07.3 Ekonomická aktivita obyvateľov

07.4 Podnikateľské prostredie a zamestnanosť

07.5 Predpoklady ekonomickej aktivity obyvateľstva

07.1 Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia.

Obec Oponice patrí územnosprávne do Nitrianskeho kraja, do okresu Topoľčany, ťažiskovo sa viaže k Topoľčanom a Nitre, ako centráram nadregionálneho významu. Obec Oponice leží na sídelnej osi nadregionálneho významu (Nitra – Topoľčany – Prievidza) vedenú v smere sever - juh, ktorá sa nachádza v severnom dopravnom koridore regiónu Dolná Nitra a južnom koridore Horná Nitra. Najvýraznejšou väzbou obce je väzba na mestá Nitra a Topoľčany nielen z hľadiska územnosprávneho členenia, ale aj z hľadiska veľmi dobrej a blízkej dopravnej dostupnosti a už teraz fungujúcich sociálnych a dopravných väzieb sídiel.

Obec Oponice je viazaná na mestá Nitra a Topoľčany o čom svedčí aj fakt, že väčšina obyvateľov dochádza za prácou práve do týchto centier. Obec je priestorovo viazaná na okolité obce, prevažne však na obce nachádzajúce sa na osi Topoľčany – Nitra. Obce susediace s obcou Oponice sú : Lefantovce z juhu, Súlovce z východu, Kovarce zo severu.

07.2. Obyvateľstvo

Nižšie uvedené údaje pochádzajú z rôznych zdrojov (Obecný úrad - PHSRO, ŠÚ SR, Štatistické lexikóny) definované k príslušnému dátumu vzniku.

Tabuľka 2

Počet obyv. (k 31. 12. 2006)	917
Muži:	463
Ženy:	454

Tabuľka 3

Hustota obyv.(2006) obyv./km ²	74,61
Index starnutia%	90,65
% muži	68,49
% ženy	15,15

Tabuľka 4

Podiel obyvateľov • 0-14 rokov	
Muži	73
Ženy	66
Spolu	139

Tabuľka 5

Podiel obyvateľov 15-64 rokov	
Muži	340
Ženy	312
Spolu	652

Tabuľka 6

Podiel obyv. nad 65 rokov	
Muži	50
Ženy	76
Spolu	126

Tabuľka 7

Hustota osídlenia			
Obec	Počet obyvateľov	Rozloha km ²)	Hustota osídl./1km ²
Oponice	917	12,29	74,61
Okr. Topoľčany	74 058	597	124
Nitriansky kraj	708 498	6 343	112

Zdroj: KSSÚ SR v Nitre 2007

Tabuľka 8

Ukazovateľ	SLDB 1991	SODB 2001
Obyvateľstvo spolu • počet	897	878
muži • počet	440	438
ženy • počet	457	440

Tabuľka 9

Bývajúce obyvateľstvo podľa národností:		
Slovenská %	98,33	99,43
Maďarská %	0,45	0,34
Rómska %	0,00	0,00
Rusínska %	0,00	0,00
Ukrajinská %	0,00	0,00
Česká %	0,67	0,23
Moravská %	0,00	0,00
Sliezská %	0,00	0,00
Nemecká %	0,00	0,00
Poľská %	0,00	0,00

Tabuľka 10

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania:		
Rímskokatolícke %	78,60	92,82
Evanjelické %	1,11	1,37
Gréckokatolícke %	0,00	0,00
Pravoslávne %	0,00	0,11
Bez vyznania %	4,57	4,78
Ostatné %	0,00	0,00
Nezistené %	15,72	0,91

Tabuľka 11

Vývoji počtu obyvateľov v rokoch 1869 až 2006:												
1869	1880	1890	1900	1910	1921	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2006
729	668	754	747	716	833	804	950	983	940	897	878	917

Z populačného vývoja vidieť, že po roku 1910 vzrástol počet obyvateľov v obci o 117 obyvateľov a prekročil hranicu 800. Hranicu 900 obyvateľov prekročilo záujmové územie po roku 1950. V rozmedzí rokov 1950 až 1970 narástol počet obyvateľov obce z 804 na 983 obyvateľov. To predstavovalo celkový prírastok 22,26 % obyvateľov. Počet obyvateľov dosiahnutý v roku 1970 je doposiaľ najvyšší. Naopak, po roku 2001 klesol celkový počet obyvateľov v riešenom území o 105 (-7,06 %). Tento negatívny trend začal ustupovať až v posledných rokoch a počet obyvateľov v súčasnosti (2007) dosiahol 917. Vymedzené územie obce Oponice zaberá 12,29 km² čo predstavuje 2,06 % rozlohy okresu Topoľčany. Priemerná hustota obyvateľov záujmového územia (74,61 obyv./km²) dosahuje 61,62 % okresného priemeru.

Tabuľka 12

Skupina veková štruktúra obyvateľstva								
		0-14	%	15-59/ 15-55	%	nad 60/ nad 55	%	Index stárnutia
Oponice	muži	73	7,96	340	37,07	50	5,45	68,49
	ženy	66	7,19	312	34,02	76	8,28	115,15
okres Topoľčany	muži	587	7,54	25 481	34,40	5 213	7,03	93,30
	ženy	5 371	7,25	22 278	30,08	10 124	13,67	88,49

V porovnaní s okresným priemerom je obyvateľstvo obce mladšie. Obyvateľstvo obce má progresívnu vekovú štruktúru, ktorá je vyjadrená priaznivým indexom stárnutia. Aj z hľadiska priemernej vekovej štruktúry obyvateľov obce je mierne vyšší podiel v kategórii 0 - 14 (približne +5 % nad celo okresným priemerom). V ostatných kategóriách – muži v kategórii 15-59 (+7,76 %), ženy v kategórii 15-55 (+13,09 %). Toto porovnanie sa následne pozitívne premietne aj v kategórii muži nad 60 rokov (-28,99%) a ženy nad 55 rokov (-65,09), čo je markantný rozdiel oproti celo okresnému priemeru .

Celkový vývoj počtu obyvateľov a jeho štruktúru bude v budúcnosti ovplyvňovať v prvom rade migrácia obyvateľov. Stúpajúci trend má aj prirodzený prírastok detskej populácie, čo sa pozitívne prejavuje vo využívaní predškolských a školských zariadení. Národnostná a religiózna štruktúra obyvateľov v riešenom území je takmer homogénna. V národnostnej štruktúre dominuje slovenská národnosť (98%). Pre religiozitu platí údaj 91,6% pre rímskokatolícke vyznanie.

Tabuľka 13

priemerný nárast počtu obyvateľov:		
1991	2001	2006
897	878	917
-	-19	+36

Tabuľka 14

Predpoklad. nárast počtu obyvateľov (priemer 1991-2006: +1,33obyv./rok):		
2008	2018	2035
920	935	1300

07.3 Ekonomická aktivita obyvateľov

Podľa posledného sčítania obyvateľstva v roku 2001 bolo v obci 462 ekonomicky aktívnych obyvateľov (250 mužov, 212 žien), čo predstavovalo 52,5 % obyvateľstva obce (z celkového počtu 880 trvalo bývajúcich obyvateľov).

Významná časť ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo obec. Občania odchádzajú za prácou mimo obec do blízkeho okolia, ale najmä do okresného mesta Topoľčany alebo krajského mesta Nitra.

07.4 Podnikateľské prostredie a zamestnanosť

Podnikateľské prostredie v obci je rozvinuté v rámci dostupných možností obce. Ekonomická situácia sa postupne zlepšuje, jej stav je odrazom oživenia celého okoliťého regiónu a čiastočne i priamo ekonomiky obce.

V obci má VPP SPU s.r.o. umiestnený závod, ktorý má v náplni zabezpečenie účelovej činnosti pre SPU Nitra, rastlinnú výrobu vrátane pozberovej úpravy a skladovania rastlinných produktov a živočíšnu výrobu vrátane výroby a skladovania mlieka. Neboli známe zámery na rozvoj funkčných plôch pre výrobu a skladovanie.

Preto jednou najdôležitejšou úlohou bude v návrhu územného plánu uvažovať s rozvojom podnikateľských aktivít ako napríklad drobnej výroby v obci. V rámci väčších podnikateľských aktivít využívať už existujúce hospodárske areály.

Hospodárska základňa je postavená na poľnohospodárskej výrobe, ktoré je orientované na rastlinnú výrobu, na pestovanie obilovín a objemových krmovín, živočíšna výroba na chov hovädzieho dobytku.

Nie sú dostatočne rozvinuté prevádzky služieb obyvateľstvu a osobitne služieb v oblasti cestovného ruchu. Väčšina z ekonomicky aktívneho obyvateľstva odchádza za prácou mimo obce. Vďaka rozmachu zamestnanosti v regióne, nie je dopad nedostatku miestnych pracovných príležitostí markantný, jeho vplyv na stabilitu osídlenia sa znižuje.

V súčasnosti je zrekonštruovaný Oponický kaštieľ, ktorý je transformovaný na hotel vyššej kategórie. Vytvorí cca 40 pracovných miest a 90 ubytovaných.

Tabuľka 15

Osoby ekonomicky aktívne spolu		462
muži	-	250
ženy	-	212

Tabuľka 16

Pracujúci spolu		327
muži	-	176
ženy	-	151

Tabuľka 17

Nezamestnaní spolu		107
muži	-	72
ženy	-	35

Predpoklady nárastu počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

Z hľadiska dlhodobých demografických trendov predpokladáme postupný nárast počtu trvalo bývajúcich obyvateľov.

Priaznivý demografický vývoj vychádza z predpokladu:

- pohybu obyvateľstva prirodzenou zmenou (vývojom)
- mechanického pohybu (predpoklad migrácie obyvateľov širšieho okolia smerom do obce –prist'ahovanie).

Demografický vývoj na základe prirodzeného vývoja vychádza z tendencií pôrodnosti a úmrtnosti po r. 2001.

Dynamika prist'ahovania nových obyvateľov bude závislá od podmienok, ktoré bude obec poskytovať z hľadiska bývania, občianskeho, dopravného a technického

vybavenia a zamestnanosti (dôvodom sťahovania môže byť uprednostnenie bývania na dedine oproti bývaniu v meste.)

Celkový potenciál navrhovaných rozvojových plôch a lokalít pre bývanie je stanovený na základe ich únosnosti a možnosti zastavania je cca 167 rodinných domov pre min. 580 obyvateľov(pre koeficient obložnosti 3,5 člennej rodiny).

V návrhovom období územného plánu, t. j. do roku 2035 na základe demografického rozvoja predpokladáme nasledovný nárast počtu obyvateľov:

- 1313 (nárast o 411 obyvateľov, t. j. ročný prírastok cca 16 obyvateľov).

Predpokladané prírastky v počte obyvateľov sú zohľadnené pri navrhovaní rozvojových plôch v územnom pláne obce. Očakávame, že aj samotný územný plán, ktorý legislatívne pripraví nové lokality vhodné na výstavbu, prinesie nové impulzy pre rozvoj obce.

Preto Územný plán v zmysle porady zo dňa 29.06.2011 má v návrhovom období navrhnuté rozvojové plochy bývania ktoré umožnia nárast obyvateľstva, (až 556 obyvateľov) podľa požiadavky Obecného zastupiteľstva.

Predpokladáme aj postupný nárast počtu prechodne bývajúcich obyvateľov, nakoľko v rozvoji uvažujeme s posilnením rekreačnej funkcie a s ňou súvisiacich zariadení občianskej vybavenosti. Navrhované funkcie v riešenom území vytvoria predpoklady pre prechodné ubytovanie cca 100-200 rekreantov. Predpokladaný počet je len orientačný.

07.5 Predpoklady ekonomickej aktivity obyvateľstva

V nasledujúcich rokoch očakávame aj nárast počtu pracovných príležitostí v obci, nakoľko návrh územného plánu uvažuje s vytvorením viacerých výrobných a rekreačných prevádzok.

Navrhované funkcie v riešenom území vytvoria nové pracovné príležitosti pre cca 100 - 150 zamestnancov. Predpokladaný počet je len orientačný.

08. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA.

08.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

08.2 Poloha obce a vymedzených špecifických území a ochranných pásiem

08.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Obec Oponice patrí územnosprávne do Nitrianskeho kraja, do okresu Topoľčany, ťažiskovo sa viaže k Topoľčanom a Nitre, ako centráram nadregionálneho významu. Obec Oponice leží na sídelnej osi nadregionálneho významu (Nitra – Topoľčany – Prievidza) vedenú v smere sever - juh, ktorá sa nachádza v severnom dopravnom koridore regiónu Dolná Nitra a južnom koridore Horná Nitra .

Najvýraznejšou väzbou obce je väzba na mestá Nitra a Topoľčany nielen z hľadiska územnosprávneho členenia, ale aj z hľadiska veľmi dobrej a blízkej dopravnej dostupnosti a už teraz fungujúcich sociálnych a dopravných väzieb sídiel. Obec Oponice je viazaná na mestá Nitra a Topoľčany o čom svedčí aj fakt, že väčšina obyvateľov dochádza za prácou práve do týchto centier. Obec je priestorovo viazaná na okolité obce, prevažne však na obce nachádzajúce sa na osi Topoľčany – Nitra. Obce susediace s obcou Oponice sú : Lefantovce z juhu, Súlovce z východu, Kovarce zo severu.

Zo západu oddeľuje obec od okolitých obcí regulovaná časť rieky Nitra, ktorá tvorí výraznú krajinnú bariéru. Obec sa nachádza v časti CHKO Ponitrie.

V obci začína turistická trasa vedúca od kostola smerom na východ, cez Oponický hrad, južnú časť Tríbečského pohoria, zrúcaninu hradu Gýmeš až do obce Ladice. Trasa je schodná za šesť až sedem hodín.

08.2 Poloha obce a vymedzených špecifických území a ochranných pásiem

V katastrálnom území obce sa nachádza, alebo doňho vstupujú ochranné pásmo vodného zdroja, rozostavanej ČOV, ochranné pásmo VN a NN, ochranné pásmo VTP a STP. Na rozsiahlych častiach katastra sú zrealizované meliorácie (zavlažovanie).

08.2.1 Vymedzenie špecifických území. Kataster obce leží celý v Chránenom vtáčom území, na ktoré sa vzťahuje vyhláška 17/2008 §2, poľnohospodárskej výroby je určený 1. stupeň ochrany, v juhovýchodnej časti (lesné plochy) je vyhlásený 2. stupeň ochrany. CHVÚ Tríbeč neplatí pre zastavané územie.

Juhovýchodnou časťou katastra prechádza hranica Chránenej krajinnnej oblasti Ponitrie. Hrašková lúka (juhovýchod katastra) je vyhlásená za oblasť genofondovej lokality.

V katastri sa nenachádzajú minerálne pramene a vrty.

08.2.2 Vymedzenie ochranných pásiem. V smere sever juh prechádza katastrom cesta II. triedy č. 593, ktorá spája obec s obcami Nitra, Topoľčany. V štádiu príprav sa nachádza preložka dopravnej komunikácie 1/64. Z hľadiska dopravného napojenia obce na cestnú sieť vyššieho rádu je potrebné uvažovať o pripojení na plánovaný ťah cesty I/64, ktorá sa v 1. etape buduje v kategórii C11,5/80 a vo výhľade sa uvažuje so štvorpruhovým usporiadaním kategórie C22,5/80. V súčasnosti je už vybudovaný obchvat v Topoľčanoch. Pokračovanie smerom na Prievidzu, resp. smerom na Nitru je predmetom v súčasnosti spracovávanej technickej štúdie celého cestného ťahu I/64.

Katastrálnym územím sú vedené diaľkové trasy vzdušného vedenia el. energie 22kV, VTP a STP – plynovodu.

Vodovodná sieť je miestna, napájaná z lokálneho zdroja Canová. ČOV v obci nefunguje, je z časti rozostavaná. Po jej dokončení bude splašková kanalizácia napojená aj na susednú obec Súľovce.

V prakticky na celom katastri (cca 2/3 plochy) sa nachádzajú zrealizované meliorácie.

09 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

09.1 Historický vývoj

09.2 Urbanistická štruktúra a kompozičné vzťahy

09.3 Hlavné urbanistické princípy priestorového usporiadania

09.1 Historický vývoj

Územie, na ktorom sa rozkladá kataster Oponice, sa nachádza vo výhodnej polohe medzi riekou Nitrou a Tríbečským pohorím. Vďaka tomu sa v Oponiciach začína osídľovať už v praveku. Konkrétne doklady na prítomnosť človeka v chotári Oponíc pochádzajú až z neolitu (5000-3000 rokov p.n.l.). Prvá písomná zmienka je z 13. storočia. Najstarším dokumentom, ktorý sa zmieňuje o existencii Oponíc je listina Nitrianskej kapituly z roku 1244. V tejto listine sa spomínajú oboje Oponice, Malé aj Veľké, (villa Oponu a villa Opon, ubi est ecclesia). Koncom 13. storočia získali Oponice Čákiovci, ktorí nad dedinou nechali postaviť hrad, čím nesmierne vzrástol význam obce. V 14. storočí prežívajú Oponice rozkvet v podobe nárastu obyvateľstva a zvýšenej poľnohospodárskej činnosti. Zakladajú sa tu prvé vinice, vzniká tu nová osada. Rozkvet netrval však dlho. Už začiatkom 16. storočia dochádza k úpadku. Príčiny boli rôzne, avšak najhlavnejšou bolo nárast potomstva a následne rozdelenie majetku. Majitelia Apponyiovci mohli na týchto opustených usadlostiach usádzať nových poddaných, častejšie si ich však nechávali pre seba, kde si stavali čoraz obľúbenejšie šľachtické kúrie. Z tohto obdobia majú Oponice doloženú existenciu zemepánskej krčmy, kde sa čapovalo víno z tamojších viníc. Veľkosť Oponíc ku koncu stredoveku bola okolo 250 obyvateľov žijúcich v približne 45 obývaných domoch. Znamená to teda, že sa jednalo o veľkú usadlosť. Dnes je to menšia obec z bohatou históriou. Apponyiovci, ktorý opustili územie Slovenska počas druhej svetovej vojny, sa do Oponíc už nikdy nevrátili. Zanechali po sebe skutočný skvost, Apponyiovskú knižnicu tzv. Apponianu, ktorá sa po smutne známej dražbe z roku 1939 a jej následne necitlivým zaobchádzaním po vojne zdecimovala z pôvodných 30 000 titulov na 10 000, zachránených Maticou Slovenskou. Povestná Apponiana sa znovu umiestnila v dnes zrekonštruovanej budove renesančného kaštieľa zrekonštruovaného na päť hviezdičkový hotel s pôvodným 6-hektárovým anglickým parkom. Kaštieľ, ktorý pochádza zo 16. storočia v dnešnej dobe vlastní akciová spoločnosť I&P Slovakia a.s. Oponice, ktorá sa podieľala aj na jeho rekonštrukcii. Kaštieľ a park je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 217/1-2.

V obci sa nachádza ešte jeden renesančný (Marczibanyiovsky alebo Bartkovicsovský) kaštieľ, nazývaný malý kaštieľ, ktorý vlastní obec. Nachádza sa v ňom "Apponyiho poľovnícke múzeum". (Marczibanyiovsky alebo Bartkovicsovský)kaštieľ je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 218/0. V strede obce dominuje rímsko-katolícky kostol sv. Petra a Pavla z roku 1793. V sakrálnej časti je spoločná hrobka Apponyiovcov, ktorá je každoročne 1. novembra sprístupnená verejnosti. V blízkosti kostola je farský úrad, kde v 19. storočí mali svoju ideovú základňu Bernolákovci.

Najväčnejšou a zároveň najdominantnejšou pamiatkou Oponíc je hrad, respektíve jeho ruiny. V roku 1708 dal cisár rozkaz k zničeniu hradu, pretože sa využíval na skrývanie sa Rákocziho povstaleckých vojsk. Hrad je zapísaný v ÚZPF SR pod č. 216/0. Dnes prebieha čiastočná rekonštrukcia a konzervácia hradu Oponice združením „Aponyiana“ v spolupráci s pamiatkovým dohľadom.

09.2 Urbanistická štruktúra a kompozičné vzťahy

Katastrálne územie má tvar pravouhlého trojuholníka, s dlhšou základňou na južnej strane, kratšiu tvorí na západe rieka Nitra. Katastrálne územie je terénne a krajinársky mnohotvárne. Veľkých bloky poľnohospodárskej pôdy v rovinatom území na západe sa pomaly dvíhajú do zalesnených kopcov Tríbečského pohoria na východe. Lesné plochy zaberajú približne 40% plochy katastra. Zastavané územie obce sa nachádza pri severnej hranici katastra, cez ktoré na južnej strane preteká Oponický potok. Urbanizácia sa rozvinula hlavne pozdĺž dopravnej komunikácie v smere sever - juh (Nitra - Topoľčany) a cesty do Súľoviec (smer východ).

Zastavané územie obce je viditeľné v krajine zo severu, západu a juhu. V krajine je vnímané prevažne z cestných komunikácií a z turistického vyhlídkového bodu - zručaniny hradu (najvýraznejší panoramatický pohľad). Kompozícia sídla, jeho výškové zónovanie ani dominanty v území nie sú čitateľné. Sídlom tvorí štruktúra drobnejšieho merítka (obytná, prevažne dvojpodlažná zástavba samostatne stojacich domov) - hustejšia v pôvodných častiach obcí a voľnejšia v jej nových, resp. okrajových častiach, ktorú len výnimočne narúša objemnejší solitér zástavby. Hmotovou dominantou štruktúry je obecný úrad s kultúrnym domom, kostol. V pôvodnej časti obce je aj malý kaštieľ, ktorý obytnej štruktúre plní funkciu orientačného bodu. Za dominantu v obci možno však považovať prírodný krajinársky park s kaštieľom, ktorý sa tohto času rekonštruoval. Pôdorys, urbanistická štruktúra obce a architektúra pôvodných objektov je zdrojom estetických hodnôt a identity obce. Je preto potrebné zachovanie charakteru pôvodnej zástavby a podporenie týchto hodnôt. Z urbanistického hľadiska pôsobia rozpačito okrajové vstupné časti obce, chýbajúci „nástup“ do obce, chýbajúce smery a ciele pohybu, následne jasná formulácia verejných priestorov a ich hierarchizácia. Celkový obraz obce negatívne ovplyvňujú 2 hospodárske areály poľnohospodárskej výroby ako aj zrealizovaná výstavba niekoľkých bytových domov.

09.3 Hlavné urbanistické princípy priestorového usporiadania

- zachovať existujúcu štruktúru
- doplniť a zastaviť prieluky v obci
- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby, zachovať typickú siluetu zástavby
- podporiť dominantné postavenie historického parku a kaštieľa
- ukončiť lineárny systém rozvoja obce pozdĺž hlavných komunikácií doplnením chýbajúcej zástavby
- nové lokality rozvíjať radiálnym spôsobom smerom od historického centra obce
- v zastavanom území obce zachovať vidiecky charakter zástavby a charakter historického pôdorysu (typická ulicová zástavba – pozdĺž hlavnej ulice)
- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby, zachovať typickú siluetu zástavby
- podporiť dominantné postavenie historického parku a kaštieľa
- zapojiť areál Oponického hradu a vínnych pivníc do organizmu obce
- revitalizovať priestory poľnohospodárskej výroby v historických budovách z režného tehelného muriva na ľavom brehu Oponického potoka na zariadenia agroturistiky, prípadne vinárstva vo výhľadovom období.
- uličný priestor od kostola po Apponyho poľovnícke múzeum chápať ako budúce centrum obce

09.3.1 Uzlové priestory spoločensko - komunikatívnych aktivít:

- priestor pri obecnom úrade a kultúrnom dome
- priestor pri kostole

- priestor pri cintoríne a obchode Jednota

09.3.2 Podporovať výstavbu na nezastavaných prielukách v uličnej fronte s cieľom vytvorenia súvislej zástavby

- otvoriť nové ulice na plochách nadmerných záhrad
- doplniť zastavané územie návrhom výsadby stromoradií a alejí
- chrániť dominantné výhľady a pohľady

Situovanie nových rozvojových plôch pre zástavbu rešpektuje pôvodný pôdorys obce, vymedzený kompozičnými osami a ulicami. Nové rozvojové plochy sú prevažne lokalizované v existujúcom zastavanom území obce a napájajú sa na stávajúci komunikačný systém.

Pre rozvoj výrobných alebo skladových plôch prednostne využívať v súčasnosti opustený areál poľnohospodárskeho družstva.

Rozvoj občianskej a komerčnej vybavenosti Oponíc sústreďovať v rámci centrálnej zóny obce polyfunkčným spôsobom, predsadením alebo iným prispôbením existujúceho stavu zástavby.

Rozširovanie existujúceho stavebného fondu je možné riešiť prestavbami existujúcich objektov – stavebné úpravy, dostavba, nadstavba, resp. novou výstavbou.

Potrebné je zachovanie objektov zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ako nehnuteľné národné kultúrne pamiatky) a ďalších historicky hodnotných objektov a častí zástavby. Zachovanie týchto objektov a častí zástavby je dôležité pre uchovanie historickej kontinuity a identity obce.

09.3.3 Predpoklady rozvoja obce

- málo znečistené životné prostredie,
- rozmanité krajinárske prostredie
- potenciál pre rozvoj cestovného ruchu (prírodné aj historicko kultúrne danosti)
- dostupnosť miest nadregionálneho významu

09.3.4 Limity rozvoja obce

- podmienky Chráneného vtáčieho územia Tríbeč (CHVÚ)(celé katastrálne územie leží v CHVÚ)
- rešpektovanie CHKO Ponitrie
- PP v okolí zastavaného územia obce v bonite 2 -4
- dobudovanie kanalizácie
- ochranné pásma zariadení a koridorov technickej infraštruktúry
- realizácia rozsiahlych hydromelioračných zariadení
- ostatné prvky regionálneho a miestneho územného systému ekologickej stability
- ochranné pásmo poľnohospodárskeho areálu

09.3.5 Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania je postavená na:

- primárnej funkcii bývanie a služby cestovného ruchu
- nové plochy bývania rozvíjať radiálne vo väzbe na centrum obce
- v prvom rade využívať voľné plochy v rámci zastavaného územia
- revitalizácia priestorov bývania a poľnohospodárskej výroby v historických budovách z režného tehelného muriva na ľavom brehu Oponického potoka na zariadenia agroturistiky, hypotrasy, prípadne vinárstva vo výhľadovom období.
- rozvoj výrobných, skladovacích plôch riešiť v bývalom opustenom poľnohospodárskom dvore

10. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ, VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

10.1 Základné princípy funkčného využitia územia

10.2 Hlavné funkčné územia

10.3 Navrhované rozvojové zámery s určením hlavného funkčného využitia

10.1 Základné princípy funkčného využitia územia

Základné princípy funkčného a prevádzkového usporiadania, funkčné využitie, prevádzkové a komunikačné väzby v usporiadaní ťažiskových smerov rozvoja obce tvoria súčasť koncepcie priestorového usporiadania obce.

Koncepcia funkčného využitia územia je členená na hlavné funkčné územia:

- obytné územie,
- zmiešané územie,
- výrobné územie,
- rekreačné územie.

Vo funkčnom území sú ďalej rozpracované hlavné prípustné a neprípustné funkcie.

10.2 Hlavné funkčné územia

Obytné územie je určené pre bývanie v rodinných domoch, môže byť doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou, ktorá nemá negatívny dopad na životné prostredie, .

- Hlavné funkcie

Plochy využívané pre bývanie zahŕňajú okrem prevládajúcej funkcie tiež jednotlivé objekty v rozptyle súvisiace s obsluhou a prevádzkou bývania ako aj ďalšie zariadenia súvisiace s bývaním, ktoré dotvárajú komplexnosť obytného územia. Jedná sa predovšetkým o vstavané zariadenia. Ich kapacita, funkčná štruktúra i objem sú podmienené polohou a podmienkami konkrétnych území.

- Neprípustné funkcie

- Zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku a zariadenia, ktoré môžu negatívne vplyvať na obytné a životné prostredie:
- nákupné strediská a centrá, obchodné a kancelárske objekty, veľké ubytovacie komplexy,
- skladovacie areály, výrobné prevádzky a služby napr. čerpacie stanice pohonných hmôt s autoservismi, klampiarske prevádzky, stolárstva, lakovne, zariadenia, ktoré hlukom, exhalátmi a pod. nevyhovujú požiadavkám zdravého životného prostredia a bývania.)
- Rozvoj bývania. Pre rozvoj funkcie bývania územný plán využíva územný potenciál jednak v okrajových častiach obce (doplnenie uličných front), a predovšetkým plochy v zastavanom území obce v nadväznosti na existujúce plochy bývania. Nová výstavba, musí rešpektovať mierku a výškovú hladinu okolitej štruktúry, čo zohľadňuje aj regulácia priestorového usporiadania týchto plôch. S rozvojom funkcie bývania s vybavenosťou sa uvažuje aj v novej rozvojovej ploche východným smerom.

Zmiešané územie sú charakteristické zastúpením a vzájomným premiešaním viacerých urbanistických funkcií, ktoré sa navzájom vhodne dopĺňajú. Základným princípom fungovania zmiešaných území je vytváranie harmonického a komplexného prostredia s dosiahnutím požadovanej kvality životného prostredia.

Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti je tvorené plochami určenými na bývanie v rodinných domoch, doplnené o plochy na občiansku vybavenosť, na budovy a zariadenia turistického ruchu, miesta na zhromažďovanie a pod. je nutné vytvárať najmä v centre obce, v ktorom sa logicky koncentrujú jednotlivé funkcie a slúžia prevažne pre lokalizáciu a rozvoj komerčnej obchodno obslužnej a administratívno - správnej vybavenosti vidieckeho charakteru.

- Hlavné funkcie

Prevládajúcou funkciou zmiešaného územia typu bývania a občianskej vybavenosti je bývanie, s občianskou vybavenosťou v spodných podlažiach objektov alebo v predsadených prístavbách v širokej škále zariadení. Funkcia bývania je zastúpená v rozsahu cca 75 – 80 % podielu celkových podlažných plôch zástavby.

- Nepripustné funkcie

Do zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti nie je možné umiestňovať:

- areály a komplexy zariadení občianskej vybavenosti,
- areály a zariadenia výroby, skladov a stavebníctva,
- plošné zariadenia slúžiace rekreácii a ďalšie.

Zmiešané územia bývania, obchodu, výroby a služieb je tvorené plochami určenými predovšetkým na komerčné využitie, tvoria ho plochy s rozličným charakterom výroby, skladovania a služieb. Vplyv tohto zmiešaného územia na životné prostredie nemá výrazne negatívny účinok .

- Rozvoj vybavenosti a služieb Územný plán počíta s rozvojom služieb a vybavenosti v urbanisticky prípustnej miere, v centrálnej časti obce, v priestore medzi kostolom a Apponyho múzeom, polyfunkčným spôsobom, predsadením alebo iným prispôbením existujúceho stavu zástavby.

Ďalšie plochy vybavenosti ÚPN vyčleňuje vo väzbe na športový areál a uvažované plochy golfu. Z dôvodu posilňovania rekreačno - turistického charakteru obce narhujeme presunúť hlavný vstup do poľnohospodárskeho areálu na južnú stranu, a časť jeho severných plôch pretransformovať zmiešanú plochu vybavenosti, služieb a izolačnej zelene.

Výrobné územie - v súčasnosti sa v katastrálnom území obce nachádza areál Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku Slovenskej poľnohospodárskej Univerzity (VPP VPU) Kolíňany, s.r.o. závod Oponice, s rastlinnou a živočíšnou výrobou, výrobou a skladovaním mlieka, účelové vzdelávacie a vedeckovýskumné aktivity pre vysokú školu a spolupracujúce výskumné ústavy v oblasti poľnohospodárstva a výživy ľudu. Pôda nie je vo vlastníctve VPP VPU. Výrobné územie je určené pre rozvoj priemyselnej a poľnohospodárskej výroby a je určené pre situovanie stavieb a zariadení s potenciálnym rušivým účinkom na obytné prostredie.

- Hlavné funkcie

- väčšie poľnohospodárske alebo priemyselné zariadenia sú realizované v rámci samostatných výrobných areálov, kde okrem základných funkcií výroby sú umiestňované aj potrebné doplnkové funkcie,
- menšie poľnohospodárske alebo priemyselné podniky môžu byť realizované v rámci zmiešaných území vidieckej štruktúry,
- drobné výrobné prevádzky môžu byť realizované v rámci štruktúr občianskej vybavenosti.

- Nepripustné funkcie

V územiach s urbanistickou funkciou poľnohospodárskej alebo priemyselnej výroby nie je možné umiestňovať :

- zástavbu rodinných domov,
- viacpodlažnú zástavbu bytových domov,

- občiansku vybavenosť prístupnú verejnosti (mimo nástupných areálov výrobných zariadení),
- zariadenia intenzívnej rekreácie, záhradkárske a chatové osady.
- Rozvoj výroby

Pre rozvoj funkcie výroby a skladov územný plán navrhuje využiť plochu opusteného poľnohospodárskeho areálu na západnom okraji obce. Veľkosť tejto plochy poskytuje možnosti pre umiestnenie výrobných a skladových prevádzok. Nové prevádzky budú môcť využiť existujúcu dopravnú a technickú infraštruktúru, podmieňujúcim predpokladom bude vytvorenie pásu izolačnej zelene a odstránenie už stavebne nevyhovujúcich objektov. Rozvoj funkcie poľnohospodárskej výroby územný plán nepredpokladá, jej rozsah ostáva zachovaný, nedoporučuje nárast počtu chovu hovädzieho dobytku. Obnova a rozvoj tradície ovocinárstva a vinohradníctva je efektívne zlučiteľná s následnými funkciami podporujúce turistický ruch.

Rekreačné územie sú navrhované funkčné plochy slúžiace športovým aktivitám alebo rekreácii vo väzbe na zeleň a areály voľného času či športu, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúcего obyvateľstva príp. návštevníkov.

- Hlavné funkcie

Podstatnú časť území rekreácie a voľného času tvoria rekreačné zariadenia a zariadenia voľného času vo väzbe na zeleň. Do rekreačnej plochy sa umiestňujú športové zariadenia, ihriská, jazdecké areály, strediská vodných športov, kúpaliská.

- Prípustné funkčné využitie

Ako doplnkové funkcie sa do rekreačnej plochy môžu umiestňovať integrované kultúrne a zábavné zariadenia, ktoré neprekročia svojím rozsahom cca 10% plochy pozemkov dominantnej funkcie, malé stravovacie a obchodné zariadenia, zariadenia komerčných aktivít v doplnkovom rozsahu, špecifické služby viazané na rekreáciu. Súčasťou území rekreácie a areálov voľného času je sprievodná zeleň líniová a plošná, drobné vodné plochy, pešie komunikácie, komunikácie vozidlové pre obsluhu základnej funkcie, odstavné státi a garáže pre obsluhu základnej funkcie a nevyhnutné objekty technickej vybavenosti.

- Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

V rámci plôch rekreácie a voľného času je možné v obmedzenom rozsahu umiestňovať byty služobné a majiteľov zariadení, malé ubytovacie zariadenia v doplnkovom rozsahu, autokempingy, kultúrne zariadenia pre obsluhu základnej funkcie, zábavné zariadenia

- Neprípustné funkčné využitie

V územiach určených pre funkčné využitie rekreácia a voľný čas nie je prípustné umiestňovať bytové domy, obchodné a kancelárske objekty, nákupné strediská, nákupné centrá a veľkoobchodné prevádzky, veľké ubytovacie komplexy, výroby a služby všetkých druhov, sklady, skladovacie prevádzky, skladové areály, obchodné a administratívne budovy, zariadenia školstva, zariadenia zdravotníctva, chatové osady, záhradkárske osady, ČSPH (čerpacie stanice pohonných hmôt).

- Rozvoj rekreácie

Pre rozvoj funkcie rekreácie a športu územný plán využíva najmä územný potenciál krajinného prostredia. Pohorie Tríbeč tvorí najvýraznejšiu prírodnú dominantu územia. Zo zrúcaniny hradu Oponice sú zaujímavé výhľady smerom na západ, juh a sever. Hrad Oponice v súčasnosti čiastočne rekonštruuje a konzervuje združenie „Aponyiana“ v spolupráci s pamiatkovým dohľadom. Pôvodné meandre rieky Nitra poskytujú možnosti rybolovu. Rekonštrukcia Oponického kaštieľa s parkom bude poskytovať služby 5 hviezdčkového hotela, na ktorý bude naviazaný golfový areál.

10.3 Navrhované rozvojové zámery s určením hlavného funkčného využitia

- Centrálna zóna, nezastavané plochy ponechať ako rezervu pre rozvoj a dobudovanie občianskej vybavenosti územia. Pozdĺž komunikácii tejto zóny územný plán umožňuje dobudovanie polyfunkčnosti (doplňujúcimi funkciami k bývaniu).
- Rozvojové plochy bývania sú navrhnuté v jednej etape návrhu pre časový horizont územného plánu a pre výhľad neschválené lokality Krajským pozemkovým úradom, podľa záznamu zo dňa 29.06.2011 a súhlasu KPÚ zo dňa 02.08.2011 na parc. č. 591/22.
 - Doprava – využívanie existujúcej asfaltovej komunikácie ťažkou poľnohospodárskou technikou z poľnohospodárskeho dvora popri obytných domoch a historického parku je rušivé. Preto v súlade s vlastníkom poľnohospodárskeho areálu navrhujeme pre areál komunikáciu mimo územia v dotyku s Oponickým kaštieľom, za areálom pretínajúcu cestu 593/II na existujúcu jedinou prístupovú komunikáciu smerom na obrábanú poľnohospodársku pôdu a mimoúrovňovo križovať nadjazdom s navrhovanou rýchlostnou cestou R 8 na poľnohospodárske a rekreačné plochy. (Na druhej prístupovej ceste je vybudovaná obecná ČOV). (Vo výhľadovom období navrhujeme križovatku tejto komunikácie s cestou 593/II riešiť kruhovou križovatkou pre zmenšenie rýchlosti pred obcou.)

Tabuľka 18 Navrhované rozvojové zámery s určením hlavného funkčného využitia

Zóna	Hlavné funkčné využitie, popis	Plocha m ²	rozvoj m ²
1	bývanie IBV, existujúce, návrh polyfunkcia v centre	125683	0
2	bývanie IBV, existujúca zástavba	68528	
3	bývanie IBV, existujúca zástavba+rozvoj IBV	101454	42920
4	bývanie IBV, existujúca zástavba+rozvoj IBV	239084	98749
5	bývanie BV, existujúca - návrh verejná zeleň, služby	28004	0
6	rekreácia, služby, historický park s kaštieľom	88950	88950
7	poľnohospodárska výroba	84977	0
8	poľnohospodárska výroba, návrh agroturistika	36900	36900
9	výroba, logistika, sklady	42214	42214
10	cintorín	19997	0
11	šport	12711	0
12	bývanie IBV výhľad - neschv. KPÚ, časť v zóne 4d	13912	0
13	bývanie IBV+navrh IBV	31074	30122
14	bývanie IBV - nová rozvojová plocha	16112	16112
15	bývanie IBV - nová rozvojová plocha	9118	9118
16	Bývanie IBV nová rozvojová plocha	16876	4000
17	bývanie IBV+výhľad IBV	41588	0
18	vybavenosť, - nová rozvoj. plocha + výhľad	23259	12123
19	rezervná plocha pre cintorín, nová plocha rozvoja	6914	5720
20	zeleň - splňa izolačnú funkciu	10085	0
21	územná rezerva výhľad	222679	0
22	rekreácia, služby- nová rozvojová plocha	27576	0
23	rekreácia- nová rozvojová plocha	111465	0
24	rekreácia - hrad- nová rozvojová plocha	6858	0
25	poľnohospodárska pôda	603075	0
26	poľnohospodárska pôda	6513398	0
27	lesné plochy	3711263	0
28	dopravný koridor R8- nová rozvojová plocha	50250	50250
Spolu		12264004	437178

11. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU ŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

- 11.1 Návrh riešenia bývania
- 11.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia
- 11.3 Výroba
- 11.4 Rekreačia

11.1 Návrh riešenia bývania

Obec tvoria prevažne samostatne stojace rodinné domy (zriedka dvojdomy), prevažne dvojpodlažné so šikmými strechami, veľmi rozmanitej architektonickej úrovne: od jednoduchých obytných objektov sociálne slabších obyvateľov až po vily s kvalitným osadením v teréne a s doriešením exteriérov. Obytné (3-podlažné) domy, nachádzajúce sa v tesnej blízkosti areálu živočišnej výroby - v jeho ochrannom hygienickom pásme, sú zlom technickom stave a predstavujú silné urbanisticko - architektonické negatívum vo vzťahu k historickému parku a kaštielu.

Tabuľka 19 Domový a bytový fond (k 31.12.2001)

Bytov celkom	498
RD	229
Byty III – IV kat.	269
Byty postavené do roku 1919	36
Byty postavené po roku 1945	64

Tabuľka 20

Domy spolu	262	276
Trvale obývané domy spolu	222	216

Vybavenosť trvalo obývaných bytov technickou vybavenosťou je vysoká, keď cca 85 % bytov má kvalitu zodpovedajúcu I. a II. kategórii vybavenosti.

Návrh riešenia bývania

Územný plán obce umožňuje realizovať bytovú výstavbu v nových rozvojových plochách, v rámci zastavaného územia i mimo neho. Bývanie je potrebné rozvíjať nie v diferencovaných formách, ale v hlavnej miere individuálnou bytovou výstavbou rôznymi formami rodinných domov. Cieľom je uspokojiť požiadavky všetkých sociálnych vrstiev obyvateľov. Doporučujeme najmä formy radovej zástavby.

Parceláciu nového územia rozčleniť na parcely viacerých veľkostných kategórií. Priemerná odporúčaná veľkosť stavebných pozemkov je 800- 1000 m², pri radovej zástavbe 300- 400 m², pri obložnosti 3,0 - 3,5 obyv./dom. Realita je však taká že nie je možné podľa požiadaviek občanov rozšíriť súčasné parcely, a z ich ďalšej požiadavky prehodenia komunikácie na záver parcely k hranici zastavaného územia nie je možné ani meniť veľkosť jednotlivých parciel. To znamená, že najvhodnejšia zástavba pre takéto úzke parcely bude radová ale o väčšej výmere ako doporučujeme.

V rámci jestvujúceho stavebného fondu sa bude podporovať proces obnovy, prestavby, resp. dostavby k jestvujúcim objektom rodinných domov so zameraním na skvalitnenie bývania, ale aj o rozšírenie bytov, prípadne vytváranie podmienok pre dvojgeneračné bývanie.

Predpokladáme dopyt po nových bytoch predovšetkým z prílevu obyvateľov z okolitých miest alebo obcí a snahy o zlepšenie vlastných existujúcich štandardov

bývania. Tieto tendencie budú podporené aj dobudovaním technickej infraštruktúry (kanalizácie, na ktorú už obec získala finančné prostriedky). Nárast počtu obyvateľov závisí od mnohých faktorov, ale hlavne od rozvojovej politiky obce, ekonomickej situácie v obci a regióne, škály dosiahnuteľných služieb, kvality životného prostredia a pod.

Požiadavky na výstavbu nových domov budú vyvolané aj pokračujúcim trendom znižovania počtu osôb na 1 domácnosť a súčasným rastom priemernej obytnej plochy na 1 obyvateľa.

ÚPN obce rieši bývanie v 2 časových rovinách: návrh a výhľad. Pre časový horizont územného plánu je podstatný návrh.

Tabuľka 21 rozvojové plochy bývania

zóna	počet bytov návrh	počet bytov výhľad	počet bytov spolu	počet obyv. návrh	počet obyv. výhľad	počet obyv. spolu	plocha návrh m ²	plocha výhľad m ²	plocha spolu m ²	druh zást.
3b	15		15	52,5		52,5	15597	0	15597	IBV
3c	18		18	63		63	27323	0	27623	IBV
4b	14		14	49		49	16530	0	16530	IBV
4c	15		15	52,5		52,5	16222	0	16222	IBV
4d	52		52	182		182	65997	0	65997	IBV
12		12	12		12	42	0	13912	13912	IBV
13	14		14	49		49	31074	0	31074	IBV
14	13		13	45,5		45,5	16112	0	16112	IBV
15	8		8	28		28	9118	0	9118	IBV
16	17		17	59,5		59,5	12876	0	12876	IBV
16b	1		1	3,5		4	4000	0	4000	usadl
17		23	23		80,5	80,5	0	39527	39527	IBV
spolu	167	35	202	584,5	92,5	707	214849	53439	268588	IBV

koeficient obložnosti domu 3,5 obyvateľa

11.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia

Súčasný stav

- Školské a výchovné zariadenia
V obci je prevádzkovaná jedna materská škola a jedna základná škola.
- Zariadenia sociálnej starostlivosti
Obec v súčasnosti neprevádzkuje žiadne zariadenia sociálnej starostlivosti.
- Zdravotníctvo
V obci sa nenachádza žiadne zariadenie zdravotníckej starostlivosti.
- Náboženské a cirkevné zariadenia
V obci je rímsko-katolícky kostol Sv. Pavla a Petra.
- Kultúra
V obci sa nachádza kultúrny dom, situovaný v centre obce s celkovým počtom cca 140 miest. Kultúrny dom je zároveň sídlom Obecného úradu. Jeho využitie na rôzne kultúrne podujatia už nie je také intenzívne ako v minulosti a obec po presťahovaní sídlo Ocú uvažuje s jeho odpredajom.
- Historické a kultúrne pamiatky
 - zrúcanina hradu Oponice z 13.stor.
 - Apponyiho kaštieľ zo 16.stor. zrekonštruovaný na hotelové ubytovanie
 - anglický prírodno krajinársky park
 - kostol sv. Petra a Pavla z 18.stor.
 - renesančný kaštieľ zo 17.stor. – (Marczibanyiovsky alebo Bartkovicsovský)

- Apponyiho hrobka
- V obci sa nachádzajú aj tri barokové sochy:
 - socha sv. Vendelína,
 - socha sv. Jána Nepomuckého (v areáli Apponyiho poľovníckeho múzea)
 - socha Piety v parku kostola.
- Telovýchova a šport
Športovo - rekreačné plochy sú v obci zastúpené futbalovým ihriskom v západnej časti obce a susedí s historickým areálom parku.
- Ubytovacie zariadenia
 - V obci sa nachádzajú ubytovacie zariadenia v Apponyiho kaštieli zo 16.stor. ktorý je zrekonštruovaný na hotelové ubytovanie s kapacitou 80 lôžok, so službami a so vzácnou Apponyiho knižnicou.
- Obchod a služby
V obci funguje jedno pohostinstvo v centre obce oproti kostolu a jedny potraviny s rozličným tovarom oproti obecnému úradu, ako súčasť rodinného domu.

Tabuľka 22

Druh služby	Počet
Hotelové ubytovanie v Apponyiho kaštieli	1
Predajňa potravinársky a zmiešaný tovar	1
Knižnica	1
Kostol rímskokatolíckej cirkvi	1
Cintorín	1
Dom smútku	1
Ihrisko pre futbal	1
Kultúrny dom	1
Autobusové linky miestneho významu	3

- Verejná správa a administratíva
Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad s počtom zamestnancov 5.

Návrh riešenia občianskej vybavenosti

Rozvoj zariadení občianskeho vybavenia rieši návrh územného plánu hlavne v rámci rozvoja centra obce - jeho intenzifikáciou. S umiestnením zariadení služieb, administratívy, peňažných a poštových služieb, zdravotných služieb, stravovacích zariadení a sa uvažuje hlavne v existujúcich objektoch, alebo pred nimi

Je potrebné

- modernizovať školské a predškolské zariadenia,
- zlepšovať podmienky zdravotnej starostlivosti
- rozvíjať sociálne služby a starostlivosť o starších občanov
- obnoviť a budovať verejné priestranstvá
- podporovať činnosti záujmových združení občanov a spolkovej činnosti so zameraním na kultúru, šport, vzdelávanie, osobitne záujmovej činnosti detí, mládeže a mladej generácie
- zariadenia občianskeho vybavenia lokálneho významu umiestňovať aj v rámci územia s hlavnou obytnou, výrobnou a rekreačnou funkciou

ÚPN obce uvažuje s otvorením novej rozvojovej plochy vybavenosti a služieb v tesnej väzbe na športový areál a vo výhľadovom období golfové ihrisko.

11.3 Výroba

Súčasný stav výroby

Hospodárska základňa je postavená na poľnohospodárskej výrobe, ktorá je orientovaná na živočíšnu výrobu, rastlinnú výrobu a vinohradníctvo (ktoré v tejto oblasti má dlhoročnú tradíciu od 15-16 storočia)

V súčasnosti sa v katastrálnom území obce nachádza areál Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku Slovenskej poľnohospodárskej Univerzity (VPP VPU) Koliňany, s.r.o. závod Oponice, s rastlinnou a živočíšnou výrobou, výrobou a skladovaním mlieka, účelové vzdelávacie a vedeckovýskumné aktivity pre vysokú školu a spolupracujúce výskumné ústavy v oblasti poľnohospodárstva a výživy ľudu. Pôda nie je vo vlastníctve VPP VPU.

- živočíšna výrobu na chov hovädzieho dobytku.

Živočíšna výroba je v katastri Oponice nasledovná:

Vysokoškolský poľnohospodársky podnik SPU, s.r.o., Koliňany, chová hovädzí dobytok v množstvách:

Tabuľka 23 Chov hovädzieho dobytku

dojnice	512 KS
vysokotelné jalovice	30 ks
mladý dobytok a teľatá	200 ks

- rastlinnú výrobu, na pestovanie obilovín a objemových krmovín:
- Vinohradníctvo

Územie disponuje pôdami s vysokým produkčným potenciálom, kvalitou pôdných typov s obmedzeným ohrozením z erozívneho hľadiska a zhutnenia pôdy. Záujmové územie má optimálne klimatické podmienky – teplota počas veľkého vegetačného obdobia, svetelné podmienky a hladina podzemnej vody je pomerne vysoko – vďaka blízkosti rieky Nitra. To znamená, že pôdy majú predpoklad vysokých úrod a teda aj s následným premietnutím do zisku. Na druhej strane sa zistili obmedzujúce faktory poľnohospodárskeho a podnikateľského využitia územia:

- koeficient ekologickej stability je veľmi nízky ($KES = 0,114$), čo znamená vysoko nestabilizovanú krajinu z hľadiska ohrozenia eróziou pôdy.
- celé záujmové územie, s výnimkou intravilánu spadá pod Chránené vtáčie územie Tríbeč (CHVÚ), čo znamená veľké obmedzenia z hľadiska termínov jednotlivých agrotechnických a agrochemických zásahov, či použitia chemických prípravkov na ošetrovanie porastov

Návrh riešenia výroby je jedným zo základných cieľov UPN obce Oponice Všetky návrhy revitalizácie VPP VPU na území navrhované v návrhovom období a vo výhľadovom období t. j. mimo časový horizont ÚPN obce budú prerokované s jeho štatutárnymi zástupcami a zástupcami obce.

- udržanie a stabilizovanie poľnohospodárskej výroby
- obnoviť ovocinársku a rozšíriť vinohradnícku produkciu, s následným miestnym spracovaním a predajom.
- Opustený poľnohospodársky dvor (zóna 9) na výrobné plochy, alebo skladové služby.
- Prístup do fungujúceho poľnohospodárskeho dvora realizovať za PD s napojením na poľnohospodárske plochy za cestou č. 593/II smer Nitra, kde navrhujeme aj nadjazd nad plánovanou R8, ktorý sprístupní poľnohospodárske plochy za R8 a aj športovo rekreačné územie obce pri rieke Nitre.
- Izolovať poľnohospodárske areály plochou izolačnej vysokej zelene

- vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily,
- preferovanie výroby bez negatívnych účinkov na životné prostredie,
- výrobné prevádzky, ktoré sú zdrojom znečisťovania ovzdušia (prašnosť, zápach a pod.) umiestňovať mimo obytné územie
- lokalizovanie výrobných a skladových zariadení do bývalého areálu družstva
- výrobnú lokalitu od obytnej zóny filtrovať pomocou plôch izolačnej zelene
- profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby naviazaných na poľnohospodársku výrobu.

Tabuľka 24

rozvojová plocha	Zóna	Počet pracovníkov	rozloha m ²
9	výroba	50	42114

Vo výhľadovom období sa jedná o:

- Možnú revitalizáciu historických objektov z tehelného režného muriva na agroturistiku a na hlavný nástupný turistický priestor na hrad Oponice a okolie. (turistické pešie trasy, cyklotrasy a hypotrasy, zóna 8), ktorá je v tesnom dotyku s bývalým Apponyiovským kaštieľom rekonštruovaným na päť hviezdčkový hotel. Pri nezmenenom prevádzkovateľovi, t. j. VPP VPU Kolíňany, s.r.o. závod Oponice,
- Možnú revitalizáciu areálu vínnej pivnice ako ďalší nástupný turistický priestor na hrad Oponice a okolie. Pri nezmenenom prevádzkovateľovi, t. j. VPP VPU Kolíňany, s.r.o. závod Oponice,

11.4 Rekreačia

Súčasný stav

Obec Oponice so svojou polohou má predpoklady na rozvoj turistického a agroturistického ruchu. Momentálne sa v obci nachádza jediné turistické stredisko, alebo ubytovacie zariadenie, ale má krásne prírodné prostredie, dobrú dopravnú dostupnosť a potrebnú tradíciu (vinárstvo, kultúrno-historické pamiatky).

Rekreačno-oddychové, športové objekty:

- prírodné klzisko
- futbalové ihrisko
- športový areál pri ZŠ
- Apponyiovský kaštieľ – prebudovaný na hotel

V riešenom území v súčasnosti doplnilo zariadenia cestovného ruchu. V areáli parku pri Veľkom kaštieli sa nachádzajú vyše 100 ročné tenisové kurty, ktoré sú v súčasnosti zanedbané, ale nový investor počíta s ich obnovou, ktorá bude realizovaná pri generálnej rekonštrukcie areálu kaštieľa. Investor vybudoval z kaštieľa 5-hviezdčkový hotel a pre ďalší rozvoj cestovného ruchu chce realizovať golfové ihrisko.

Kataster Oponíc tvorí hodnotné krajinné prostredie s dobrým rekreačným a turistickým potenciálom. Najväčším turistickým lákadlom je v súčasnosti zrúcanina Oponického hradu a krásna príroda Ponitria. K hradu vedie turistická cesta. Oponický hrad v súčasnosti čiastočne rekonštruujú a konzervujú (Dobrovoľné združenie Apponyiana v spolupráci s pamiatkovým dohľadom. Apponyiho poľovnícke múzeum (Marczibanyiovsky alebo Bartkovicsovský) kaštieľ, ktoré sa nachádza v obci je zaujímavé pôvodným interiérom a množstvom vystavených trofejí.

Staré koryto rieky Nitra vytvorilo zaujímavé meandre, kde sa darí rybolovu. Súčasne je to vhodná lokalita na rekreáciu a šport.

Ďalšou turisticky významnou udalosťou je Petro-Pavlovský jarmok. Každoročne sa tu prezentujú majstri rôznych remesiel, šermiari, vidieť možno rekonštrukcie historických bitiek a samozrejme stánky s občerstvením.

Riešené územie má potenciál na využívanie pre rekreáciu a cestovný ruch. Plánovaná je cyklotrasa vedúca z Nitry do Topoľčian.

Okolie obce Oponice má využitie predovšetkým pre krátkodobú rekreáciu, najmä sezónnu letnú, popri prípade jesennú rekreáciu a turistiku.

Návrh riešenia

Návrh rozvoja rekreácie a turizmu je druhým hlavným pilierom návrhu územného plánu obce, je orientovaný na:

- kultúrno historických pamiatkach obce
- zrekonštruovaní Veľkého Oponického kaštieľa a parku
- obnovení svetoznámej Apponyiho knižnice
- vybudovaním golfového areálu (výhľadovo)
- začlenením zrúcaniny hradu Oponice do organizmu obce
- rozvoji existujúcich športových plôch
- obnove ovocinárstva a vinárstva: sprístupnenie vínnych pivníc, vznik miestnej pálenice
- rozvoji agroturistiky: transformáciou severnej časti poľnohospodárskeho areálu a novej rozvojovej ploche 8
- pešej turistike: Pohorím Tríbeč, popri rieke Nitra
- cykloturistike: napojenie na regionálnu trasu Nitra - Topoľčany a vybudovaním značených trás v rámci katastra
- revitalizácií starých meandrov rieky Nitry, pričom bude nutné realizovať protihlukové bariéry pri novo navrhovanej rýchlostnej komunikácii R8

12. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

12.1 Súčasnú hranice zastavaného územia

12.2 Navrhované hranice zastavaného územia

12.1 Súčasnú hranice zastavaného územia

Hranica súčasného zastavaného územia (ZÚ) katastrálneho územia Oponice sa začína v najsevernejšom bode na priesečníku štátnej cesty II. triedy č. 593 a hranice katastra, pokračuje 70 m východným smerom popri línii záhrad, stáča sa o cca 90 stupňov južným smerom aby približne po 300 m znovu v 90 stupňovom uhle zahla na juhovýchod opisujúc líniu záhrad. Po kolmom napojení na št. cestu III. tr. č. 6447 pokračuje vedľa nej juhovýchodným smerom o dĺžke cca 150 m. Následne hranica zastavaného územia v kolmici na št. cestu smeruje na juh a po cca 100m zase v približne pravom uhle sa vracia rovnobežne so št. cestou na západ. Hranica kopíruje v pravouhlom zalomení línie záhrad a po cca 300 m smerom na juh dosiahne oplotenie historického parku Oponického kaštieľa. Murovaný plot parku vedie hranicu znovu na juhovýchod a potom sa hranica lomí smerom juhozápadným a napája sa oplotenie poľnohospodárskeho družstva. Oplotenie areálu družstva je súčasne hranicou ZÚ obce z južnej strany. Hranica potom v kolmom smere na št. cestu č. 593 prechádza na jej druhú stranu a po 3 násobnom pravouhlom lomení smeruje približne na severovýchod, kde sa napája na oplotenie cintorína. Ďalej hranica pokračuje severným smerom, opisuje líniu záhrad. Tento severo-severovýchodný smer je narušený zatočením hranice na západ k bývalému poľnohospodárskemu dvoru. Po opísaní oplotenia bývalého družstva hranica znovu pokračuje severovýchodným smerom, približne rovnobežne so štátnou cestou II. triedy č. 593, kde dosiahne svoj najsevernejší bod a sa uzavrie.

12.2 Navrhované hranice zastavaného územia

Návrh zastavaného územia zahŕňa plochy:

- územie vymedzené hranicou zastavaného územia, evidovanou na katastrálnom úrade – celková výmera 1229,6572 ha
- územie, ktoré sú navrhnuté na rozvojové plochy mimo zastavaného územia obce podľa Návrhu – celková výmera 10,9967 ha. Navrhovaná hranica zastavaného územia je vyznačená v grafickej časti.

Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov hovorí, že:

Zastavané územie obce tvorí jedno alebo viac priestorovo oddelených zastavaných území v katastrálnom území obce, resp. v súbore katastrálnych území v správe obce. Zastavané územie je súbor:

- a) stavebných pozemkov, zastavaných plôch, dvorov a susedných parcel, ktoré sa užívajú na účel, pre ktorý boli stavby uskutočnené,
- b) poľnohospodárskych pozemkov a vodných plôch obklopených parcelami uvedenými v písmene a),
- c) pozemkov ostatných plôch,
- d) pozemkov vhodných na zastavanie vymedzených na tento účel schváleným územným plánom obce alebo schváleným územným plánom zóny,
- e) pozemkov, ktoré podľa schváleného územného plánu obce alebo schváleného územného plánu zóny sú určené na umiestnenie stavieb na účel uspokojovania potrieb voľného času a rekreácie obyvateľstva.

Tabuľka 25 Navrhované hranice zastavaného územia

č. zóny	Rozloha m ²	z toho nárast zastavaného územia
1	125683	0
2	68528	0
3	101454	0
4	239084	0
5	28004	0
6	88950	0
7	84977	0
8	36900	0
9	42214	0
10	19997	0
11	12711	0
12	13912	0
13	310704	0
14	16112	16112
15	9118	9118
16	16876	4000
17	41588	0
18	23259	12123
19	6914	5720
20	10085	0
21	222679	0
22	27576	0
23	111465	0
24	6858	0
25	603075	0
26	6513398	0
27	3711263	
28	50 250	
spolu	12493684	47073

Celkový prírastok zastavaného územia je 4,7073 ha.

13. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

13.1 Ochranné pásma líniových vedení technického vybavenia územia

13.1.1 Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy

13.1.2 Na ochranu zariadení plynárenskej sústavy

13.1.3 Ochranné pásmo verejného vodovodu a verejnej kanalizácie

13.2 Ochranné pásmo technického vybavenia obce

13.3 Ochranné pásma dopravného vybavenie územia

13.4 Ochranné pásmo vodných tokov, nádrží a vegetácie

13.5 Hygienické ochranné pásma

13.6 Ochranné pásmo lesa

13.8 Chránené územia

V katastrálnom území obce sa nachádza, alebo doňho vstupujú ochranné pásmo vodného zdroja, rozostavanej ČOV, ochranné pásmo VN a NN, ochranné pásmo VTP a STP. Na rozsiahlych častiach katastra sú zrealizované meliorácie (zavlažovanie)

V smere sever juh prechádza katastrom cesta II. triedy č. 593, ktorá spája obec s obcami Nitra, Topoľčany. V štádiu príprav sa nachádza preložka dopravnej komunikácie 1/64. Z hľadiska dopravného napojenia obce na cestnú sieť vyššieho rádu je potrebné uvažovať o pripojení na plánovaný ťah cesty I/64, ktorá sa v 1. etape buduje v kategórii C11,5/80 a vo výhľade sa uvažuje so štvorpruhovým usporiadaním kategórie C22,5/80. V súčasnosti je už vybudovaný obchvat v Topoľčanoch. Pokračovanie smerom na Prievidzu, resp. smerom na Nitru je predmetom v súčasnosti spracovávanej technickej štúdie celého cestného ťahu I/64.

Katastrálnym územím sú vedené diaľkové trasy vzdušného vedenia el. energie 22kV, VTP a STP – plynovodu.

Vodovodná sieť je miestna, napájaná z lokálneho zdroja Canová. ČOV v obci nefunguje, je z časti rozostavaná. Po jej dokončení bude splašková kanalizácia napojená aj na susednú obec Súľovce.

V prakticky na celom katastri (cca 2/3 plochy) sa nachádzajú zrealizované meliorácie.

13.1 Ochranné pásma líniových vedení technického vybavenia územia

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sú v zmysle § 36 zákona NR SR č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov zriadené nasledovné ochranné pásma :

- Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené od krajného vodiča po obidvoch stranách :
 - pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane
 - pre vodiče bez izolácie 10 m
 - v súvislých lesných priesekoch 7 m
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m
 - v súvislých lesných priesekoch 2 m
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m
 - pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
 - pri napätí nad 400 kV 35 m

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť sústavy

Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

Vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)

- Ochranné pásмо zaveseného káblového vedenia od krajného vodiča na obe strany :
 - s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane 2 m
- Ochranné pásмо vonkajšieho podzemného vedenia po oboch stranách vedenia :
 - pri napätí do 110 kV vrátane 1 m
 - pri napätí nad 110 kV 3 m
- Ochranné pásмо elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia :
 - s napätím 110 kV a viac 30 m
 - s napätím do 110 kV 10 m

Stožiarová trafostanica má svoje ochranné pásмо 10 m od konštrukcie trafostanice.

Na ochranu zariadení plynárenskej sústavy sú v zmysle § 56 zákona NR SR č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov zriadené nasledovné ochranné pásma :

- plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm 4 m
- plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm 8 m
- plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm 12 m
- plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm 50 m
- plynovod v zastavanom území obce s tlakom do 0,4 MPa 1 m
- technologické objekty (regulačné stanice) 8 m

Na ochranu plynárenských zariadení elektrizačnej sústavy sa v zmysle § 57 zákona NR SR č.656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov pre plynárenské zariadenia stanovujú nasledovné bezpečnostné pásma :

- plynovod v zastavanom území obce s tlakom do 0,4 MPa 10 m
- plynovod s tlakom od 0,4 do 4 MPa a DN do 350 mm 20 m
- plynovod s tlakom od 0,4 do 4 MPa a DN nad 350 mm 50 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 150 mm 50 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 300 mm 100 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 500 mm 150 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN nad 500 mm 300 m

- regulačné a filtračné stanice, armatúrne uzly 50 m

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení sú vymedzené a charakterizované vo vyhláske č. 111/1964 Zb. nasledovne :

- Ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení :
 - na každú stranu od trasy ich uloženia 1,5 m
 - do výšky od trasy ich uloženia 3,0 m
 - do hĺbky od úrovne terénu 3,0 m
- Ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení 1,0 m

Ochranné pásmo verejného vodovodu a verejnej kanalizácie od vonkajšieho okraja potrubia na obidve strany :

- vodovod a kanalizácia do DN 500 mm 1,5 m
- vodovod a kanalizácia nad DN 500 mm 2,5 m
- Ochranné pásmo kanalizačnej stoky 1600/1200 mm od osi 3,3 m

13.2 Ochranné pásmo technického vybavenia obce

- **Vodný zdroj Cánová**, vyžadujúci ochranu podľa zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 398/2002 o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd.
- **Cintorín** podľa zákonov č.470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zák. č.455/1991 Zb. V ochrannom pásme cintorína nenavrhať budovy 50 m
- **ČOV:** 150 m
- **Prečerpávacia stanica kanalizácie** od oplotenia 6,0 m

13.3 Ochranné pásma dopravného vybavenie územia

V riešenom území je potrebné dodržiavať nasledovné ochranné pásma:

Ochranné pásmo ciest II. a III. triedy stanovené mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie 25 a 20 m od osi komunikácie - ochranné pásmo v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. (Cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie slúžia cestné ochranné pásma. Hranicu cestného ochranného pásma cesty III. triedy určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti 25 a 20 m od osi vozovky, nad a pod pozemnou komunikáciou. V zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov je v cestných ochranných pásmach zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich., príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia. Obmedzenia v ochranných pásmach sa nevzťahujú na súčasti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií, označenie zastávok, zastávky a čakárne hromadnej dopravy, meračské značky, signály a ich zariadenia na mapovanie, ak sú umiestnené tak, aby nezhoršovali bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a nesťažovali údržbu komunikácie.

- Ochranné pásmo cesty od osi komunikácie :
 - I. triedy 50,0 m
 - II. triedy 25,0 m
 - III. trieda 20,0 m
 - miestna cesta 15,0 m
- Prípustné intenzity hluku noc dB deň dB
 - Obytné zóny mimo komunikácií 40,00 50,00

- Obytné zóny v blízkosti
 - cesty 1 triedy 50,00 60,00
 - cesty 2 triedy 50,00 60,00
 - hlavné obecné komunikácie 50,00 60,00
 - železnice 50,00 60,00
- Výrobné zóny bez bývania 70,00

13.4 Ochranné pásmo vodných tokov, nádrží a vegetácie

Ochranné pásmo protipovodňových hrádzí rieky Nitry

- od vzdušnej päty hrádze 10,0 m
- umiestnenie stavebných objektov od vzdušnej päty hrádze 10,0 m

Ochranné pásmo ostatných tokov od brehovej čiary 5,0 m

13.5 Hygienické ochranné pásma

areál živočíšnej výroby 330 m

od objektov so živočíšnou výrobou (podľa Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR, vydalo MP a výživy SR). Podľa počtu hospodárskych zvierat bol dvor zaradený medzi stredné zdroje znečistenia ovzdušia.

Na poľnohospodárskych plochách je potrebné rešpektovať realizované melioračné zariadenia.

13.6 Ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od okraja lesných pozemkov v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

V prípade realizácie stavieb v ochrannom pásme lesa je potrebné požiadať dotknutý orgán (Obvodný lesný úrad) o záväzné stanovisko podľa § 10 odst. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch k vydaniu rozhodnutia o umiestnení stavieb a o využití územia vo vzdialenosti do 50 m od okraja lesných pozemkov.

13.7 Letecký zákon. V zmysle § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve v znení neskorších predpisov, je potrebný súhlas Leteckého úradu Slovenskej republiky na stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písm. a)
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písm. b)
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písm. c)
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

13.8 Chránené územia

Kataster obce leží celý v Chránenom vtáčom území, na ktoré sa vzťahuje vyhláška 17/2008 §2, a na plochách poľnohospodárskej výroby je určený 1. stupeň ochrany, v CHKO Ponitrie (lesné plochy) je vyhlásený 2. stupeň ochrany.

Juhovýchodnou časťou katastra prechádza hranica Chránenej krajinej oblasti Ponitrie.

V katastri sa nenachádzajú minerálne pramene a vrty.

14. NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

14.1 Záujmy obrany štátu

14.2 Civilná ochrana obyvateľstva (ďalej len „CO“)

14.3 Požiarna ochrana

14.4 Ochrana pred povodňami

14.1 Záujmy obrany štátu

Záujmy obrany Slovenskej republiky upravuje zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky. V riešenom území nie sú evidované podzemné objekty ani inžinierske siete vojenskej správy. Nie sú známe zvláštne územné požiadavky vojenskej správy.

14.2 Civilná ochrana obyvateľstva (ďalej len „CO“)

Úkryty CO sú vybudované vo vytypovaných rodinných domoch.

Pri riešení požiadaviek CO je potrebné postupovať podľa nasledovných právnych predpisov:

- zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, §4 ods.3 a 4, §15 ods. 1, písmeno e/, §16 ods.1 písm. e/, ods.3 a ods.12
- vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany
- vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany
- zákon č.129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme,
- vyhláška MV SR č. 532/2006 o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, §4,5,10,11 a12 a príloha č.1 nariadenie vlády
- vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany
- nariadenie vlády SR č.166/1994 Z. z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky.

Požiadavky civilnej ochrany budú spracované v ďalších stupňoch PD na zonálnej úrovni. Pri navrhovaní zariadení civilnej ochrany v ďalších stupňoch dokumentácie (Územný plán zóny, Projektová dokumentácia stavieb) postupovať v zmysle Zákona č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, najmä § 4 citovaného zákona:

Budovanie ochranných stavieb vykonávať v územných obvodoch podľa kategorizácie územia Slovenskej republiky. Ochranné stavby v územných obvodoch umiesťovať:

a) v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu skupinu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,

b) v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

c) v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

d) v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti

Pri výbere vhodných podzemných alebo nadzemných priestorov stavieb na jednoduché úkryty budované svojpomocne rešpektovať požiadavky v zmysle vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a dbať na:

- vzdialenosť miesta pobytu ukryvaných osôb tak, aby sa mohli v prípade ohrozenia včas ukryť,
- zabezpečenie ochrany pred rádioaktívnym zamorením a pred preniknutím nebezpečných látok,
- minimalizáciu množstva prác nevyhnutných na úpravu týchto priestorov,
- statické vlastnosti a ochranné vlastnosti,
- vetranie prirodzeným alebo núteným vetraním vonkajším vzduchom filtračným a ventilačným zariadením,
- utesnenie.

Vzhľadom k reálnym možnostiam navrhujeme koncepciu kolektívnej ochrany obyvateľstva zamerať hlavne na individuálnu ochranu obyvateľstva – budovať ochranné stavby hlavne formou úkrytov budovaných svojpomocne v rodinných domoch (dvojúčelové stavby). Na určenie vhodných ochranných stavieb použiteľných na jednoduché úkryty vymenuje obec komisiu, ktorá určí ako vhodnú stavbu zapustený, polo zapustený suterén, technické prízemie v rodinných domoch alebo bytových domoch, alebo iné vhodné nadzemné priestory stavieb, ktoré po vykonaní špecifických úprav musia zabezpečiť čiastočnú ochranu osôb pred účinkami mimoriadnych udalostí.

O vybraných priestoroch stavieb spracuje obec v spolupráci s vlastníkom objektu určovací list jednoduchého úkrytu budovaného svojpomocne. Vybrané vhodné podzemné, alebo nadzemné priestory musia spĺňať požiadavky v zmysle vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Pri zabezpečovaní požiadaviek vyplývajúcich zo záujmov CO postupovať v zmysle vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany – v podrobnejších stupňoch PD technicky zabezpečiť najmä varovanie obyvateľstva a vyzvanie osôb (§2 odsek 3 uvedenej vyhlášky).

Varovanie obyvateľstva bude obecným úradom zabezpečené reláciou v obecnom rozhlase, alebo inými mobilnými vyznamievacími prostriedkami.

14.3 Požiarna ochrana

V obci sa nenachádza hasičská zbrojnica ani nie je organizovaný dobrovoľný hasičský zbor. Návrh územného plánu navrhuje zásobovanie požiarou vodou z verejnej vodovodnej siete.

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi a súvisiacimi predpismi.

Ďalej je potrebné rešpektovať ustanovenia vyhlášky č. 699/2004 Z. z. MV SR o zabezpečovaní stavieb vodou na hasenie požiarov, týkajúce sa najmä zdrojov vody a odberných miest – na verejnom vodovode zriadiť odberné miesta podľa § 8 ods. 1 vo vzdialenosti podľa prílohy č. 4 uvedenej vyhlášky a v častiach bez verejného vodovodu zabezpečiť potrebu vody iným spôsobom (zabezpečí obec, právnická alebo podnikajúca fyzická osoba podľa § 4 uvedenej vyhlášky – zdroje a odberné miesta je potrebné obci, právnickej alebo podnikajúcej fyzickej osobe zriadiť podľa § 16 ods. 3 a4 uvedenej vyhlášky najneskôr do 31.12.2009).

Posúdenie, resp. riešenie protipožiarnej bezpečnosti jednotlivých objektov bude spracované v ďalších stupňoch PD. Pri návrhu riešenia prístupových komunikácií je potrebné rešpektovať požiadavky § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z. z..

14.4 Ochrana pred povodňami

Súčasný stav

Riešeným územím preteká rieka Nitra a Oponický potok. Rieka Nitra je zregulovaná a opatrená ochrannými zemnými hrádzami.

Obec má spracovaný Povodňový plán, ktorý bol spracovaný v spolupráci s právnickými a fyzickými osobami a podnikateľmi v zmysle zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami a vykonávacími predpismi:

- vyhláška MŽP SR č.384/ 2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov, o ich schvaľovaní a aktualizácii,
- vyhláška MŽP SR č.385/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní predpovednej povodňovej služby a hlásnej a varovnej povodňovej služby,
- vyhláška MŽP SR č.386/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní priebežných informatívnych správ počas povodní a súhrnných správ o priebehu a o následkoch povodní a o vykonávaných opatreniach,
- vyhláška MŽP SR č.387/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhodnocovaní a uhrádzaní povodňových zabezpečovacích prác, škôd spôsobených povodňami a nákladov na činnosť orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami.

Návrh riešenia

- v rámci prevencie kontrolovať všetky vodné toky, zabezpečovať čistenie ich korýt
- v rámci prevencie kontrolovať a udržiavať funkčnosť priekop a jarkov, aby neboli zanesené, zasypané alebo zatrávené
- usmerňovať povodňové prehliadky a hliadkovú službu, varovnú a hlásnu službu pri bezprostrednom ohrození, zabezpečovacie a záchranné práce po vzniku povodňovej situácie.

Pre rizikové lokality s privalovými vodami musia byť v čo najkratšom možnom čase spracované vodohospodárske štúdie protipovodňových opatrení oprávnenými osobami alebo organizáciami:

- Na spádovom území pozdĺž Oponického potoka nad obcou až po jeho ústie do rieky Nitry
- Na území „Dolné potôčky“ nad obcou
- Na území „Potôčky“ od Súľoviec

Spracovanie vodohospodárskych štúdií v uvedených lokalitách musí byť spracované v plnom rozsahu povodia a spádového územia rigolmi, nízkou vegetáciou, krovinami a vysokou vegetáciou na zachytenie a spomalenie privalových vôd v čo najväčšej miere na území.

15. NÁVRH OCHRANY KULTÚRNO – HISTORICKÉHO DEDIČSTVA, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

- 15.1 Ochrana kultúrno historického dedičstva
- 15.2 Pamiatkovo chránené územia, areály a objekty
- 15.3 Ochrana prírody a tvorby krajiny
- 15.4 Návrh prvkov MÚSES
- 15.5 Návrhy ekostabilizačných opatrení

15.1 Ochrana kultúrno historického dedičstva

Konkrétne doklady na prítomnosť človeka v chotári Oponíc pochádzajú až z neolitu (5000-3000 rokov p.n.l.). Prvá písomná zmienka je z 13. storočia. Najstarším dokumentom, ktorý sa zmieňuje o existencii Oponíc je listina Nitrianskej kapituly z roku 1244. V tejto listine sa spomínajú oboje Oponice, Malé aj Veľké, (villa Oponu a villa Opon, ubi est ecclesia). Koncom 13. storočia získali Oponice Čákovci, ktorí nad dedinou nechali postaviť hrad, čím nesmierne vzrástol význam obce. V 14. storočí prežívajú Oponice rozkvet v podobe nárastu obyvateľstva a zvýšenej poľnohospodárskej činnosti. Zakladajú sa tu prvé vinice, vzniká tu nová osada. Veľkosť Oponíc ku koncu stredoveku bola okolo 250 obyvateľov žijúcich v približne 45 obývaných domoch. Znamená to teda, že sa jednalo o veľkú usadlosť. Apponyiovci, ktorý opustili územie Slovenska počas druhej svetovej vojny, sa do Oponíc sa už nikdy nevrátili. Zanechali po sebe skutočný skvost, Apponyiovskú knižnicu tzv. Apponianu, ktorá sa po smutne známej dražbe z roku 1939 a jej následne necitlivým zaobchádzaním po vojne zdecimovala z pôvodných 30 000 titulov na 10 000, zachránených Maticou Slovenskou. Povestná Apponiana sa nachádzala v dnes zachovanej budove kaštieľa s pôvodným anglickým parkom. Kaštieľ, ktorý pochádza zo 16. storočia v dnešnej dobe vlastní akciová spoločnosť I&P Slovakia a.s. Oponice, ktorá ho zrekonštruovala na päť hviezdikový hotel so službami, a aj navrátenou knižnicou Apponiana. Kaštieľ a park je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 217/1-2.

V obci sa nachádza ešte (Marczibanyiovsky alebo Bartkovicsovský) kaštieľ, nazývaný malý kaštieľ, ktorý vlastní obec. Nachádza sa v ňom "Apponyiho poľovnícke múzeum". Kaštieľ je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 218/0.

V strede obce dominuje rímsko-katolícky kostol sv. Petra a Pavla z roku 1793. V sakrálnej časti je spoločná hrobka Apponyiovcov, ktorá je každoročne 1. novembra prístupná verejnosti. V blízkosti kostola je farský úrad, kde v 19. storočí mali svoju ideovú základňu Bernolákovci.

Najväčšou a zároveň najdominantnejšou pamiatkou Oponíc je hrad, respektíve jeho ruiny. V roku 1708 dal cisár rozkaz k zničeniu hradu, pretože sa využíval na skrývanie sa Rákocziho povstaleckých vojsk. Hrad je zapísaný v ÚZPF SR pod č. 216/0. Hrad Oponice v súčasnosti čiastočne rekonštruuje a konzervuje združenie „Apponiana“ v spolupráci s pamiatkovým dohľadom.

Hrobka zemanov Bartakovičovcov-Gjeciovcov vznikla koncom 90. rokov 18. storočia. Nachádza sa pod sakristiou Oponického kostola. Požehnaná bola 14. 11. 1800. Podľa matrík farnosti Oponice by tu malo byť pochovaných 7 až 10 zomrelých .

V obci sa nachádzajú aj tri barokové sochy: socha sv. Vendelína, socha sv. Jána Nepomuckého (tieto dve sochy sa nachádzajú v areály Apponyiho poľovníckeho múzea) a socha Piety v parku kostola.

15.2 Pamiatkovo chránené územia, areály a objekty

Je potrebné realizovať dôslednú pamiatkovú ochranu nehnuteľných a hnutelných kultúrnych pamiatok, zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR:

- Apponyiho kaštieľ zo 16.str. a anglický prírodno krajinársky park pri kaštieli (zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 217/1 - 2.)
- renesančný (Marczibanyiovsky alebo Bartkovicsovský) kaštieľ zo 16 .str. (zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 218/0)
- zrúcanina hradu Oponice z 13.str. (zapísaný v ÚZPF SR pod č. 216/0.)

Ďalej sa vyžaduje zachovať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu ako nehnuteľné národné kultúrne pamiatky, ale majú historické a kultúrne hodnoty:

- Apponyiho hrobka
- kostol sv. Petra a Pavla z 18.stor.
- pamätník pred kostolom
- farský úrad
- božie muky pri vstupe do obce od Nitry
- kamenné barokové plastiky pri kostole, fare, kaštieli (Marczibanyiovskom alebo Bartkovicsovskom)
- hospodárske historické objekty v areáli VPP SPU

15.3 Ochrana prírody a tvorby krajiny

Súčasný stav

V riešenom území sa nachádza časť vyhlásenej chránenej krajinnej oblasti (CHKO) Ponitrie, podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.. CHKO bolo vyhlásené vyhláškou č. 53/1985 v roku 1986 na rozlohe 37665ha a na území CHKO platí 2. stupeň ochrany.

Chránená krajinná oblasť Ponitrie sa nachádza v dvoch odlišných orografických celkoch - Tribeči a Vtáčniku. Líšia sa po stránke geologickej stavby, typológie lesov, rastlinných a živočíšnych spoločenstiev. Tribeč patrí ku starým jadrovým pohoriam. Budujú ho kryštalické bridlice, granodiority, ale i horniny mezozoika (vápence, dolomity, kremence, bridlice), z ktorých k morfológicky ojedinelým patria kremencové hôrky, lemujúce jeho chrbát zo západu na východ. Typické pre Tribeč sú dubovo-hrabové, dubové a vo vyšších polohách bukové lesy. Vzhľadom na svoju nadmorskú výšku, geologické podložie a expozíciu.

Tribeč pokrývajú zväčša teplomilné rastlinné spoločenstvá. Rastú tu vzácne a chránené druhy ako peniažtek slovenský, hrdobárka páchnuca, hrachor benátsky, kosatec nízky, hlaváčik jarný, poniklec veľkokvetý, ľalia zlatohlavá a rad ďalších chránených druhov.

Zo zástupcov fauny Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie je tu výskyt rysa a mačky divej ako pôvodných šeliem. Ďalej sa v nej vyskytuje jelenia, v nižších polohách srnčia a diviacia zver. Veľmi dobre sa v Tribeči darí danielej a muflonej zveri, ktorá bola na Slovensku introdukovaná v roku 1867. Zo vzácných dravcov sa v oblasti vyskytuje orol krikľavý, orol kráľovský, hadiar krátkoprstý a včelár obyčajný. Územie je bohaté aj na mnohé vzácne a chránené bezstavovce, ako sú napríklad fúzač obrovský, nosorožtek obyčajný, cikáda viničová, sága stepná. Z motýľov je to napr. jasoň chochlačkový, vidlochvost ovocný a feniklový, z pavúkov stepník červený.

Pravdepodobný výskyt biotopov európskeho a národného významu sa predpokladá v okrajových častiach lúk a pasienkov v blízkosti hranice CHKO Ponitrie južne a juhovýchodne od obce a v časti mŕtvych ramien rieky Nitry.

Chránené vtáčie územie Tribeč vyhlásené vyhláškou č. 17/2008 na účel zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov

vtákov ďatľa prostredného, hrdličky poľnej, krutihlava hnedého, lelka lesného, muchára sivého, muchárika bielokrkeho, orla kráľovského, penice jarabej, prepelice poľnej, včelára lesného, výra skalného, žltouchvosta lesného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. CHVÚ bolo vyhlásené v zmysle § 6 Zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v zmysle neskorších predpisov ochrany biotopov európskeho a národného významu.

Chránené vtáčie územie má výmeru 23 802,8 hektára.

Za zakázané činnosti podľa § 2 ods. 1, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia sa v častiach chráneného vtáčieho územia v k.ú. Oponice na p.č. 638/1 časť a 639 považuje:

- a) uplatňovanie iného hospodárskeho spôsobu ako účelového,
- b) vykonávanie úmyselnej ťažby dreva v porastoch starších ako 50 rokov v čase od 1. marca do 31. júla,
- c) odstraňovanie dutinových hniezdných stromov.

Toto územie je vyznačené v mape Ochrany prírody hustejšou šrafou.

Za zakázané činnosti podľa § 2 ods. 2, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia v celom chránenom vtáčom území, sa považuje :

- a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla kráľovského, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) budovanie alebo využívanie poľovného zariadenia alebo vykonávanie práva poľovníctva od 15. februára do 15. júla okrem práv poľovníckej stráže v blízkosti hniezda orla kráľovského, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- c) výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa v období od 1. marca do 31. júla okrem odstraňovania následkov porúch alebo havárií na elektrickom vedení,
- d) rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov okrem ich obnovy,
- e) zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku
- f) mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okrajov do stredu,
- g) umelé zalesňovanie nelesných pozemkov,
- h) rekultivácia nevyužívaných pozemkov na poľnohospodárskej pôde od 1. marca do 31. júla,
- i) aplikovanie insekticídov alebo herbicídov na trvalých trávnych porastoch, drevinách rastúcich mimo lesa, neobhospodarovaných plochách na poľnohospodárskej pôde, v mokradiach, vetrolamoch alebo medziach okrem odstraňovania invázných druhov,
- j) aplikovanie priemyselných hnojív alebo pesticídov na okrajoch miestnych alebo účelových komunikácií od 1. marca do 31. júla,
- k) aplikovanie rodenticídov iným spôsobom ako vkladáním do nôr.

V katastrálnom území Oponice to platí na p. č.:

9, 193/2, 194/6, 197/1, 214, 226/1, 226/3, 262, 264/1, 264/2, 264/3, 282/2, 312, 326/2, 361/3, 362/5, 428/2,431/3, 433, 434, 438/1, 438/2, 439, 440/1, 440/2, 440/3, 442, 445/1, 445/4, 446/1, 448/2, 453, 481/1, 481/3,512/1, 512/2, 512/3, 512/4, 513/1, 513/2, 513/3, 513/4, 513/5, 515/2, 516, 518/1, 519/1, 520/2, 521, 530/1,530/2, 530/3, 530/4, 530/5, 530/6, 530/7, 530/8, 530/9, 530/10, 530/11, 530/12, 530/13, 530/14, 530/15,530/16, 530/17, 530/18, 530/19, 530/20, 530/21, 530/22, 533/1, 533/2, 538/1, 538/2, 538/3, 538/4, 539,540, 541/1, 541/2, 541/3, 541/4, 541/5, 546/1, 550, 556, 557, 558, 566/1, 570/1, 572, 577/1, 577/2, 577/3,578, 580, 581/1, 582, 583, 584/1,

584/2, 586, 587/1, 587/2, 588/2, 589, 590/1, 590/2, 591/19, 592/3, 594/9, 595/1, 595/2, 598/10, 598/35, 602, 603/1, 603/2, 603/3, 609/1, 609/2, 614/1, 622, 623/1, 623/2, 623/3, 624, 625, 626, 627/1, 627/2, 628, 629, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638/1, 638/2, 639, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649/1, 649/2, 649/3, 649/4, 649/5, 649/6, 651, 652, 653/1, 653/2, 654, 655, 656, 657, 659, 660, 661, 664, 666, 667, 669/1, 669/2, 670, 672, 677, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687.

Toto územie je vyznačené v mape ochrany prírody redšou šraťou a zaberá celé katastrálne územie obce Oponice okrem zastavanej časti obce.

Návrh na ochranu:

Žiadne nové územia nie sú navrhované na ochranu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z..

Pravdepodobný výskyt biotopov európskeho a národného významu sa predpokladá v okrajových častiach lúk a pasienkov v blízkosti hranice CHKO Ponitrie južne a juhovýchodne od obce a v časti mŕtvych ramien rieky Nitry. Na týchto miestach sa neuvažuje so žiadnym rozvojom, časti mŕtvych ramien rieky Nitry sú súčasťou regionálneho biokoridoru rBK rieky Nitry a plochy pasienkov a lúk pri hranici CHKO Ponitrie sú čiastočne zaradené medzi prvky ÚSES – interakčné plochy plošné. Po podrobnejšom prieskume týchto lokalít bude možné stanoviť aj ich legislatívnu ochranu.

Navrhujeme prekategORIZOVAŤ lesy hospodárske na lesy osobitného určenia v časti rBC Hraškovce lúky – Drža a CHVÚ (na p.č. 638/1 časť a 639). Zakreslené vo výkrese Návrhu MÚSES hustejšou šraťou.

15.4 Návrh prvkov MÚSES

Priemet RÚSES okresu Topoľčany do riešeného územia:

- rBK rieka Nitra - biokoridor regionálneho významu rieka Nitra – biokoridor hydrický a terestrický, tvorený vodným tokom a brehovou vegetáciou. V riešenom území posilnený plochou mŕtveho ramena so zvyškami pôvodnej vegetácie.
Stresové faktory: tok je regulovaný, minimum pôvodnej vegetácie, znečistený vodný tok.
Návrh: doplniť brehovú porasty, posilniť biokoridor väčšími plochami NDV, eliminovať znečistenie vody.
- rBC Hraškovce lúky – Drža biocentrum regionálneho významu, jeho súčasťou je navrhovaný chránený areál nA4 Drža – Súlovce a Hraškovce lúky. Sú súčasťou CHKO Ponitrie. Tvoria ho lesné porasty, plochy trvalých trávnych porastov a vodné toky s brehovými porastmi.
Stresové faktory: lesné porasty sú hospodárske, blízkosť zastavaného územia.
Návrh: vytvoriť pufrovacie zóny pri prechode do ornej pôdy.
- Biocentrá na miestnej úrovni neboli navrhnuté.
- mBK Oponický potok – biokoridor miestneho významu, prepája rBC Hraškovca lúka – Drža s rBK riekou Nitru. Tvorí ho vodný tok s brehovými porastmi.
Stresové faktory: prechod cez ornú pôdu, prechod cez zastavané územie obce, tok je čiastočne regulovaný, nedostatok brehových porastov hlavne v časti prechodu cez zastavané územie a pri prechode cez ornú pôdu.
Návrh: dobudovať brehovú porasty.
- Interakčné prvky plošné – posilňujú funkčnosť biocentier a biokoridorov. Sú tvorené plochami nelesnej drevinovej vegetácie, plochami TTP a plochami verejnej zelene v zastavanom území. Sem boli zaradené plochy trvalých trávnych porastov medzi zastavaným územím a lesným masívom Tríbeču, plocha parku pri kaštieli a plocha cintorína.

- Interakčné prvky líniové sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene okolo športových areálov, priemyselných areálov a hospodárskych dvorov. Plnia funkciu izolačnú ale aj estetickú.
- Plochy nelesnej drevinovej vegetácie NDV - je to zeleň na plochách navrhovaných na biocentra a biokoridory. Pri návrhu výsadby tejto zelene je potrebné drevinovú skladbu konzultovať s oddeleniami Štátnej ochrany prírody. Navrhovaná drevinová skladba by sa mala pridržovať drevinovej skladbe potenciálnej prirodzenej vegetácie daného územia.
- Potenciálna prirodzená vegetácia a jej hlavné jednotky v riešenom území sú:
 - jaseňovo – brestovo – dubové lužné lesy (až jelšové lužné lesy)
 - dubovo – hrabové lesy
 - dubové a dubovo – cerové lesy
 - kvetnaté bukové lesy
 Tieto lesné rastlinné spoločenstvá by sa v daných podmienkach v riešenom území vyvinuli ako stabilný autoregulačný systém bez zásahu človeka.
- Líniová zeleň pôdoochranná – navrhujeme ju hlavne na plochách ornej pôdy nad 100ha a na plochách ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou, alebo už erodovaných. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov. Tieto pásy zelene sú navrhované aj v miestach ohrozenia obce privalovými vodami. V týchto miestach, okrem spomalenia vody pásmi zelene, by bolo vhodné budovať poldre na zadržanie prebytočnej dažďovej vody.
- Pozemky náhradnej výsadby drevín za výrubu - môžu byť použité plochy verejnej, ochrannej a izolačnej zelene navrhované v návrhu ÚPN. Taktiež plocha rozšírenia cintorína môže slúžiť na výsadbu drevín.

15.5 Návrhy ekostabilizačných opatrení

Eliminácia stresových faktorov – navrhujeme pre areál so živočíšnou výrobou. Nachádza sa v blízkosti zastavaného územia a v tesnej blízkosti parku a kaštieľa. Navrhujeme umiestniť živočíšnu výrobu čo najďalej od parku z rámci areálu a oddeliť ju pásom zelene. V blízkosti areálu sa nachádza aj vodný zdroj, preto je potrebné dodržiavať zásady nakladania s odpadmi. Za účelovú komunikáciu môžeme označiť aj asfaltovú cestu vedúcu popri potoku a parku Apponyiho kaštieľa do poľnohospodárskeho areálu. Jej využívanie ťažkou poľnohospodárskou technikou popri obytných domoch a historického parku je rušivé. Preto v súlade s vlastníkom poľnohospodárskeho areálu navrhujeme pre areál komunikáciu mimo územia v dotyku s Oponickým kaštieľom, za areálom pretínajúcu cestu 593/II smerom na obrábanú poľnohospodársku pôdu. (Vo výhľadovom období navrhujeme križovatku tejto komunikácie s cestou 593/II riešiť kruhovou križovatkou pre zmenšenie rýchlosti pred obcou.) Túto komunikáciu navrhujeme mimoúrovňovo križovať nadjazdom s navrhovanou rýchlostnou cestou R 8 na poľnohospodárske a rekreačné plochy.

V budúcnosti, vo výhľadovom období doporučujeme revitalizovať priestory poľnohospodárskej výroby v historických budovách z rezného tehelného muriva na ľavom brehu Oponického potoka na zariadenia agroturistiky, prípadne vinárstva

Zvýšenie stability územia navrhujeme na ploche druhého hospodárskeho dvora bez živočíšnej výroby. Areál je nevyužívaný s množstvom odpadu. Je potrebné zvoliť funkciu pre areál, odstrániť odpad a spevnené plochy zmenšiť. Zvyšok areálu je potrebné zazeleniť.

Likvidácia nelegálnych skládok odpadu – navrhujeme priebežnú likvidáciu divokých skládok odpadu, ktoré sa vytvárajú okolo obce.

Zmena kultúry – navrhujeme zmenu ornej pôdy na trvalé trávne porasty alebo plochy nelesnej drevinovej vegetácie hlavne v časti navrhovaných biocentier a bio-koridorov.

16. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

- 16.1 Návrh dopravného vybavenia územia
- 16.2 Návrh technického vybavenia územia
 - 16.2.1 Zásobovanie pitnou vodou
 - 16.2.2 Kanalizácia
 - 16.2.3 Odvedenie dažďových vôd
 - 16.2.4 Zásobovanie plynom
 - 16.2.5 Zásobovanie teplom
 - 16.2.6 Zásobovanie elektrickou energiou
 - 16.2.7 Telekomunikácie
 - 16.2.8 Odpadové hospodárstvo

16.1 Návrh dopravného vybavenia územia Súčasný stav

Vyššiu cestnú sieť reprezentuje v danom území rýchlostná cesta R8, na ktorú sú vypracované varianty na úrovni technickej štúdie. V jednom variante vedie trasa cesty R8 za riekou Nitra mimo k.ú. Oponíc. Druhý - „červený“ variant sa navrhuje v trase cez k.ú. obce Oponice. V súčasnosti sa spracováva porovnanie variantov a posúdenie vplyvu stavby na ŽP (proces EIA) v zmysle zák. č. 24/2006 Z.z., v rámci ktorého sa odporučí variant na ďalšie spracovanie. Záverečné vyhodnotenie a odporúčanie variantu na ďalšie spracovanie podľa porovnania vplyvov stavby na ŽP vykoná MŽP SR.

Predpokladá sa, že variant, v ktorom prechádza rýchlostná cesta R8 o. i. aj cez k.ú. obce Oponice má menej negatívnych vplyvov. Rýchlostná cesta R8 sa v definitívnej úprave navrhuje so štvorpruhovým usporiadaním kategórie R22,5/80 (100). Križovatky na rýchlostnej ceste R8 sú v zmysle STN736101 a 736102 v minimálnej vzdialenosti nad 5km (pre návrhovú rýchlosť 100km/h), 4km (pre 80km/h). Najbližšie križovatky k Oponiciam na R8 sa navrhujú vo variante bližšie k Oponiciam v obci Jelšovce s cestou I/64 a pred Topolčanmi, (za Chynoranmi) tiež križovatka s pripojením na cestu I/64. O prípadné umiestnenie ďalšej križovatky na rýchlostnej ceste R8 a pripojenie cesty II/593 by bolo nutné požiadať cez Nitriansky samosprávny kraj (NSK – správca cesty II/593) Národnú diaľničnú spoločnosť alebo v rámci pripomienkovania variantných návrhov trasy R8 a vplyvu stavby na ŽP zaslať stanovisko OÚ za obec Oponice.

Obcou prechádza cesta II. triedy II/593 v smere Nitra – Topolčany a pripojenie obce Súľovce je po ceste III. triedy III/06447. Cesty II. a III. triedy sú v správe NSK – Nitrianskeho samosprávneho kraja. Cesta II/593 sa pripája na cestu I. triedy I/64 v trase Dolné Lefantovce – Koniarovce, resp. Kovarce – Ludanice.

Predpokladá sa, že vybudovaním rýchlostnej cesty R8 táto trasa prevezme úlohu tranzitnej komunikácie vyššieho rádu, čím na ceste I/64 resp. na ceste II/593 ostane iba miestna doprava. Regionálna cestná sieť medzi obcami bude s možnosťou vo vzdialenosti cca 5 km pripojiť sa na rýchlostnú cestu R8. Pre životné prostredie v obci bude mať nová trasa R8 pozitívny vplyv. Zníži sa počet ťažkých vozidiel premávajúcich na diaľkovej trase od Nitry smerom na Topolčany, resp. až na Bánovce n. Bebravou, najmä tých čo sa vyhýbajú množstvu obci a hustej premávke v trase paralelnej cesty I/64.

Presmerovanie tranzitnej dopravy na rýchlostnú cestu R8, rekonštrukciou dopravnej osi v obci – cesty II/593 spolu s rekonštrukciou cesty III/06447 sa dosiahne ukľud-

nenie centra obce s možnosťou rozvoja výstavby a nadviazania miestnych komunikácií na vyššiu cestnú dopravnú sieť.

Pre zlepšenie kvality a bezpečnosti cestnej dopravy sa navrhuje rekonštrukcia ciest II. a III. triedy s cieľom zlepšenia parametrov cesty a usporiadania dopravy v miestach, kde to umožňuje dostatočná šírka medzi domami. Získanie priestoru sa predpokladá o. i. aj vyriešením odvodnenia v obci, zriadením cestnej kanalizácie a zvýšenie bezpečnosti zase zriadením spomaľovacích smerových alebo optických retardérov, prípadne meračov rýchlosti pri vjazde do obce. Komplexné riešenie dopravy vrátane trás pre cyklistov a pre peších v nadväznosti na zastávky autobusov zlepši kvalitu cestnej infraštruktúry.

Návrh cestnej siete - miestnych komunikácií vychádza z limitov daných jestvujúcou zástavbou a z možností úpravy v rámci plánovanej zástavby. V zásade sa navrhujú dvojpruhové- obojsmerné miestne komunikácie s chodníkmi po oboch stranách. Kategórie miestnych komunikácií vychádzajú podľa druhu navrhovanej zástavby v nadväznosti na jestvujúce komunikácie. Do úvahy sme vzali o.i. aj možnosti prístupu a obsluhy územia, parkovania a obracania sa vozidiel. Pre nové miestne komunikácie mimo ciest II. a III. tr. sme navrhli pre infraštruktúru a cestnú dopravu minimálne 8,5 – 10 m široké koridory. V koridoroch je potrebné rátať s umiestnením okrem komunikácií a chodníkov aj s priestorom pre podzemné vedenia : kanalizácie (dažďovej a splaškovej), vodovodov, plynovodov, vedení NN, VO a oznamovacích vedení (miestny rozhlas, telefón, internet, káblová televízia a pod.) Inžinierske siete majú ochranné pásma v zmysle STN 736005 a nasl. Zmeny STN Z5, Z6 a ďalšie.

Cestné ochranné pásmo vznikne dňom nadobudnutia právoplatnosti územného rozhodnutia a riadi sa cestným zákonom.

rýchlostná cesta	100 m od osi príahľého jazdného pruhu na každú stranu
cesty II. triedy	25 m na každú stranu
cesty III. triedy	18 m na každú stranu

V cestnom ochrannom pásme je možné vydať stavebné povolenie iba so súhlasom správcu cesty. Rýchlostná cesta –správca je NDS a.s. Bratislava, cesty II. a III. tr. – správca je NSK.

Prechod št. cesty II/593, mimo obce kategórie C7,5/70 je v obci funkčnej úrovne B2, kategórie MZ 11,5/50, ak to bude potrebné, v zúžených miestach bude kategória redukovaná. Cesta III/06447 mimo obce kategórie C7,5/60 je v obci funkčnej úrovne B3 kategórie MZ 7,5/50, ak to bude potrebné bude kategória redukovaná.

Paralelná cesta s II/593 v obci sa navrhuje funkčnej úrovne (f.ú.) C2, kategórie MO8/40. Funkčnej úrovne C3 sa navrhujú komunikácie, kategórie MO 8/50, ktoré budú tvoriť prepojenia hlavných ulíc. Pre obytné ulice sa navrhujú funkčnej úrovne D1, kategórie MO6,5/30. Na prepojenie terajších komunikácií dovnútra navrhovanej zástavby v úzkych prielukách sa navrhujú kategórie MO 6,5/30 so zúžením až na MO4,25/30, v prípade potreby ako jednosmerné komunikácie.

Pri navrhovaní nových komunikácií je potrebné vytvoriť koridory o min šírke 9,50m (2x2,0m chodníky a min. 5,50m vozovky), ak sa jedná o zástavbu na bývanie. Pokiaľ sa zriaďujú drobné prevádzky na podnikanie so zásobovaním nákladnými vozidlami je potrebná min. šírka vozovky aspoň 6,50m.

Pohyb peších je charakterizovaný smerom do centra obce k pošte, reštauračnému stredisku, kostolu, kultúrnemu domu, k základnej škole a k zastávkam autobusov. Rekreačná trasa pre peších je vo východnej časti obce smerom k zrúcanine Oponického hradu. Navrhuje sa trasu opatriť značením a na začiatku pešej trasy vytvoriť záchytné parkovisko pre cca 15 – 25 OA, s malou predajňou suvenírov a ob-

čerstvenia vrátane WC. Ďalšie záchytné parkovisko by sa malo vybudovať v regulačnej zóne 22 s kapacitou 10 – 20 OA.

Chodníky by sa na nových komunikáciách mali navrhovať o minimálnej šírke 2,0m. V jestvujúcej zástavbe ak sa budú zriaďovať nové chodníky, podľa možnosti aspoň šírky 1,50m. Pri prechodoch pre peších bude treba pamätať na bezbariérové úpravy, so znížením obrubníka. Pri rekonštrukcii ulíc v jestvujúcej zástavbe sa pri zriaďovaní chodníkov treba pamätať na riešenie odvodnenia, ktoré by malo byť súčasťou návrhu úpravy komunikácie alebo chodníkov. Komunikácie, ktoré boli pôvodne na okraji odvodnené do priľahlého, obyčajne nespevneného terénu, majú po zriadení chodníkov bariéru, ktorá bráni odtoku zrážkovej vody.

Poľné cesty nadväzujú na miestne komunikácie a jedná sa zemité vozovky šírky cca 2,5 -3,0 m slúžiace hospodárskym účelom. Tieto poľné cesty nie sú zrealizované v zmysle príslušných noriem, vznikli v rámci historického vývoja a hospodárskych potrieb. Za účelovú komunikáciu môžeme označiť aj asfaltovú cestu vedúcu popri potoku do poľnohospodárskeho areálu. Jej využívanie ťažkou poľnohospodárskou technikou popri obytných domoch a historického parku je rušivé. Preto v súlade s vlastníkom poľnohospodárskeho areálu navrhujeme pre areál komunikáciu mimo územia obce v dotyku s Oponickým kaštieľom, za areálom pretínajúcu cestu 593/II smerom na obrábanú poľnohospodársku pôdu. (Vo výhľadovom období navrhujeme križovatku tejto komunikácie s cestou 593/II riešiť kruhovou križovatkou pre zmenšenie rýchlosti pred obcou.) Túto komunikáciu navrhujeme mimoúrovňovo križovať nadjazdom s navrhovanou rýchlostnou cestou R 8 na poľnohospodárske a rekreačné plochy. (Taktiež smerom na Topoľčany cestu 593/II pri vstupe do obce Oponice navrhujeme riešiť kruhovou križovatkou vo výhľadovom období pre spomalenie rýchlosti.)

Trasy pre cyklistov – v súčasnosti sa využívajú jestvujúce komunikácie. V ÚP sa navrhujú cyklotrasy smerom z obce na Oponický hrad, k rieke Nitra, a susedným obciam Súľovce a Lefantovce.

Hromadnú dopravu v obci predstavuje autobusová doprava. Linky autobusov vedú po ceste II/593 z Nitry do Topoľčan a ďalej do Bánoviec n. Bebravou. Osobitná linka SAD zabezpečuje dopravu cez obec Oponice do Súľoviec, ktoré sú koncovou obcou. Zastávky SAD v obci sú 3 a nie sú zariadené prístreškom.

16.2 Návrh technického vybavenia územia

Tabuľka 26 Rozvojové plochy bývania v návrhu

zóna	lokalita	IBV návrh (domy)	Obyvatelia návrh
3	3b	15	52,5
	3c	18	63
4	4b	14	49
	4c	15	52,5
	4d	52	182
13		14	49
14		13	45,5
15		8	28
16	16	17	59,5
	16b	1	3,5
spolu		167	584,5

koeficient obložnosti domu 3,5 obyvateľa

16.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

Obce Oponice – Súľovce sú zásobované z vlastných zdrojov. Skupinový vodovod Oponice – Súľovce má 2 vlastné vodárenské zdroje – prameň Cánová Oponice

(3,5 l.s-1) a vrtanú studňa HVO-1 Oponice (3 l.s-1). Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným zariadením Prominent do vodojemu Súlovce 1 x 250 m³.

Bola spracovaná bilancia súčasnej a výhľadovej potreby vody riešeného územia pre výhľadový rok 2030 podľa „Úpravy MP SR z 29.II.2000 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov. Potreba vody bola stanovená podľa sčítania občanov v roku 2001 pre súčasnosť a prepočítaná na výhľadový počet obyvateľov v roku 2035.

Tabuľka 27

Vodáren. sústava	Názov vodojemu	Objem m ³	Max/min hl. vody [m n.m.]
	Súlovce	1 x 250	277/280
Rozsah vodovodu Oponice		3 935 m	
Správa		ZVS Topoľčany	

Tabuľka 28

Kapacita potreby vody - súčasnosť	
Počet obyvateľov	917
Špecifická potreba vody na obyvateľa	135 l/obyv./deň
Špec. potreba vody pre zákl. vybavenie	25 l/obyv./deň
Priemerná denná potreba vody (Q _p)	Q _p = 146,72 m ³ /deň = 1,70 l/s
Max. denná potreba vody Q _m (k _d =1,6)	Q _m = 234,75 m ³ /deň = 2,72 l/s
Max. hodinová potreba vody Q _h (k _h =1,8)	Q _h = 17,61 m ³ /h = 4,89 l/s
Priemerná ročná potreba vody:	Q _{ročné} = 53.553,0 m ³

Potreba pitnej vody pre obec Oponice je určená podľa Zb. z. 684/ 2006, Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Návrh riešenia

Urbanistický návrh rozvoja obce uvažuje s niekoľkými lokalitami rozšírenia obce. V lokalitách 11 až 17 sa ráta so zástavbou rodinnými domami, v lokalite 6 s výstavbou hotela s 90 lôžkami, v lokalite 18 s polyfunkciou, v lokalite 8 s agroturistikou a v lokalite 9 s poľnohospodárskou výbavou. V každej lokalite sa ráta so základnou vybavenosťou. Prehľad potrieb vody pre jednotlivé lokality je uvedený v nasledujúcich výpočtoch a tabuľkách.

Tabuľka 29 Rozšírenie obecnej vodovodnej siete pre nové lokality

územie	Dimenzia siete	Dĺžka m
Lokalita 3b	DN100	415,0 m
Lokalita 3c	DN100	522,0 m
Lokalita 4b	DN100	535,0 m
Lokalita 4c	DN100	419,0 m
Lokalita 4d	DN100	1018,0 m
Lokalita 6	DN 80	250,0 m
Lokalita 8	DN 80	370,0 m
Lokalita 9	existujúci vodovod	
Lokalita 11	DN 100	396,0 m
Lokalita 13b	DN 100	420, 0m
Lokalita 14	existujúci vodovod	
Lokalita 15	existujúci vodovod	
Lokalita 16	DN 100	185,0 m
Lokalita 16b	spolu s lokalitou 4b	
Lokalita 18	spolu s lokalitou 11	

Tabuľka 30

Kapacita potreby vody	
Počet obyvateľov	917 + 585 = 1502
Špecifická potreba vody na obyvateľa	135 l/obyv./deň
Špec. potreba vody pre zákl. vybavenie	25 l/obyv./deň
Priemerná denná potreba vody, (Qp)	$Q_p = 240,32 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,78 \text{ l/s}$
Max. denná potreba vody, Qm (kd=1,6)	$Q_m = 384,51 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,45 \text{ l/s}$
Max. hod. potreba vody, Qh (kh=1,8)	$Q_h = 28,84 \text{ m}^3/\text{h} = 8,01 \text{ l/s}$
Priemerná ročná potreba vody	$Q_{\text{ročné}} = 87.716,80 \text{ m}^3$

Tabuľka 31

Priemerná denná potreba vody		
Qp, Oponice	2,78 l/s + 1,62 l/s	4,40 l/s
Qp, Súľovce		0,98 l/s
Spolu		5,38 l/s

Výdatnosť dvoch vlastných vodárenských zdrojov (prameň Cánová Oponice=3,5 l.s-1, vŕtaná studňa HVO-1 Oponice=3,0 l.s-1) je 6,50 l.s-1. Z toho vyplýva, že aj po rozšírení obce Oponice s navrhovanými lokalitami je výdatnosť existujúcich vodárenských zdrojov postačujúca.

V nových lokalitách navrhujeme viesť vodovodné potrubia v spoločných koridoroch pre inžinierske siete najlepšie v zelených pásoch mimo telesa komunikácie. Pre lepšiu prevádzku vodovodu navrhujeme zokruhovať vodovodné potrubia v čo najväčšej možnej miere.

Pri podrobnom riešení rozvojových lokalít z hľadiska zásobovania pitnou vodou je potrebné navrhnuť dimenzie potrubí v nadväznosti pre jednotlivé lokality tak, aby vyhovovali potrebným tlakovým pomerom v obecnej vodovodnej sieti.

Tabuľka 32 Priemerná denná potreba vody

Zóna	Lokalita	byty	obyvatelia	pracovníci	zástavba	potreba vody						q		kd	kh
						Qp		Qm		Qh		špec. obyv.	špec. vyb.		
						m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	l/ob/d	l/ob/d		
3	3b	15	52,5		IBV	8,4	0,10	13,5	0,16	1,00	0,28	135	25	1,6	1,8
	3c	18	63		IBV	10,1	0,12	16,1	0,19	1,21	0,34	135	25	1,6	1,8
4	4b	14	49		IBV	7,8	0,09	12,5	0,14	0,95	0,26	135	25	1,6	1,8
	4c	15	52,5		IBV	8,4	0,10	13,5	0,16	1,00	0,28	135	25	1,6	1,8
	4d	52	182		IBV	29,1	0,34	46,6	0,54	3,50	0,97	135	25	1,6	1,8
6			90	35	Ub.	26,1	0,3	41,8	0,48	3,14	0,87			1,6	1,8
8				10		8,0	0,22	12,8	0,35	2,30	1,64			1,6	1,8
9				35		28,0	0,78	44,8	1,24	8,06	2,24			1,6	1,8
13		14	49		IBV	7,8	0,09	12,5	0,14	0,95	0,26	135	25	1,6	1,8
14		13	45,5		IBV	7,3	0,08	11,7	0,13	0,87	0,24	135	25	1,6	1,8
15		8	28		IBV	4,5	0,05	7,20	0,08	0,54	0,15	135	25	1,6	1,8
16		17	59,5		IBV	9,5	0,11	15,2	0,18	1,14	0,32	135	25	1,6	1,8
	16a	1	3,5		IBV	0,56	0,01	0,90	0,01	0,07	0,02	135	25	1,6	1,8
18			50	20	Ub.	14,5	0,17	23,2	0,27	1,74	0,48			1,6	1,8
Σ obyv.			585			93,6	1,08	150	1,73	11,2	3,12				
Σ ubyt.prac			140	100		76,6	1,47	123	2,34	15,2	4,23				

Predpokladaný hydrostatický pretlak v rozvodnej sieti – sieti I. tlakového pásma bude od 0,37 ~ 0,63 MPa. Hydrodynamický pretlak bude nižší.

Riešenie rozvodnej siete pitnej vody musí byť v súlade s:

- STN 73 6005 Priestorová úprava vedení priestorového vybavenia

- STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb zásobovania vodou na hasenie požiaru - Z. z. č. 684/2006 Vyhlášky MŽP SR zo dňa 14. novembra 2006 § 2.
V podrobnejších stupňoch dokumentácie je potrebné rešpektovať nasledovné podmienky:
 - pre nové rozvojové lokality navrhnuť rozvodnú sieť pitnej vody zásadne vo verejnom priestranstve
 - navrhovaný vodovod riešiť min. profilu DN 100 z tvárnej liatiny alebo z HDPE RADA 100, vodovodné prípojky DN 25 z r Pe s uličným uzáverom pri vodovode DN 100 a s vodomernou šachtou 1m za hranicou pozemku
 - vodovodné vetvy v maximálnej možnej miere zokruhovať tak, aby bola možná dodávka vody z dvoch smerov
 - najvyššia prípustná miera znečistenia odpadových vôd odvádzaných do verejnej kanalizácie musí byť v súlade s prílohou č. 3 k vyhláške č. 55/2005 Z.z.
 - umiestnenia objektov (uličné čiary) riešiť tak, aby pred každou nehnuteľnosťou bolo možné umiestniť vodomernú šachtu potrebných rozmerov a typovú revíziu kanalizačnú šachtu.

16.2.2 Kanalizácia

Súčasný stav - v obci je rozostavaná ČOV - vybudovaný objekt SO-03 kompletná biologická jednotka, ktorá však nie je v prevádzke. Čaká sa na dobudovanie kanalizácie. Ako prvá by mala byť na kanalizáciu napojená oblasť nachádzajúca sa na začiatku obce smerom od Nitry. Obyvatelia obcí Oponice a Súľovce majú v súčasnosti splaškové vody akumulované v individuálnych žumpách, ktorých technický stav zväčša nezodpovedá predpisom platnými pre objekty určené na manipuláciu s hygienicky závadnými vodami. Odpadové vody z týchto žump sú rozvázané do okolia obce, vypúšťané do podzemných tratí vodovodov alebo priamo do potoka.

Obce Oponice a Súľovce je navrhnuté odkanalizovať splaškovou kanalizáciou prevažne gravitačne postupne až do ČOV Oponice. Z nej sa budú vyčistené vody odvádzat gravitačne do Oponického potoka. Kanalizačné zberače PVC DN 300, v najnižších bodoch sú navrhnuté 2 ks čerpacích staníc, výtlačné potrubie HPDE DN 100 celkovej dĺžky 510 m.

Tabuľka 33 Kanalizácia

	stoky m	dom. prípoj. ks	výtl. potrubie m	čerp. stanica ks
kanalizácia Súľovce	5140	210	2450	5
kanalizácia Oponice	4400	329	510	2
Kanaliz. Súľovce - Oponice	300			
ČOV Oponice	1			

Návrh riešenia - podmienkou pre rozvoj obce v rozsahu urbanistického riešenia je vybudovanie obecnej kanalizačnej siete v plnom rozsahu. V nových lokalitách navrhujeme viesť kanalizačné potrubia v spoločných koridoroch pre inžinierske siete alebo v strede nových komunikácií .

Obecnú kanalizačnú sieť vrátane nových rozvojových lokalít navrhujeme riešiť koncepčne pre celú obec, ako kanalizáciu delenú splaškovú. Predpokladá sa, že vzhľadom na konfiguráciu terénu bude to kanalizačná sieť gravitačná v kombinácii s výtlačnými potrubiami a kanalizačnými čerpacími stanicami. Rozsah, dĺžky potrubí gravitačných aj výtlačných počet čerpacích staníc, počet šácht môže byť určený až po podrobnom zameraní územia a vypracovaní podrobnej projektovej dokumentácie na celú obecnú kanalizačnú sieť so zahrnutím rozvojových lokalít. Pri návrhu splaškovej kanalizácie v nových lokalitách bude nutné rešpektovať už naprojektované a jestvujúce zariadenia.

Tabuľka 34 Výpočet množstva odpadových vôd - súčasnosť

Priemerný denný prietok	$Q_{24} = 123,80 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,43 \text{ l/s}$
Maximálny denný prietok	$Q_d = 198,08 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,29 \text{ l/s}$
Maximálny hodinový prietok	$Q_{h\max} = 8,25 \text{ m}^3/\text{hod} \times 4,00 = 33,01 \text{ m}^3/\text{hod} = 9,17 \text{ l/s}$, $k_{h\max} = 4,0$
Minimálny hodinový prietok	$Q_{h\min} = 8,25 \text{ m}^3/\text{deň} \times 0,60 = 4,95 \text{ m}^3/\text{hod} = 1,38 \text{ l/s}$, $k_{h\min} = 0,60$
Priemerný ročný prietok	$Q_{\text{ročné}} = 45.187 \text{ m}^3$

Tabuľka 35 Výpočet množstva odpadových vôd - návrh

Priemerný denný prietok	$Q_{24} = 202,77 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,35 \text{ l/s}$
Maximálny denný prietok	$Q_d = 324,43 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,76 \text{ l/s}$
Max. hodinový prietok	$Q_{h\max} = 13,52 \text{ m}^3/\text{hod} \times 4,00 = 54,07 \text{ m}^3/\text{hod} = 15,02 \text{ l/s}$, $k_{h\max} = 4,0$
Minimálny hodinový prietok	$Q_{h\min} = 13,52 \text{ m}^3/\text{hod} \times 0,60 = 8,11 \text{ m}^3/\text{hod} = 2,25 \text{ l/s}$, $k_{h\min} = 0,60$
Priemerný ročný prietok	$Q_{\text{ročné}} = 74.011 \text{ m}^3$

Dobudovaním kanalizačnej siete splaškových odpadových vôd a jej napojenie na biologickú čistiacu stanicu budú splnené požiadavky zo zákonov:

- Vodný zákon č. 364/2004 a vykonávacie predpisy
- Zákon č. 296/2005 Z.z. čiastka 127, ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrch. vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd
- Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Kanalizačná sieť bude riešená v súlade s STN 73 6005, STN 73 6822 a zákonom č. 684/2006, čiastka-261 Vyhláška MŽP SR zo 14. 11. 2006, § 3.

16.2.3 Odvedenie dažďových vôd

Obec Oponice patrí do povodia rieky Nitra. Zrážkové vody z povrchového odtoku sú z väčšej časti odvádzané do vsaku, cestných priekop a do miestneho Oponického potoka.

Na všetkých nových urbanizovaných plochách navrhujeme v rámci nových komunikácií vybudovať dažďovú kanalizáciu vo forme otvorených rigolov, prípadne dažďových zberačov. Ich riešenie bude vychádzať z podrobného riešenia konkrétnej lokality. Pred vyústením do toku navrhujeme vybudovať zariadenie na zachytávanie nečistôt privádzaných z riešených území. Na pozemkoch jednotlivých rodinných domov a bytových domov navrhujeme vybudovať dažďové nádrže, z ktorých by sa voda používala na polievanie záhrad a zelene.

Výpočet zrážok: $Q = Y \cdot i \cdot A$ (l/sek)

- Q – prietok zrážkových vôd z povrchového odtoku v l/sek

- súčiniteľ odtoku závislý od spôsobu zástavby druhu pozemku a konfigurácie územia uvažujeme jednotný pre celé územie $Y = 0,25$

- $i = q_{15}$ – výdatnosť 15 minútového dažďa s periodicitou $p = 1,0$ v l/sek./ha

- A – plocha prijímacieho dažďa – zastavané územie

súčasná plocha $A1$: 58,19 ha

výhľadová plocha: 10,99 ha

Spolu $A2$: 69,18 ha

Max. sekundové množstvo dažďovej vody na súčasnú plochu $A1$: 58,19 ha

$Q_{cr} = 0,025 \times Y \times S$

$Q_{cr} = 0,025 \times 0,2 \times 58.190$

$Q_{cr} = 291 \text{ l/s}$

Max. sekundové množstvo dažďovej vody na výhľadovú plochu $A2$: 69,18 ha

$Q_{cr} = 0,025 \times Y \times S$

$Q_{cr} = 0,025 \times 0,2 \times 69.180$

$$Q_{cr} = 346 \text{ l/s}$$

Y – súčiniteľ odtoku pri konfigurácii územia rovinné – rodinné domy izolované v záhradkách

Určenie výdatnosti 15 min. dažďa: (STN 75 6101, príloha „A“)

16.2.4 Zásobovanie plynom

Súčasný stav - obec je dostatočne zásobovaná plynom z VTP. DN 200 PN 40, ktorá je ukončená regulačnými stanicami VTL/STL situovanými na južnom okraji obce. Následný distribučný rozvod je stredotlaký DN 150 PED 160 s pretlakom plynu do 100 kPa, spoločný pre obyvateľstvo, vybavenosť a výrobu.

Trasa hlavného distribučného STL plynovodu vedie pozdĺž hlavnej obslužnej komunikácie. Na hlavný plynovod je napojená sieť uličných distribučných plynovodov. Tlak plynu sa reguluje u odberateľa. V súčasnosti je prevažná väčšina domácností napojená na plyn.

V návrhu územného plánu je potrebné vybilancovať výhľadové potreby plynu a v náväznosti na novo navrhnutú výstavbu, resp. v nadväznosti na intenzifikáciu jestvujúcej zástavby, riešiť rozšírenie miestnej siete. Pri riešení dodržať ustanovenia STN 386413, 386415, 386441, 42, 43, 733050 a STN 733073. Dodržať ochranné pásma v zmysle § 36 zákona NR SR .č 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov. Veľkoodber nad 60 000 m³/r. v obci nie je realizovaný.

Navrhované riešenie - v cieľovom roku 2025 sa predpokladá, že v obci bude 1502 obyvateľov. Na nepoľnohospodársku výrobu a sklady je vyčlenená plocha 42 214 m². Novo- navrhované plynovody budú trasované pod úrovňou terénu.

Tabuľka 33

Spotreba ZP	
$Q = (N_{IBV} \times H_{QIBV}) = (429 \times 1,4)$	601 m ³ /hod
$R = (N_{IBV} \times R_{QIBV})$	1287 tisíc m ³ /rok
Predpokladaný hodinový odber pre nepoľnoh. výrobu a sklady	150 m ³ /hod
Predpokladaný ročný odber pre nepoľnohospodársku výrobu a sklady	600 tisíc m ³ /rok
MO + VO	751 m ³ /hod

Q = celkový hodinový odber ZP (m³/hod)

R = celkový ročný odber ZP (m³/rok)

N_{IBV} = počet odberateľov ZP v kategórii domácnosť – IBV

H_{QIBV} = max. hodinový odber ZP (m³/hod) – IBV

H_{QHBVŠ} = hodinový odber v kategórii (m³/hod) – HBV

R_{QIBV} = max. ročný odber ZP (m³/rok) – IBV

MO = maloodber

VO = veľkoodber

V kategórii domácnosť (IBV) max. hodinový odber ZP stanovuje v závislosti na teplotnom pásme. V obci Oponice: H_{QIBV} = 1,4 m³/hod a R_{QIBV} = 3000 m³/rok, pre vykurovanie, varenie a prípravu TUV pre jeden RD (štandardní odberatelia).

Uvedená obec spadá do teplotnej oblasti 1, s vonkajšou výpočtovou teplotou -11⁰C, v zmysle normy STN 76 0540-3. Spotreby ZP sú uvedené pre cieľový rok 2025.

V súčasnosti RS ako aj systém rozvodov ZP obci zabezpečujú plynulú dodávku ZP. Na základe predpokladu rozvoja obce v budúcich rokoch bude dostatočná kapacita RS a miestnych sietí v obci na zabezpečenie požadovaného odberu ZP.

Z dôvodu navrhovaného rozsahu rozšírenia zástavby obce je potrebné spracovať generel plynifikácie obce a vo vyšších stupňoch PD bude nutné všetky spotreby ZP pri rozvoji obce konzultovať s SPP a.s.

Tabuľka 34 Potreba plynu v novo navrhovaných lokalitách

zóna	lokalita	počet domov	rozloha /ha/	spotreba plynu m ³ /h	spotreba plynu m ³ /rok
03	03b	15		15 × 1,4 = 21,0	45.000
	03c	18		18 × 1,4 = 25,2	54.000
04	04b	14		14 × 1,4 = 19,6	42.000
	04c	15		15 × 1,4 = 21,0	45.000
	04d	52		52 × 1,4 = 72,8	156.000
06			8,89		102.000
08					
09			4,22		43.800
13		14		14 × 1,4 = 19,6	42.000
14		13		13 × 1,4 = 18,2	39.000
15		08		8 × 1,4 = 11,2	24.000
16		17		17 × 1,4 = 23,8	51.000
	16b	01		1 × 1,4 = 1,4	3.000
18			2,47		35.900
spolu					682.700

16.2.5 Zásobovanie teplom

V súčasnosti v obci Oponice sú jednotlivé rodinné domy napojené na spaľovanie zemného plynu. Tieto rodinné domy a byty majú samostatný zdroj tepla. Objekty služieb majú samostatné zdroje v rámci objektu so svojim meraním spotreby plynu. Zdroje tepla, ako zdroje znečisťovania ovzdušia, sú prevažne malé.

Vzhľadom na priaznivú polohu obce z hľadiska slnečnej energie (príp. iných alternatívnych energií s aplikáciou tepelných čerpadiel). Riešené územie je zaujímavé najmä z hľadiska prípravy TUV slnečnou energiou.

Navrhujeme preto podporiť aktivity v záujme využitia alternatívnych zdrojov energie (najmä slnečná energia).

16.2.6 Zásobovanie elektrickou energiou

Jestvujúci stav - napájanie obce elektrickou energiou je v súčasnej dobe zo siete 22kV (linky číslo 292, 243) cez stožiarové trafostanice 22/0,4kV, umiestnené okolo obce:

Tabuľka 35

Trafostanica	Transformátor (kVA)
0064-001	400
0064-002	160
0064-006	250
Celkom	810

A/ Napájací rozvod a rozvodné siete

V rozvodoch sú použité nasledujúce rozvodné siete:

3 str. 50Hz 22000V / IT

- ochrana pred dotykom živých častí:
- krytom, zábranou, prekážkou, izoláciou (STN 33 3201, čl. 7.1.2)
- ochrana pred dotykom neživých častí:
- uzemnením s izolovaným neutrálnym bodom (STN 33 3201 čl. 9)

3NPE str. 50Hz, 400/230V, TN-C-S

Ochranné opatrenie: samočinné odpojenie napájania v zmysle STN 33 2000-4-41, čl.411

B/ Stupeň dôležitosti dodávky elektrickej energie - 3. stupeň - podľa STN 34 1610 – normálna spotreba

C/ Spôsob merania spotreby el. energie - meranie spotreby elektrickej energie je v trafostaniciach; jednotliví odberatelia elektrickej energie majú pre meranie spotreby elektromer, umiestnený pri objekte alebo pri trafostanici.

D/ Spôsob kompenzácie účinníka - centrálna kompenzácia účinníka siete nie je vzhľadom na charakter spotreby riešená.

E/ Ochrana proti skratu a preťaženiu - ochrana vedení proti skratu a preťaženiu je poistkami respektívne ističmi

F/ Technické riešenie

Rozvod vysokého napätia je vzdušný, vodičmi AIFe.

Trafostanice sú stožiarové.

Rozvod nízkeho napätia je čiastočne vzdušný, vodičmi AIFe alebo samonosným káblom AES a čiastočne káblami AYKY a NAYY-J uloženými v zemi.

Odbočenia k jednotlivým rodinným domom sú závesnými vodičmi AYKY-z resp. holými vodičmi AIFe cez nástrešné konzoly.

Navrhovaný a výhľadový stav - V rámci územného plánu sú navrhnuté rozvojové lokality pre

- individuálnu bytovú výstavbu
- (občiansku vybavenosť, byty, rekreačné aktivity)
- revitalizáciu drobnej výroby

Vzhľadom k tomu, že sa nejedná o jednu ucelenú plochu ale o niekoľko jednotlivých samostatných lokalít, sú uvedené bilancie nárokov na elektrickú energiu samostatne pre jednotlivé lokality, vzťahnuté k priloženému výkresu situácie napájania elektrickou energiou.

Tabuľka 36 IBV - lokalita 3B

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	15	18	270,00	12,6	189,00		
Celkom	15				189,00	0,41	77
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,00		1,00	1	1
Celkom			271,00				78

Tabuľka 37 IBV - lokalita 3C

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	18	18	324,00	12,6	226,80		
Celkom	18				189,00	0,41	77
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,00		1,00	1	1
Celkom			325,00				89

Tabuľka 38 IBV - lokalita 4B

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	14	18	252,00	12,6	176,40		
Celkom	14				176,40	0,41	72
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,00		1,00	1	1
Celkom			253,00				73

Tabuľka 39 IBV - lokalita 4C

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	15	18	270,00	12,6	189,00		
Celkom	15				189,00	0,39	74
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,00		1,00	1	1
Celkom			271,00				75

Tabuľka 40 IBV - lokalita 4D

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	52	18	936,00	12,6	655,00		
Celkom	52				655,00	0,31	203
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,00		1,00	1	1
Celkom			937,00				204

Tab 41 IBV - lokalita 13

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	14	18	252,00	12,6			
Celkom	14				176,40	0,41	72
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,50		1,50	1	2
Celkom			253,50				74

Tabuľka 42 IBV - lokalita 14

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	13	18	234,00	12,6	163,80		
Celkom	13				163,80	0,42	69
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			0,00		0,00	1	0
Celkom			234,00				69

Tabuľka 43 IBV - lokalita 15

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	8	18	144,00	12,6	100,80		
Celkom	8				100,80	0,48	48
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			0,00		0,00	1	0
Celkom			144,00				48

Tabuľka 43 IBV - lokalita 16

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	17	18	306,00	12,6	214,20		
Celkom	17				214,20	0,39	84
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,50		1,50	1	2
Celkom			307,50				86

Tabuľka 44 IBV - lokalita 16B

Spotreba rod. domy	Počet domov	Pi/1dom (kW)	Pi spolu (kW)	Pp /1dom (kW)	Suma Pp (kW)	Koeficient na domy	Celkom Pp (kW)
	1	20	20,00	14,0	14,00		
Celkom	1				14,00	1,0	14
pop. spotr.	Počet m2		Pi kW)		Pp (kW)	koef. súč.	
Vonk. osv.			1,50		1,50	1	2
Celkom			21,50				16

Tabuľka 45 Polyfunkcia Zóna 8

spotreba	Plocha (m2)	Pi/m2 (kW)	Suma Pp (kW)	Koef. súč.	Celk. Pp kW)
Polyfunkcia	36900	0,003	110,70	1	111
Celkom		0			111

Tabuľka 46 polyfunkcia zóna 18

spotreba	Plocha (m2)	Pi/m2 (kW)	Suma Pp (kW)	Koef. súč.	Celkom Pp (kW)
Polyfunkcia	12387	0,004	49,55	1	50
Celkom	0	99			50

Tabuľka 47 Revitalizácia Zóna 9

spotreba	Plocha (m2)	Pi/m2 (kW)	Suma Pp (kW)	Koef. súč.	Celkom Pp (kW)
Polyfunkcia	42214	0,003	126,64	1	127
Celkom	0	127			

Tabuľka 48 celkom za výhľad

Pi celkom (kW)	Koef. súčasnosti	Celkom Pp (kW)
1 099	0,85	634

Podľa celkovej bilancie nárastu potreby elektrickej energie pre rozvoj obce v navrhovanom a výhľadovom stave je vidieť, že súčasný výkon trafostaníc nebude postačovať. Preto je navrhnuté:

- zvýšenie výkonu trafostaníc na pôvodných miestach podľa tabuľky

Tabuľka 49 Trafostanica 0064-001

Súčasný výkon (kW)	Navrhovaný výkon (kW)	Navýšenie výkonu (kW)
400	630	230

Tabuľka 50 trafostanica 0064-002

Súčasný výkon (kW)	Navrhovaný výkon (kW)	Navýšenie výkonu (kW)
160	250	90

Tabuľka 51 trafostanica 0064-006

Súčasný výkon (kW)	Navrhovaný výkon (kW)	Navýšenie výkonu (kW)
250	630	380

Doplnenie novej trafostanice pri centra spotreby lokalít 13, 3C, 15 a revitalizácie lokality 9
Tab. č. 52 Nová trafostanica

Súčasný výkon (kW)	Navrhovaný výkon (kW)	Navýšenie výkonu (kW)
0	630	630

Celkové navýšenie výkonu v trafostaniciach výmenou transformátorov a doplnením novej trafostanice je w **1330kW.**

A/ Napájací rozvod a rozvodné siete

V rozvodoch sú použité nasledujúce rozvodné siete:

3 str. 50Hz 22000V / IT

- ochrana pred dotykom živých častí:
- krytom, zábranou, prekážkou, izoláciou (STN 33 3201, čl. 7.1.2)
- ochrana pred dotykom neživých častí:
- uzemnením s izolovaným neutrálnym bodom (STN 33 3201 čl. 9)

3NPE str. 50Hz, 400/230V, TN-C-S

Ochranné opatrenie: samočinné odpojenie napájania v zmysle STN 33 2000-4-41, čl.411

B/ Stupeň dôležitosti dodávky elektrickej energie - 3. stupeň - podľa STN 34 1610 – normálna spotreba

C/ Spôsob merania spotreby el. energie - meranie spotreby elektrickej energie je v trafostaniciach; jednotliví odberatelia elektrickej energie majú pre meranie spotreby elektromer, umiestnený pri objekte alebo pri trafostanici.

D/ Spôsob kompenzácie účinníka - centrálna kompenzácia účinníka siete nie je vzhľadom na charakter spotreby riešená.

E/ Ochrana proti skratu a preťaženiu - ochrana vedení proti skratu a preťaženiu je poistkami respektívne ističmi

F/ Technické riešenie

Vzhľadom na súčasný stav jestvujúcich trafostaníc je navrhnutá výmena jestvujúcich stožiarových trafostaníc za kioskové trafostanice vybrané z katalógu schválených typov rozvodných závodov.

Nová trafostanica je navrhovaná tiež kiosková, napojená cez úsečník z jestvujúceho vedenia 22kV linky č.243 (pôvodné odbočenie 22kV do areálu č. 9 je zrušené).

Z hľadiska vplyvu na spoľahlivosť dodávky elektrickej energie a na zvýšenie estetiky životného prostredia je navrhovaný celoplošný prechod NN napájacích rozvodov zo vzdušného vedenia na káblové vedenie v zemi.

Pre rozvojové lokality v blízkosti trafostaníc 0064-001, 0064-002 a 0064-006 je navrhované napojenie týchto lokalít z týchto trafostaníc po rekonštrukcii a zvýšení výkonu transformátora.

Pre lokality nachádzajúce sa pri strede obce je navrhované doplnenie novej trafostanice, ktorá spolu s rekonštruovanou trafostanicou 0064-001 so zvýšeným výkonom zabezpečí napájanie elektrickou energiou stredú obce pri súčasnom prerozdelení výkonu do NN káblových napájacích slučiek v súlade s umiestnením lokalít.

Pre káblové NN rozvody je navrhovaný kábel NAYY-J, slučkovaný cez systém PRIS, v ochrannom pieskovom lôžku s ochranným zákrytom tehloou/doskou. V prípade križovania kábla popod komunikáciu sa tento uloží do chráničky. Uloženie kábla a jeho súbeh ako aj križovanie s ostatnými inžinierskymi sieťami sa zrealizuje v zmysle platných STN a predpisov.

16.2.7 Telekomunikácie

Obec je vybavená DSL telefónom a internetom. Obec má celoplošné pokrytie telefónnymi prípojkami. Obec, z hľadiska možnosti využívania telekomunikačných služieb, je zabezpečená dostupnosťou na líniové pripojenie k sieti T-Com, mobilnú sieť T-Mobile a Orange.

Sieť T-Com je vybudovaná v zastavanej časti podzemnými káblami, ktorých kapacity pre pokrytie súčasných požiadaviek sú postačujúce.

Územný plán počíta so zväčšením obce, tým aj s nárastom potrieb technickej vybavenosti v oblasti telekomunikácií.

16.2.8 Odpadové hospodárstvo.

Stále narastajúci problém odpadov rieši Program odpadového hospodárstva obce Oponice z roku 2005.

Obec v súčasnosti vyváža odpad na jestvujúcu riadenú skládku komunálneho odpadu v obci Bojná. Na základe dostupných údajov z ročných výkazov o produkcii odpadu možno skonštatovať, že produkcia komunálneho odpadu sa za posledné dva roky zvýšila o 23 %. V katastri neevidujeme žiadnu čiernu skládku, treba však upozorniť na vznikajúce menšie smetisko pri asfaltovej účelovej komunikácii, ktorá vedie k prečerpávacej stanici. Stavebný odpad je vyvážený na poľné cesty za účelom ich spevnenia. Týmto spôsobom dochádza k ohrozeniu stability životného prostredia ako aj k znefunkčneniu poľných ciest a vzniku sekundárnych prejazdov po poľnohospodárskych kultúrach.

Pre zachovanie kvality životného prostredia ako aj materiálového zhodnocovania odpadov je potrebné zabezpečiť separovaný zber odpadov vo výrobnej a komunálnej sfére. V obci je treba zabezpečiť:

- separáciu biologicky rozložiteľných odpadov v domácnostiach,
- kompostovanie biologického odpadu
- vybudovať zberný dvor
- usmerňovať a zabezpečiť uloženie stavebného odpadu na miestach na to určených
- odstrániť vznikajúce smetisko
- Umiestnenie zberu biologického odpadu - miestna kompostáreň, sa uvažuje v rozvojovej lokalite výroby a skladov.

17 STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- 17.1 Miestne zdroje znečistenia ovzdušia
- 17.2 Územie zasiahnuté hlukom
- 17.3 Odpady
- 17.4 Znečistenie podzemných a povrchových vôd
- 17.5 Koridory inžinierskych sietí
- 17.6 Ťažba nerastných surovín
- 17.7 Priemyselné a skladové areály
- 17.8 Živočíšna výroba
- 17.9 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov

17.1 Miestne zdroje znečistenia ovzdušia – veľké zdroje znečistenia ovzdušia sa v riešenom území nenachádzajú. Medzi stredné zdroje bol zaradený hospodársky dvor so živočíšnou výrobou. Za zdroj znečistenia ovzdušia možno označiť i poľnohospodársku výrobu. Používanie agrochemikálií, prašnosť a živočíšna výroba (najmä pachmi) nepriaznivo vplyvajú na kvalitu ovzdušia.

17.2 Územie zasiahnuté hlukom – hluk z dopravy, komunikácia č. II/593, ktorá prechádza zastavaným územím obce, ohrozuje okolitú zástavbu nadmerným hlukom a prašnosťou.

17.3 Odpady – rieši Program odpadového hospodárstva obce Oponice z roku 2005 .

Obec v súčasnosti vyváža odpad na existujúcu riadenú skládku komunálneho odpadu v obci Bojná. Táto skládka v zmysle zákona na úseku odpadového hospodárstva ukončila svoju činnosť k 15.7.2009.

- Najväčšími pôvodcami odpadu sú:
- ŠPP pri SPU v Nitre
- Gáter Janošovič
- Jednota SD Topoľčany

V obci sa zavádza separovaný zber v komoditách:

- PET fľaše, zberový plast, textil, sklo, papier

Riešenie nakladania s odpadmi bude spoločné pre Mikroregión Západný Trábeč, zberný dvor bude zriadený v areáli opusteného dvora družstva.

17.4 Znečistenie podzemných a povrchových vôd :

Kvalita povrchových vôd je nepriaznivo ovplyvňovaná celým radom činiteľov mimo kataster obce Oponice, z ktorých najrozhodujúcejšie sú vypúšťané odpadové vody z priemyselných podnikov, verejných kanalizácií, poľnohospodárskych závodov a v neposlednom rade i vyplavované zložky z priemyselných hnojív a pesticídov, ako i splachy z komunikácií a parkovísk zaústených bez predčistenia do vodných tokov. Vplyvom odpadových vôd predovšetkým z priemyselno - sídelného komplexu Nováky, ENO Kostolany a Partizánske je kvalita vody v rieke Nitre zhoršená vo všetkých skupinách ukazovateľov až na V. triedu čistoty a takto znečistená vteká na územie okresu.

K najväčším znečisťovateľom povrchových tokov v okrese Topoľčany patrí verejná kanalizácia Topoľčany, ktorou i po čistení odpadových vôd na ČOV Topoľčany, vypúšťané množstvo organických látok vyjadrené biochemickou spotrebou kyslíka dosahuje 400 ton za rok. Obec Oponice má vybudovanú vlastnú ČOV.

17.5 Koridory inžinierskych sietí – riešeným územím prechádza niekoľko trás VN elektrického vedenia a trasy plynovodu.

17.6 Ťažba nerastných surovín – v súčasnosti žiadna ťažba neprebíha.

17.7 Priemyselné a skladové areály sa nachádzajú iba v časti hospodárskych dvorov.

17.8 Živočíšna výroba - podľa počtu hospodárskych zvierat bolo stanovené hygienické ochranné pásmo pre dvor Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku SPV s.r.o. Oponice, kde sa chová hovädzí dobytok v množstvách:

Tabuľka 53 Chov hovädzieho dobytku

dojnice	512 ks
vysokoteľné jalovice	30 ks
mladý dobytok a teľatá	200 ks

Hygienické ochranné pásmo bolo stanovené na 330m od objektov so živočíšnou výrobou (podľa Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR, vydalo MP a výživy SR). Podľa počtu hospodárskych zvierat bol dvor zaradený medzi stredné zdroje znečistenia ovzdušia.

17.9 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov

Za prírodné zdroje považujeme aj pôdu a vodu. Niektoré pôdy sú v riešenom území ohrozené vodnou a veternou eróziou a privalovými dažďami. Pôdy najlepších 4 BPEJ sa nachádzajú skoro v celom riešenom území. Vodný zdroj Canová s ochranným pásmom I. a II. stupňa zasahuje do k. ú. Oponice.

Zásady ochrany:

- budovať protierózne pásy zelene
- zadržiavať dažďovú vodu, aby pomaly vsakovala do pôdy
- nezaberať poľnohospodársku pôdu najlepších 4 BPEJ v zmysle zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- vybudovať kanalizáciu pre celé riešené územie
- nezaberať lesnú pôdu
- rešpektovať ochranné pásma vodného zdroja

Regulatívy využívania:

- protierózne pásy zelene budovať v šírke minimálne 10m s vytvorením stromovej aj krovinnej etáže
- budovať malé nádrže na zadržiavanie privalových dažďov, posilniť ich funkčnosť aj pásmi zelene
- keďže sa v celom riešenom území nachádza poľnohospodárska pôda 4 najlepších BPEJ (okrem malých výmer pri prechode do lesných pozemkov), bude nevyhnutné pre rozvoj obce zaberať aj pôdy najlepších 4 BPEJ

18. VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V katastrálnom území obce Oponice sa nenachádza žiadne nerastné ložisko, nie sú evidované staré banské diela v zmysle § 10 vyhlášky SGÚ č. 9/1989 Zb. v znení vyhlášky SGÚ č. 5/1992 Zb., nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast a nie sú evidované zosuvy.

Do k.ú. obce Oponice okrajovo zasahuje ložisko nevyhradeného nerastu „4066-Súlovce, stavebný kameň-kremenec“, ktoré je súčasťou pozemku podľa § 7 banského zákona.

19. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

19.1 plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu

19.2 Plochy na chránené časti krajiny

19.1 plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu

V katastrálnom území obce Oponice evidujeme plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu:

- územia navrhované na biocentrá a biokoridory
- poľnohospodárska pôda štyroch najlepších skupín BPEJ (zák. č. 220/2004 Z.z.)

V riešenom území sa nachádza časť vyhlásenej chránenej krajinej oblasti (CHKO) Ponitrie, podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.. CHKO bolo vyhlásené vyhláškou č. 53/1985 v roku 1986 na rozlohe 37665ha a na území CHKO platí 2. stupeň ochrany. V riešenom území zaberá juhovýchod katastrálneho územia, hranica CHKO je zakreslená vo výkrese Ochrany prírody.

Chránené vtáčie územie Tribeč vyhlásené vyhláškou č. 17/2008 na účel zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov ďatľa prostredného, hrdličky poľnej, krutihlava hnedého, leľka lesného, muchára sivého, muchárika bielokrkeho, orla kráľovského, penice jarabej, prepelice poľnej, včelára lesného, výra skalného, žltouchosta lesného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Chránené vtáčie územie má výmeru 23 802,8 hektára.

CHVÚ Tríbeč zaberá celé katastrálne územie obce Oponice okrem zastavanej časti obce.

- Pre rizikové lokality s privalovými vodami musia byť v čo najkratšom možnom čase spracované vodohospodárske štúdie protipovodňových opatrení oprávnenými osobami alebo organizáciami:
 - Na spádovom území pozdĺž Oponického potoka nad obcou až po jeho ústie do rieky Nitry
 - Na území „Dolné potôčky“ nad obcou
 - Na území „Potôčky“ od Súľoviec

Spracovanie vodohospodárskych štúdií v uvedených lokalitách musí byť spracované v plnom rozsahu povodia a spádového územia rigolmi, nízkou vegetáciou, krovinami a vysokou vegetáciou na zachytenie a spomalenie privalových vôd v čo najväčšej miere na území.

19.2 Plochy na chránené časti krajiny

Na ochranu sú navrhované všetky biocentra na regionálnej úrovni. Ich veľkosť je zakreslená v návrhu prvkov ÚSES v mierke 1:10000. Pred ich vyhlásením za chránené územia bude potrebné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu s podrobným biologickým prieskumom.

Žiadne iné nové územia nie sú navrhované na ochranu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z..

Pravdepodobný výskyt biotopov európskeho a národného významu sa predpokladá v okrajových častiach lúk a pasienkov v blízkosti hranice CHKO Ponitrie južne a juhovýchodne od obce a v časti mŕtvych ramien rieky Nitry. Na týchto miestach sa neuvažuje so žiadnym rozvojom, časti mŕtvych ramien rieky Nitry sú súčasťou regionálneho biokoridoru rBK rieky Nitry a plochy pasienkov a lúk pri hranici CHKO Ponitrie sú čiastočne zaradené medzi prvky ÚSES – interakčné plochy plošné. Po podrobnejšom prieskume týchto lokalít bude možné stanoviť aj ich legislatívnu ochranu.

Navrhujeme prekategORIZOVAŤ lesy hospodárske na lesy osobitného určenia v časti rBC Hraškovce lúky – Drža a CHVÚ (na p.č. 638/1 časť a 639). Zakreslené vo výkrese Návrhu MÚSES hustejšou šrafou.

20 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

20.1 Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy

20.2 Porovnanie navrhovaného rozsahu záberu PP v koncepte a návrhu ÚPN obce.

20.3 Odôvodnenie záberu PP

20.1 Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Podklady k vyhodnoteniu boli poskytnuté obecným úradom v Oponiciach, VÚPOP a katastrálnym úradom. Riešené územie má jedno katastrálne územie Oponice. Navrhované rozvojové lokality pre ÚPN sa nachádzajú v zastavanom území aj mimo zastavané územie obce. V súčasnosti je územie poľnohospodársky využívané, poľnohospodárska pôda je obhospodarovaná ako orná pôda, trvalé trávne porasty, ovocné sady, vinice a záhrady s BPEJ (bonitované pôdno-ekologické jednotky) 0139002 – patrí do 2. skupiny, 0139202 – patrí do 3. skupiny. Plochy poľnohospodárskej pôdy s inými BPEJ sa nezaberajú. Na časti riešeného územia sa nachádzajú závlahy.

Charakteristika hlavných pôdných jednotiek:

0107003 - fluvizeme typické, ťažká

0106002 - fluvizeme typické, stredne ťažká

0139002 - černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké

0175242 - kambizeme v komplexe s rendzinami, stredne ťažké až ťažké

0287532 - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

0292682 - rendziny typické na výrazných svahoch 12 – 25o, stredne ťažké až ťažké

Tabuľka 54 Prehľad ÚHDP riešeného územia:

Orná pôda	657,6929ha
Vinice	39,1914ha
Záhrady	17,2843ha
Ovocné sady	36,7142ha
TTP	0,4055ha
PPF spolu	751,2883ha
Lesné pozemky	366,2123ha
Vodné plochy	31,8479ha
Zastavané plochy	58,1909ha
Ostatné plochy	22,0257ha
Spolu	1 229,6572ha

Celá plocha riešeného územia má výmeru 1229,6572 ha, z toho je 751,2883 ha poľnohospodárskej pôdy, čo je 61%.

Závlahy a odvodnenia – podľa podkladov správcu zariadení Hydromeliorácie, š.p. Bratislava sa v riešenom území nachádzajú tieto hydromelioračné zariadenia:

Závlaha pozemkov Ludanice – Preseľany I. + rozšírenie s celkovou výmerou 1175ha

- kanál o celkovej dĺžke 6,306km v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Oponice
- kanál o celkovej dĺžke 0,858km v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Oponice
- kanál o celkovej dĺžke 2,272km v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Oponice

- kanál o celkovej dĺžke 0,350km v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Oponice
 - kanál o celkovej dĺžke 1,160km v rámci stavby Odvodnenie pozemkov Oponice
- Okrem kanálov sú v riešenom území vybudované odvodnenia pozemkov drenážnym systémom vo vlastníctve poľnohospodárskych subjektov.

Hranica zastavaného územia, hranice katastrálneho územia, hranice BPEJ s ich číslami a hranice záberu sú zakreslené v mapovom podklade. Poľnohospodárska pôda je vo vlastníctve súkromníkov, obce a iných organizácií. Väčšinu poľnohospodárskej pôdy obhospodaruje VPP SPU s. r. o. Návrh územného plánu rieši záber poľnohospodárskej pôdy v troch časových etapách – 1- 3. etape a výhľad. Lokalita č. 23. navrhovaná na rekreáciu nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy, navrhujeme tu zmenu ornej pôdy v rozsahu 6,6661 ha s BPEJ 0107003/4 na trvalé trávne porasty – žiadne trvalé stavby sa tu nenavrhujú. Niektoré návrhy ÚPN sa nachádzajú na nepoľnohospodárskej pôde, preto nie sú označené ako lokality záberu poľnohospodárskej pôdy. Lokality č.12, č.16. a 18. sú navrhované v návrhu aj vo výhľade, preto sú rozdelené na A (návrh) a B(výhľad) .

Tabuľka 55 Záber PP

Celková výmera navrhovaných lokalít na záber I. etapa	23,3886ha
Celková výmera poľnoh. pôdy navrhovanej na záber I. etapa	23,1494ha
Záber PP mimo zastavané územie	4,7073ha
Záber PP v zastavanom území	18,4421ha
Záber nepoľnohospodárskej pôdy	0,2392ha
Záber PP mimo zastavané územie najlepších 4 BPEJ	4,7073ha
Záber PP so závlahami	7,4648ha

Lesné pozemky sa nezaberajú. Lesné pozemky zaberajú v riešenom území 366,2123ha.

V prípade záberu poľnohospodárskej pôdy pre výstavbu je z hľadiska ochrany PP potrebné požiadať dotknutý orgán (Krajský pozemkový úrad) o vydanie predbežného súhlasu k územnému plánu obce v zmysle § 13 a 14 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

V prípade záberu LP pre výstavbu je z hľadiska ochrany LP potrebné požiadať dotknutý orgán (Obvodný lesný úrad) o vydanie záväzného stanoviska k územnému rozhodnutiu podľa § 6 odst. 3 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch a o vyňatie pozemkov z LP podľa § 7 zákona č. 326/2005 Z. z. V prípade nutnosti vykonávania činností, ktoré sú na lesných pozemkoch zakázané, je potrebné požiadať dotknutý orgán (Obvodný lesný úrad) o povolenie výnimiek zo zákazov uvedených v § 31 odst. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

Za záber poľnohospodárskej pôdy pre rodinné domy s pozemkami do 1000 m² nie je podľa zákona č. 219/2008 Z.z. potrebné počítať odvody a tiež pre komunikácie I. až III. triedy a verejnoprospešné stavby, ktorých investorom je obec. Za ostatné zábery poľnohospodárskej pôdy je potrebné vyčísliť odvody podľa platného sadzobníka.

V obci sa nachádza opustený a spustnutý areál poľnohospodárskej výroby o výmere 4,2214 ha, ktorý územný plán navrhuje revitalizovať na výrobný areál.

Existujúce vinohrady v návrhu územného plánu sa nerušia, práve naopak, Územný plán ako aj súčasný užívateľ počíta s ich ďalším rozvojom. Územný plán doporučuje obnovenie ovocných sádov a podporiť rozmach ovocinárstva a následných aktivít. V katastri obce nie sú vyhlásené a ani sa neuvažuje s vyhlásením záhradkárskeho osád.

20.2 Porovnanie navrhovaného rozsahu záberu PP v koncepte a návrhu ÚPN obce.

Navrhovaný záber PP v koncepte návrhu územného plánu bol 37,762 ha.

Návrh ÚPN - Oponice po zapracovaní pripomienok predpokladá záber 23,1494 ha. Zníženie záberu PP sa dosiahlo predovšetkým nerealizovaním golfového areálu a ponechaním lokality ako územnej rezervy. Ďalej presunutím častí rozvojových plôch do časovej etapy výhľad.

20.3 Odôvodnenie záberu PP

Zóna 13- bývanie, záber PP - 3,0122 ha

- nachádza sa v zastavanom území
- v dotyku na inžinierske siete a komunikáciu
- jednoduché komunikačné napojenie
- sceluje a uzatvára zastavané územie zo Z strany
- dopĺňa urbanistickú štruktúru obce vo väzbe na centrum
- požiadavka obce

Zóna 14 bývanie, záber PP - 1,6112 ha

- na hranici zastavaného územia sa nachádza iba pôda bonity 1 - 4
- naväzuje na zastavané územie,
- v tesnom dotyku na inžinierske siete a komunikáciu
- z jednej strany je komunikácia zastavaná
- sceluje a uzatvára zastavané územie zo SZ strany
- požiadavka obce

Zóna 15 bývanie, záber PP - 0,9118 ha

- na hranici zastavaného územia sa nachádza iba pôda bonity 1 - 4
- nadväzuje na zastavané územie,
- v tesnom dotyku na inžinierske siete a komunikáciu
- z jednej strany je komunikácia zastavaná
- sceluje a uzatvára zastavané územie zo SZ strany
- požiadavka obce

Zóna 16a bývanie, záber PP -1,2630 ha

- na hranici zastavaného územia sa nachádza iba pôda bonity 1 – 4
- nachádza sa v zastavanom území
- v tesnom dotyku na inžinierske siete a komunikáciu
- z jednej strany je komunikácia zastavaná
- sceluje a uzatvára zastavané územie zo S strany
- požiadavka obce

Zóna 16b bývanie, usadlosť záber PP -0,4000 ha

- na hranici zastavaného územia sa nachádza iba pôda bonity 1 - 4
- nadväzuje na zastavané územie,
- sceluje a uzatvára zastavané územie zo V strany
- požiadavka p. Baleja , schválená KPÚ Nitra

Zóna 18a vybavenosť, polyfunkcia záber PP - 1,2123ha

- na hranici zastavaného územia sa nachádza iba pôda bonity 1 - 4
- nadväzuje na zastavané územie,
- v blízkosti inžinierskych sietí a komunikácie
- vo väzbe na centrum obce a existujúce športové plochy
- jediný možný priestor pre umiestnenie vybavenosti
- sceluje a uzatvára zastavané územie zo V strany

Zóna 19- cintorín, záber PP - 0,5720 ha

- na hranici zastavaného územia sa nachádza iba pôda bonity 1 - 4
- nadväzuje na existujúci cintorín
- sceluje a uzatvára zastavané územie zo Z strany

tabuľka 56. Vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci územnoplánovacej dokumentácie a k návrhom, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Číslo zóny	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely					Vybudované hydromelioračné zariadenia	Iná informácia nepoľnohosp. pôda, les
				Celkom v ha	Druh pozemku	BPEJ/ skupina	Z toho v ha			
							V ZU	Mimo ZU		
3b.	Oponice	RD	1,5597	1,5597	záhrady	0139002/2	1,5597	0	-	0
3c.	Oponice	RD	2,7323	2,7323	záhrady	0139202/3	2,7323	0	-	0
4b.	Oponice	RD	1,6530	1,6530	záhrady	0139002/2	1,6530	0	-	0
4c.	Oponice	RD	1,6222	1,6222	záhrady	0139002/2	1,6222	0	-	0
4d.	Oponice	RD	6,5997	6,5997	záhrady	0139002/2	6,5997	0	5,5810 závlahy	0
13.	Oponice	RD	3,1074	3,0122	záhrady	0139202/3	3,0122	0	-	0,0952
14.	Oponice	RD	1,6112	1,6112	orná pôda	0139002/2	0	1,6112	-	0
15.	Oponice	RD	0,9118	0,9118	orná pôda	0139202/3	0	0,9118	závlahy	0
16a.	Oponice	RD	1,2876	1,2630	záhrady	0139002/2	1,2630	0	-	0,0246
16b.	Oponice	RD	0,4000	0,4000	záhrady	0139002/2	0	0,4000	závlahy	0
18a.	Oponice	vybavenosť	1,2123	1,2123	orná pôda	0139002/2	0	1,2123	-	0
19.	Oponice	cintorín	0,6914	0,5720	orná pôda	0139002/2	0	0,5720	závlahy	0,1194
spolu			23,3886	23,1494			18,4421	4,7073		0,2392

tabuľka 57. Vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci územnoplánovacej dokumentácie a k návrhom, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Číslo zóny	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely					Vybudované hydromelioračné zariadenia	Iná informácia nepoľnohosp. pôda, les
				Celkom v ha	Druh pozemku	BPEJ/ skupina	Z toho v ha			
							V ZU	Mimo ZU		
12b.	Oponice	RD	1,3912	1,3912	orná pôda záhrady	0139002/4	0	1,3912	-	0
17.	Oponice	RD	4,1588	3,9527	orná p. záhrady	0139002/2	2,4155	1,5372	závlahy	0,2061
18b.	Oponice	vybavenosť	1,1136	1,1136	orná pôda	0139002/2	0	1,1136	-	0
21.	Oponice	golf	22,2679	22,2679	orná pôda	0139002/4	0	22,2679	závlahy	0
spolu			28,9315	28,7254			2,4155	26,3099		0,2061

21 HODNOTENIE NAVRHOVANÝCH RIEŠENÍ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

- 21.1 Hodnotenie navrhovaného riešenia
- 21.2 Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia
- 21.3 Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia
- 21.4 Územnotechnické dôsledky navrhovaného riešenia

21.1 Hodnotenie navrhovaného riešenia

ÚPN obce počíta s návrhom funkčného a priestorového rozvoja obce, návrhom pokrytia potreby bytovej výstavby rôznym podielom individuálnej bytovej výstavby a s dopravnej a technickej infraštruktúry vo vzťahu k zastavanému územiu obce (vo väzbe na dopravnú koncepciu navrhovanú v ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja a jeho Zmien a doplnkov).

Ciele rozvoja:

- obytnej funkcie (rodinné s príslušnou základnou občianskou a sociálnou vybavenosťou
- intenzifikácia využitia zastavaného územia, po vyčerpaní disponibilných územných rezerv, smerovať nové rozvojové plochy do lokalít, ktoré sú v priamej väzbe na existujúce zastavané územie,
- rekreačnej funkcie, zameranej na športové, relaxačné aktivity a agroturistiku
- dopravnej a technickej infraštruktúry, pri optimálnom zabezpečení podmienok ochrany životného prostredia a tvorby krajiny.

ÚPN obce vytvára územnú rezervu pre zabezpečenie potrebných nárokov na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, športových a rekreačných plôch a zariadení. Investície podobného rozsahu potrebuje obec Oponice pre celkový rozvoj jej sociálno-ekonomického rastu. Ak by sa nerealizoval rozvoj bývania, z obce by odchádzali mladí ľudia za bývaním a prácou do iných lokalít.

Z pohľadu vplyvov návrhu riešenia na životného prostredia možno zaradiť posudzovaný rozvoj, ktorý je zameraný predovšetkým na rozvoj obytnej funkcie, za rozvoj aktivít bez výrazných negatívnych vplyvov na obytné prostredie a okolitú krajinu.

21.2 Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Územný plán obce Oponice sa v prvom rade snaží obsiahnuť všetky urbanistické, prírodné, kultúrne i technické danosti katastra tak, aby boli v najoptimálnejšej miere vytvorené a zabezpečené podmienky jeho trvalo udržateľného rozvoja. Tvorba životného prostredia zahŕňa celý široký komplex všetkého, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda a samotné organizmy.

Iná definícia hovorí, že životné prostredie je „súbor všetkých činiteľov, s ktorými prichádza do styku živý subjekt, a ktorými je obklopený. Všetko, na čo subjekt priamo i nepriamo pôsobí. Subjektom môže byť organizmus, populácia, človek i celá ľudská spoločnosť. Väčšinou sa pojem životné prostredie chápe ako životné prostredie človeka.

Územný plán obce v plnej miere zohľadňuje zásady ochrany prírody a tvorby krajiny. V katastrálnom území sa nachádza Chránené vtáčie územie Tríbeč a Chránená krajinná oblasť Ponitrie.

Územný plán obce Oponice komplexne vyhodnocuje stav životného prostredia. Hodnotí súčasný stav kvality prostredia a na základe hodnotenia existujúcich stretov a problémov navrhuje príslušné opatrenia na elimináciu negatívnych dopadov. Medzi

prioritné ciele obce patrí vytváranie zdravého prostredia pre občanov a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja. Dobudovanie kanalizačnej siete v obci, riešenie nakladania s odpadmi, skludenie dopravy, sú nevyhnutné podmienky pre ďalšie možné rozšírenie obce.

V rámci územného plánu sú navrhnuté konkrétne druhy a typy jednotlivých prvkov miestneho územného systému ekologickej stability, ktoré vytvoria funkčný systém a ktorý zabezpečí zvýšenie ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny. Súčasťou návrhu miestneho územného systému ekologickej stability je aj navrhovaná sieť líniovej zelene, zelene pozdĺž komunikácií, izolačnej zelene, tak aby plnila funkciu migračnú, izolačnú, estetickú a protieróznu funkciu. ÚPN obce Oponice podporuje záchranu a revitalizáciu vodných plôch, ktoré tvoria mŕtve ramená rieky Nitra. Počíta s rozvojom a obnovou pôvodných činností v území - vinárstva a ovocinárstva.

Územný plán rieši alebo rešpektuje:

- požiadavky vyplývajúce z nadriadenej ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja
- ťažisko rozvoja v odstránení problémových bodov (kanalizácia, skludnenie dopravy, riešenie odpadu, revitalizácia výrobného areálu)
- nepočíta s umiestnením žiadnej ekologicke závadnej výroby alebo inej činnosti
- zásady ochrany prírody a tvorby krajiny, nakoľko k. ú. je CHVÚ Trábeč a CHKO Ponitrie
- navrhuje výsadbu izolačných zelených plôch, doplnenie líniovej zelene ako aj zelene pozdĺž komunikácií
- výsledky a závery ÚSES:
- ochranu kultúrno pamiatkového fondu
- ochranu lesa,

Z environmentálneho hľadiska môžeme územný plán vnímať kladne, lebo zavádza do správy a rozvoja katastra funkčné a priestorové pravidlá, prispieva k stabilizácii a ochrane územia, prírody, prírodných zdrojov a taktiež navrhuje prvky pozitívne pôsobiace na krajinu.

21.3 Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Návrh ÚPN obce podporí rozvoj v oblasti:

- bytovej výstavby vo forme rodinných domov,
- dopravného a technického vybavenia územia,
- výstavby zariadení cestovného ruchu
- výstavby zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry,
- vytvorenie predpokladov pre likvidáciu komunálnych odpadov,
- udržanie ekologickej stability územia.

Návrh rozvojových plôch pre funkcie rekreácie a výroby v konečnom dôsledku bude znamenať nárast pracovných príležitostí.

Koncepcia rozvoja obce v plnom rozsahu rešpektuje pamiatky zapísané v ÚZPF SR, ktoré doporučuje zachovať a chrániť v hmotovo - priestorovej štruktúre ako aj pamiatky, ktoré síce nie sú zapísané v ÚZPF SR, ale tvoria súčasť identity obce.

Rozvoj bývania a rozvoj cestovného ruchu sú dominantné funkcie, ktoré územný plán preferuje a ktoré budú tvoriť základ ďalšieho rozvoja obce.

Je nevyhnutné využiť nefunkčný areál družstva v západnej časti obce a pretvoriť ho modernú výrobnú-skladovaciu základňu.

Existujúcu poľnohospodársku výrobu je potrebné podporovať, no na druhej strane ona musí organicky - nekonfliktne zapadnúť do fungovania obce (vstup do areálu z východnej strany, podpora agroturizmu, nezvyšovanie počtu hospodárskych zvierat, revitalizácia priestorov bývania a poľnohospodárskej výroby v historických bu-

dovách z rezného tehelného muriva na ľavom brehu Oponického potoka na zariadenia agroturistiky, hypotrazy, prípadne vinárstva vo výhľadovom období.

Za účelovú komunikáciu môžeme označiť aj asfaltovú cestu vedúcu popri potoku do poľnohospodárskeho areálu. Jej využívanie ťažkou poľnohospodárskou technikou popri obytných domoch a historickom parku je rušivé. Preto v súlade s vlastníkom poľnohospodárskeho areálu navrhujeme pre areál komunikáciu mimo územia v dotyku s Oponickým kaštieľom, za areálom pretínajúcu cestu 593/II smerom na obrábanú poľnohospodársku pôdu. (Vo výhľadovom období navrhujeme križovatku tejto komunikácie s cestou 593/II riešiť kruhovou križovatkou pre zmenšenie rýchlosti pred obcou.) Túto komunikáciu navrhujeme mimoúrovňovo križovať nadjazdom s navrhovanou rýchlostnou cestou R 8 na poľnohospodárske a rekreačné plochy. (Taktiež smerom na Topoľčany cestu 593/II pri vstupe do obce Oponice navrhujeme riešiť kruhovú križovatkou vo výhľadovom období pre spomalenie rýchlosti.)

Z hľadiska sociálnych dôsledkov navrhované riešenie vytvára možnosti pre zlepšenie pozitívnej sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva, hlavne čo sa týka vytvorenia podmienok na výstavbu rodinných domov, a vytvorenia nových pracovných príležitostí a zvýšenia atraktivity obce (zvýšenie kvality a kvantity občianskej vybavenosti ...), ktoré pomáhajú udržať mladú generáciu v obci.

21.4 Územnotechnické dôsledky navrhovaného riešenia

Návrh navrhuje intenzifikáciu zastavaného územia obce ale aj plošný rozvoj obce, ktorý si vyžiada výstavbu nevyhnutného dopravného vybavenia, technického vybavenia (líniové stavby a zariadenia na zásobovanie plynom, elektrickou energiou, vodou a odvádzanie odpadových vôd). Vzhľadom k tomu, že výstavba bude lokalizovaná aj na plochách mimo existujúceho zastavaného územia, rozvoj si vyžiada zábery plôch poľnohospodárskej pôdy.

Plošné nároky navrhovaného riešenia sú prehľadne vyznačené v grafickej časti dokumentácie.

